

KY-talo

RAKENNUSHISTORIASELVITYS

Jones Lang LaSalle Finland Oy

PERUSTIEDOT

Kohde: KY-talo

Arkkitehti: Seppo Hytönen, Toivo Paatela

Rakennuttaja: Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta (KY)

Suunnitteluajankohta: 1939

Rakennusluvan myöntämisaikajankohta: 29.7.1939

Rakennuksen käyttöönoton ajankohta: 22.2.1941

Käyttötarkoitus: ylioppilaskunnan kerho- ja toimitilat, oppilaskoti, asuin- ja liiketalo

Rakennukseen ja sen käyttöön liittyvät merkittävimmät muutokset: 1947 oppilaskodin laajennus ullakolle, 1970-luvulla asuintilojen muutos toimistoiksi

Omistus: Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Asunto Oy

Kaavatilanne: asemakaava vahvistettu 28.5.1976

Kohteen koko: 8 708 kem²

Tontin rakennusoikeus: 4 940 kem²

Rakennushistoriaselvityksen tarkoitus: asemakaavoituksen lähtötiedoiksi

Etukansi: Viisivuotias KY-talo Viljo Pietisen kuvaamana vuonna 1946. MVA.

1. KY-talo Pohjoisen Rautatiekadun varrella 1970-luvun alussa ennen isoja julkisivumuutoksia. HKA.

SISÄLLYS

Johdanto	9
Rakennuspaikka	10
Suunnittelu ja rakentaminen 1939–1941	15
Pitkäaikainen haave	15
KY-talo kohoaa	17
Sisätilat	19
Julkisivut	24
Alkuperäispiirustukset 1939–1940	26
Käyttö ja muutokset 1941–2018	44
Opiskelijaelämää	44
Toimistotalo	48
Nykytila ja säilyneisyys 2019	58
Sisätilat	59
Julkisivut	82
Piha	92
Ajantasapiirustukset	94
Yhteenveto	104
Lähteet	106

3.

JOHDANTO

Rakennushistoriaselvityksen kohde on Helsingin Etu-Töölössä osoitteessa Pohjoinen Rautatiekatu 21 sijaitseva KY-talo, joka on nykyisin käyttötarkoitukseltaan liike- ja toimistorakennus. Vuonna 1941 valmistuneessa talossa oli alun perin muun muassa asuntoja ja Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan oppilaskoti.

Selvityksen tilasi Aalto-yliopiston kauppatieteiden ylioppilaiden säätiö ja sen laativat arkkitehdit Eeva Lahti ja Helena Hökkä keväällä 2019. Tilaajan yhteyshenkilönä toimi asiamies Juho Paavola. Rakennushistoriaselvitys liittyy valmisteilla olevaan asemakaavan muutokseen.

Selvitystyö on toteutettu arkistomateriaalin, kirjallisuuden ja kiinteistökerrosten pohjalta. Arkistotutkimusta on tehty Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan arkistossa, Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston arkistossa ja Kaupunginarkistossa sekä Kansallisarkistossa. Tämän lisäksi aineistoa on hankittu myös Helsingin kaupungin rakennusvalvonnan sähköisestä piirustusarkistosta, Helsingin kaupungin museon kuva-arkistosta sekä Museoviraston arkiston kuvakokoelmista. Kirjallisina lähteinä ovat olleet Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan 50- ja 100-vuotishistoriikit sekä vastavalmistunutta rakennusta esittelevä lehtinen. Kiinteistökäynneillä tietoja on kerätty valokuvaamalla ja muistiinpanoin.

*3. Pohjoinen ja Eteläinen Rautatiekatu
länneestä päin nähtynä 6.7.1983.
Vasemmalla KY-talo naapureineen.
Kuvaaja Jan Alanco. HKM.*

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan talon suunnittelusta järjestettiin arkkitehtuurikilpailu helmikuussa 1939, ja voittajaehdotuksen laatineet arkkitehdit Toivo Paatela ja Seppo Hytönen jatkoivat rakennuksen suunnittelua vielä samana keväänä. Rakentaminen aloitettiin kesällä ja saatiin valmiiksi vuonna 1941. Kiinteistön omistajana on ollut alusta lähtien Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Asunto Oy.

Kulmatontilla sijaitseva kiinteistö on seitsenkerroksinen ja pohjakaavaltaan F-kirjaimen muotoinen. Ylin kerros on katusivuilla sisäänvedetty, kun taas maanalainen kellarikerros levittäytyy lähes koko tontin alalle. Kantavat rakenteet ovat tiiltä ja teräsbetonia ja pääasiallinen julkisivumateriaali teräskaseteille tehty rappaus. Alimpien kerrosten suuria ikkunapintoja reunustavat klinkkerilaatoin päällystetyt pilasterit.

Katutasossa oli aluksi pieniä myymälöitä, toisessa kerroksessa ravintola ja juhlasali, sekä ylempänä asuntoja. Pihasiipeen sijoittuivat ylioppilaskunnan asuntola ja kerhotilat. Vuonna 1947 myös ullakkokerros kunnostettiin opiskelija-asunnoiksi. 1970-luvun puolivälissä kaikki asuintilat muutettiin toimistoiksi ja rakennuksen julkisivuja uudistettiin. Kaikki liiketilat, juhlasali ja osa kellaria on vähitellen otettu ravintolakäyttöön.

Tällä hetkellä KY-talon toimistokerrokset ovat tyhjiillään lukuun ottamatta opiskelijayhdistyksen käytössä olevia tiloja kolmannessa kerroksessa. Rakennukseen ei kohdistu suojelumääräyksiä, mutta osana Etu-Töölön kaupunginosaa se kuuluu Museoviraston Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY-listaukseen. Ajantasainen asemakaava on vahvistettu vuonna 1976. Alueen vanhin asemakaava on vuodelta 1906.

RAKENNUSPAIKKA

KY-talo sijaitsee Helsingissä Etu-Töölön kaupunginosassa, Pohjoisen Rautatiekadun ja Fredrikinkadun kulmauksessa, korttelin 410 tontilla 56. Tontti on rekisteröity 17.3.1939 ja se on pinta-alaltaan 1 768 m². KY-talon osoite on Pohjoinen Rautatiekatu 21, kiinteistötunnus 91-13-410-56, pysyvä rakennustunnus 2781 ja VTJ-PRT 103190251S. Kiinteistörekisterissä rakennuksen käyttötarkoitukseksi on merkitty seura- ja kerhorakennukset yms. Nykyinen asemakaava on vahvistettu 28.5.1976, ja siinä tontti on merkitty liikerakennusten korttelialueeksi.

Tasakorkuisen ja ehjän umpikorttelin muut tontit ovat asuinkäytössä, paitsi niin ikään Pohjoisen Rautatiekadun varrella sijaitseva naapuritontti 13, jolla toimii hotelli. Kortteli on rakennettu 1920-luvulla lukuun ottamatta KY-taloa, joka on valmistunut vuonna 1941. Alueen ensimmäinen asemakaava tuli lainvoimaiseksi 23.10.1906 ja sen laativat arkkitehdit Lars Sonck ja Gustaf Nyström. Kaavan vahvistamisen yhteydessä muodostettiin myös Helsingin XIII ja XIV kaupunginosa eli Etu-Töölö ja Taka-Töölö.

KY-taloon ei rakennuksena kohdistu suojelumääräyksiä. Osana Etu-Töölön kaupunginosaa se kuuluu kuitenkin Museoviraston Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY -listaukseen. Yhtenäisen kaupunkikuvansa ja orgaanisesti levittäytyvän katuverkkonsa ansiosta Etu-Töölöä pidetään malliesimerkkinä 1900-luvun alun kaupunkisuunnittelusta ihanteineen. Kaupunginosassa sijaitsee lisäksi useita kansallisesti merkittäviä julkisia rakennuksia kuten Eduskuntatalo, Suomen kansallismuseo sekä kirkkoja, kouluja ja oppilaitoksia.

Etu-Töölön eheä katukuva perustuu vuonna 1923 laadittuun julkisivukaavioon, jossa määrillään rakennusten kattokulma, julkisivun perusjako sekä aukotus. Alun perin kuusikerroksinen, julkisivuiltaan rapattu ja funktionalismin hengessä pelkistetty KY-talo on sinänsä alueelle tyypillinen rakennus, vaikkakin monia muita uudempana se hieman erottuukin joukosta. Yhdessä naapureidensa kanssa KY-talo muodostaa myös kaupunginosalle ominaisen suljetun suurehkon korttelipihan, jota koristavat viereisillä tonteilla kasvavat korkeat lehtipuut.

4. Pohjoinen Rautatiekatu 21-23 Anton Rönningin valokuvassa vuodelta 1926. Korttelin pohjoisosassa ja Fredrikinkadun varrella on jo korkeita kivitaloja. HKM.

5. KY-talon tuleva tontti ja naapurissa sijaitseva hotellirakennus Pohjoisella Rautatiekadulla vuonna 1928. Kuvaaja Eric Sundström. HKM.

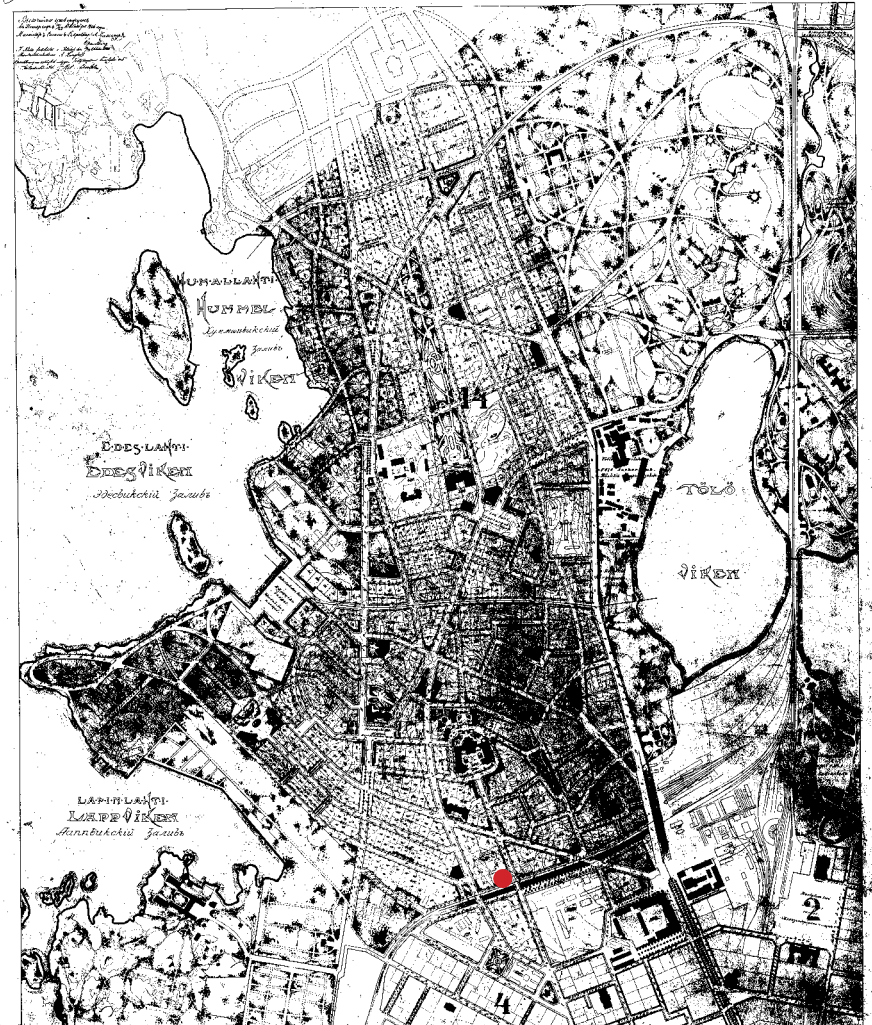

4.

5.

Planin laajennus suunniteltu on Kartta Helsingin kaupungin
 kaupungin ja kirkon suuntaan luoteisesta laajennuksesta.
PLAN: TIL: UTVIDGNING: AF:
H: HELSINGFORS: STAD:
: EMOT: NORDVEST:

6.

6. Töölön ensimmäinen asemakaava vuodelta 1906.
 KY-talon tontti punaisella. Helsingin karttapalvelu.

7. KY-talo punaisella rajattuna vuoden 2018 ortoilmakuvassa. Helsingin karttapalvelu.

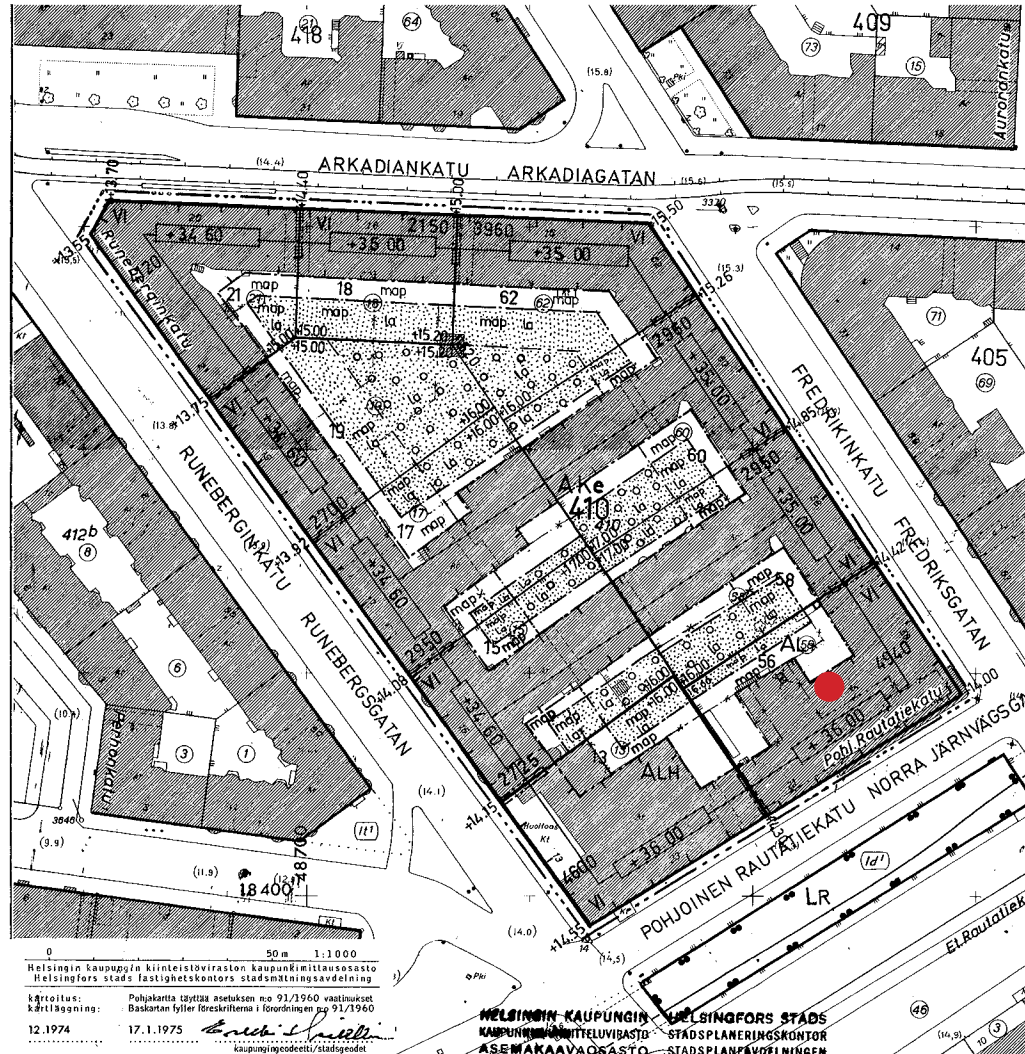

8. Rakentuva kaupunki ortoilmakuvassa vuonna 1943. KY-talo punaisella rajattuna. Helsingin karttapalvelu.

9. Voimassa oleva asemakaava määräyksineen on vahvistettu vuonna 1976. Tontti 56 merkitty punaisella. Helsingin karttapalvelu.

HELSINKI
13. KAUPUNGINOSA ETU-TÖÖLÖ
KORTTELI 410
ASEMAKAAVAN MUUTOS

HELSINGFORS
13 STADSDELEN BÖRTRE TÖLÖ
KVARTER 410
STADSPANEÄNDRING

0 50 m 1:1000
Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto
Helsingfors stads fastighetskontors stadsmättningsavdelning
kartoitus: Pohjakartta täytetty asetusten no 91/1960 vastinukset
kärtiläggning: Baskantan fyller föreskrifterna i förordningen no 91/1960
12.1974 17.1.1975
Kaupunginjohtaja/Stadsordförande

HELSINGFORS STADS
STADSPANEÄNDRINGSKONTOR
STADSPANEÄNDRINGEN

29.15 1975
LAATIUT: UPPGJORD AV: K.V. M.H. 1:1000
PIRTÄNYT: RIIDAD AVI M-AG
PIRUSTUS WYNYNG N:07 368

SISÄASIAINMINISTERIÖN VAHVISTUS 28.5.1976

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

- 2 M SEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA OLEVA VIIVA, JOTA VAHVISTAMINEN KOSKEE
- - - - - ERI MÄÄRÄYSTEN ALAISTEN ALUEEN OSIEN VÄLINEN RAJA
- KORTTELIIN, KORTTELINOSAN JA ALUEEN RAJA
- +14.00 LIKIMÄÄRÄINEN KORKEUSASEMA
- × RISTI MERKINNÄN PÄÄLLÄ OSOITTAA MERKINNÄN POISTAMISTA
- Ake** ASUNTOKERROSTALOJEN KORTTELIALUE, JOSSA SAA OLLA LIIKE-, TOIMISTO- JA NIIHIN VERRATTAVIA HUONEISTOJA AINOASTAAN KADUN VARRELLA OLEVAN RAKENNUKSEN ENSIMMÄISESSÄ KERROKSESSA
- ALH** HOTELLIRAKENNUSTEN KORTTELIALUE
- AL** LIIKERAKENNUSTEN KORTTELIALUE
- RAKENNUSALA
- 35.50 RAKENNUKSEN JULKISIVUPINNAN JA VESIKATON LEIKKAUSKOH DAN KORKEUSASEMA O-TASOSTA LUKIEN
- 3960 TONTIN ENIMMÄISKERROSALA M²
- TONTIN RAJAN OSA, JOHON RAKENNUKSET ON RAKENNETTAVIA KIINNI
- map MAANALAINEN PYSÄKÖIMISTILÄ
- ISTUTETTAVA TONTINOSA
- ISTUTETTAVA TONTINOSA, JOSSA TULEE OLLA MYÖS PUITA JA PENSAITA
- VI RAKENNUKSEN SUURIN SALLITTU KERROS-LUKU
- la TONTIN OSA, JOKA ON VARATTAVA OLESKELUA JA LEIKKIPAIKKOJA VARTEN

STADSPANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

- LINJE 2 M UTANFÖR DET STADSPANEOMRÅDE FASTSTÄLLESEN AVSER
- GRÄNS MELLAN DELAR AV OMRÅDE FÖR VILKA OLIKA BESTÄMMELSER ÄR GÄLLANDE
- GRÄNS FÖR KVARTER, DEL AV KVARTER OCH OMRÅDE
- APPROXIMATIVT HÖJDLÄGE
- ÖVERKORSNING AV BETECKNING ANGER ATT BETECKNINGEN AVLÄGSNATS
- KVARTERSOMRÅDE FÖR BOSTADSVÄNINGSHUS SÄR DET FÄR FINNAS AFFÄRS-, KON-TORS- OCH MED DEM JÄMFÖRBARA LÄGEN-HETER ENDAST I SÄDAN BYGGNADS FÖRSTA VÄNING SOM LIGGER INTILL GATAN
- KVARTERSOMRÅDE FÖR HOTELLBYGGNADER
- KVARTERSOMRÅDE FÖR AFFÄRSBYGGNADER
- BYGGNADSYTA
- HÖJDLÄGE FÖR SKÄRNINGSPUNKTEN MELLAN BYGGNADS FASADYTA OCH YTTERTA RAK-NAT FRÅN O-PLANET
- TOMTENS MAXIMIVÄNINGSYTA I M²
- DEL AV TOMTGRÄNS INTILL VILKEN BYGGNAD BÖR BYGGAS
- UNDERJORDISKT PARKERINGSUTRYMME
- TOMTDEL, SOM SKALL PLANTERAS
- TOMTDEL, SOM SKALL PLANTERAS OCH DÄR AVEN TRÄD OCH BUSKAR SKALL FINNAS
- STÖRSTA TILLÄTNA VÄNINGSAANTAL I BYGGNAD
- TOMTDEL, SOM SKALL RESERVERAS FÖR VIS-TELSE OCH LESKAR

- Ake-KORTTELIALUEELLA ASUNTOJEN KESKI-PINTA-ALAN TULEE OLLA VÄHINTÄÄN 50 M²
- MIKÄLI TONTIEN VÄLINEN KORKEUSERO EI TURVALLISUUSYISTÄ MUUTA VAADI SAADAAN TONTIEN VÄLISET RAJAT AKE-KORTTELI-ALUEELLA AIDATA AINOASTAAN ISTUTUKSIA KÄYTTÄEN
- Ake-KORTTELIALUEELLA TONTIN AUTOPAIKKA-VOLLISUUS ON 1 AUTOPAIKKA/120 M² ASUN-TOKERROSALAA JA 1 AUTOPAIKKA/350 M² LIIKEKER-RΟΣALAA
- ALH- JA AL-KORTTELIALUEILLA TONTIN AU-TOPAIKKAVOLLISUUS ON 1 AUTOPAIKKA/350 M² KERROSALAA
- Ake- ALH- JA AL-KORTTELIALUEILLA PIHA-MAALLE EI SAA SIIJOTTAA AUTOPAIKKOJA EIKÄ JÄTEHUOLLON TILJOJA
- Ake-KORTTELIALUEELLA RAKENNUKSET ON SUUNNITELTAVIA SITEN, ETTEIVÄT YHDENKÄÄN ASUINHUONEISTON IKKUNAT OLE YKSINOMAAN KADULLE PÄIN
- PIHAKANTEEN EI SAA TEHDÄ AJUKKOJA EIKÄ PYSÄKÖINTILOJEN POISTOLMAA SAA JOHTAA PIHAMAALLE
- ASUNNOT JA TOIMISTOT ON SUOJATTAVA LIIKEN-NEMELULTA SITEN, ETTÄ ASUIN- JA LIIKEHUO-NEIDEN IKKUNASEINÄN ÄÄNENERISTÄVYYS KADUN PUOLELLA ON VÄHINTÄÄN 35 dB(A)
- TONTIEN SISÄOSAT ON SUOJATTAVA LIIKENNE-MELULTA

- PÄ AKE-KVARTERSOMRÅDE BÖR BOSTÄDER-NAS MEDELAREAL VARA MINST 50 M²
- IFALL ATT NIVÄSKILLNADEN MELLAN TOMTER-NA AV SÄKERHETSSKÄLL INTE ANNAT FORD-RAR FÄR TOMTERNA PÄ AKE-KVARTERSOM-RÅDE INHÄGNAS ENDAST MED PLANTERING-KÄRT
- PÄ AKE-KVARTERSOMRÅDE ÄR TOMTS BIL-PLATSPLOKT 1 BILPLATS/120 M² BOSTADSVÄNINGSY-TA OCH 1 BILPLATS/350 M² AFFÄRSVÄNINGSYTA
- PÄ ALH- OCH AL-KVARTERSOMRÅDEN ÄR TOMTS BILPLATSPLOKT 1 BILPLATS/350 M² VÄNINGSYTA
- PÄ AKE- ALH- OCH AL-KVARTERSOMRÅDEN FÄR INTE FÖRÄGGAS BILPLATSER ELLER UPPSAMLING-SPLATSER FÖR AVLOPP
- PÄ AKE-KVARTERSOMRÅDE SKALL BYGGNA-NADERNA PLANERAS SÄ ATT FÖNSTREN I EN ENDASTE BOSTADSLÄGNET FÄR INTE ENN-BART VEITA MOT GATAN
- I GÄRDPLANSDÄCKET FÄR INTE FINNAS ÖPP-NINGAR OCH EVAKUERINGSLUFT FÄR INTE LE-DAS UT PÄ GÄRDSPLAN
- BOSTÄDERNA OCH KONTOREN BÖR SKYDDAS SÄ ATT LJUDISOLERINGSFÖRMÅGAN I BOSTÄ-DERNAS OCH KONTORENS FÖNSTERVÄGGAR MOT GATAN ÄR MINST 35 dB(A)
- TOMTERNAS INRE DELAR SKALL SKYDDAS FÖR TRAFIKBULLER

10.

10. KY-talon suunnittelukilpailun voittajaehdotuksen laativat arkkitehdit Toivo Paatela ja Seppo Hytönen. KYA.

SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN 1939–1941

Pitkäaikainen haave

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta ja sitä edeltänyt oppilasyhdistys kokoontuivat pitkään vuokrahuoneistoissa, keskustan ravintoloissa ja Kauppakorkeakoulun tiloissa. Unelma KY:n omasta talosta syntyi kuitenkin jo 1920-luvulla, ja ensimmäiset tonttikaupatkin tehtiin vuonna 1929, tuolloin Runebergin- ja Arkadiankatujen kulmasta. Uudisrakennuksen suunnitelmia ja tilaohjelmaa varten asetettiin lukuisia toimikuntia, ja talohanketta edistettiin toden teolla. Julkisivupiirustukset aiottiin pyytää professori Eliel Saariselta, ja muut suunnitelmat hankkia avoimen kilpailun kautta.

Alustavat luonnokset ja laskelmat teetettiin eräällä rakennusinsinöörillä, jonka nimeä ei ole säilynyt. Rakennukseen oli tarkoitus sijoittaa liikehuoneistoja, ylioppilaskunnan ja muiden yhdistysten tiloja, juhlasali, asuinhuoneistoja ja mahdollisesti oppilaskoti. Tontti jäi kuitenkin tyhjäksi, ja taloudellisten vaikeuksien vaivaama ylioppilaskunta myi sen takaisin Helsingin kaupungille tammikuussa 1933. Myös tarkoituksiin sopivan valmiin rakennuksen ostamista harkittiin, mutta tuloksetta.

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta oli kartuttanut rakennusrahastoaan muun muassa keräystoiminnalla ja arpajaisilla sekä henkivakuutusten myynnillä. 1930-luvun puolivälissä alkanut nousukausi vauhditti varainkeruuta, ja talohanke yhdistettiin laina- ja tonttiantomuksissa tuleviin olympialaisiin, jotka oli määrä pitää Helsingissä vuonna 1940. Kisoja varten tarvittaisiin runsaasti lisää majoitustiloja, joita uudesta oppilaskodista ja hotellista olisi tarjota.

Nyt tilaohjelmasta löytyi juhlasali ja kerhohuoneet ylioppilaskunnan ja sen sisärjestöjen, Ekonoomiyhdistyksen ja Kauppatieteiden Kandidaattiyhdistyksen käyttöön, kirjasto- ja lukusalit, oppilaskoti tarpeellisine keittiö- ja ruokailutiloineen sekä emännöitsijän asunto. Näiden lisäksi rakennukseen oli tulossa noin 40-60 huonetta käsittävä hotelli, jonka majoituskapasiteettiä olisi helppo yhdistää oppilaskodin huoneet vilkkaimpana matkailukautena kesällä. Loput talosta osoitettiin myymälä-, liike- ja konttoritiloiksi sekä mahdollisesti asuinhuoneistoiksi. Edellisten sijoittelussa aiottiin kuitenkin varautua myös ylioppilaskunnan jäsenmäärän moninkertaistumiseen tulevaisuudessa.

Tonttia katsottiin tällä kertaa Pohjoisen Rautatiekadun ja Fredrikinkadun kulmasta. Helmikuussa 1939 järjestettiin suunnittelukilpailu, johon kutsuttiin neljä tunnettua arkkitehtitoimistoa. Ensimmäiselle sijalle valikoitui ehdotus nimimerkillä ”Business”, ja sen laatijoiksi osoittautuivat arkkitehdit Toivo Paatela ja Seppo Hytönen. Rakennustoimikunnan asiantuntijaksi kutsuttu arkkitehti Erkki Huttunen piti erityisesti julkisivuja arvokkaina ja ehdotusta muutenkin ansiokkaana ja kehityskelpoisena. Suunnittelutyö annettiin kilpailun voittajille, jotka ryhtyivätkin kevään kuluessa toimeen.

Seppo Hytönen syntyi Viipurissa vuonna 1906 ja valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1937. Hän teki pitkän uran Kesko Oy:n suunnitteluosastolla edeten vuonna 1956 aina

johtajaksi asti. Seppo Hytönen perusti myös oman arkkitehtitoimiston ja suunnitteli muun muassa Nahkialan koulun asuntoloineen (1951) ja Salorinteen työväentalon (1952) Jyväskylään sekä liike- ja asuinrakennuksia Helsinkiin. Hänen kuolinvuodestaan ei ole tietoa.

Toivo Paatela (ent. Pavén) syntyi Helsingin pitäjässä 3.10.1890. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Helsingin suomalaisesta reaaliylyseosta vuonna 1910 ja valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1914. Valtion virkatehtäviensä ohella arkkitehtiveljekset Toivo ja Jussi Paatela pitivät yhteistä toimistoa vuosina 1919–1929. Heidän merkittävimpiä töitään ovat arkkitehtuurikilpailujen tuloksena syntyneet Tampereen kaupunginkirjasto (1925) sekä Helsingin yliopiston anatomian laitos (1928) ja Atlaspankki (1929) Helsingin Mikonkadulla.

Myöhemmin omassa toimistossaan Toivo Paatela suunnitteli monia liike-, asuin- ja kirkkorakennuksia ympäri maata. Funktionalismin hengessä pelkistetympää tyyliä edustaa muun muassa KY-talon aikainen, vuonna 1940 valmistunut Maakauppiaitten Oy:n ja Kauppiaitten Keskuskunnan liikerakennus Helsingin Katajanokalla. Seppo Hytönen avusti Paatelaa rakennuksen suunnittelutyössä, mikä lienee kirvoittanut myös yhteisen ehdotuksen KY-talon kilpailuun. Opettajanakin ansioitunut Toivo Paatela kuoli 14.8.1962.

*11. KY-talon peruskiveä
muurataan. Juhlava tilaisuus
pidettiin elokuussa 1939. KYA.*

*12. Vuokrattavista tiloista
ilmoiteltiin sanomalehdessä jo
alkusyksystä 1939. KYA.*

*13. Kuva keskeneräisen
rakennuksen pihasiivestä.
Päiväämätön lehtileike. KYA.*

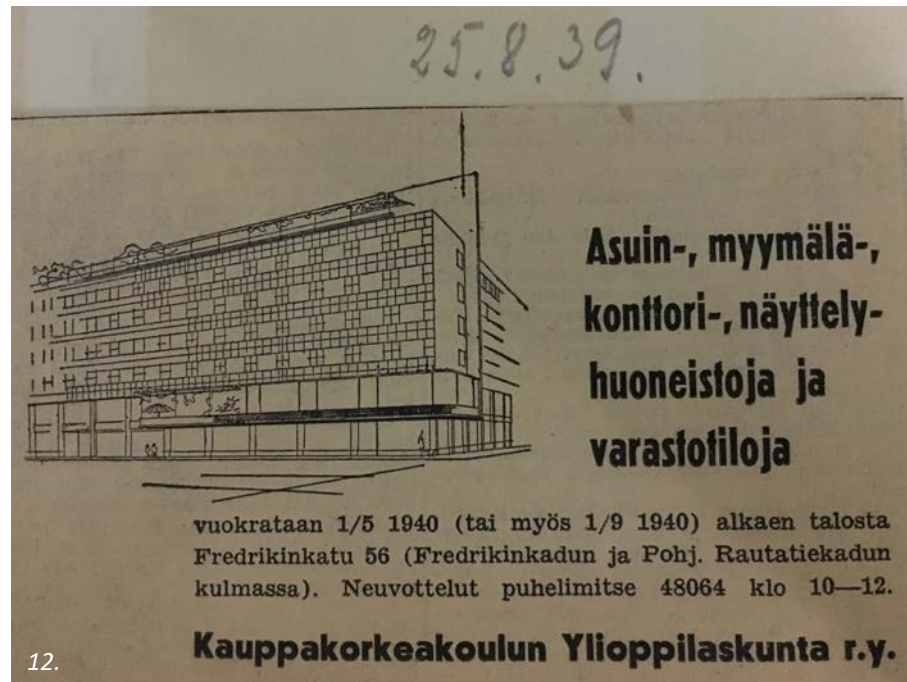
KY-talo kohoaa

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan talohaave alkoi viimein konkretisoitua 19.5.1939, kun nykyisen tontin kauppakirja allekirjoitettiin, hintana 2 700 000 markkaa. Jo seuraavana päivänä tehtiin sopimus maanrakennustöistä Kallio-Työ Oy:n kanssa. Vastaavaksi rakennusmestariksi kiinnitettiin Väinö Pääkkönen, ja heinäkuun alussa saatiin yhdeksältä rakennusliikkeeltä varsinaiset urakkatarjoukset. Sitkeiden neuvottelujen ja tinkimisen päätteeksi työn sai Rakennustoimisto Juho L. Aalto, ja 21.7.1939 allekirjoitettiin kymmenen miljoonan markan arvoinen urakkasopimus. Elokuun aikana valittiin myös aliurakoitsijat vesi-, lämpö- ja sähkötöihin, sekä päätettiin ilmanvaihto- ja tuuletuslaitteiden sekä hissien

hankinnoista. Rakennuslupa hankkeelle myönnettiin 29.7.1939. Tuolloin hyväksytyihin pääpiirustuksiin tehtiin kuitenkin paljon rakennusaikaisia muutoksia. Uudet, toteutusta paremmin vastaavat kuvat leimattiinkin 24.10.1940.

Peruskivi muurattiin juhlallisina menoin 12.8.1939, mutta syksyllä puhjennut toinen maailmansota vaikeutti lupaavasti alkanutta rakennushanketta. Raaka-ainepula vaivasi heti etenkin betoniraudan suhteen. Ylioppilaskunnan Suuri Rakennuslautakunta harkitsi jopa uuden talon typistämistä kaksikerroksiseksi, mutta siihen ei lopulta ryhdytty. Valmistumisaikataulusta jouduttiin kuitenkin tinkimään, eikä kiirettä enää ollutkaan, sillä olympialaiset oli peruttu.

Myös työvoimasta alkoi olla pulaa, kun osa rakentajista lähti lokakuussa 1939 puolustusvoimien ylimääräisiin kertausharjoituksiin.

Rakentaminen keskeytyi kokonaan kuitenkin vasta marraskuun lopulla talvisodan syttyessä. Muuraustyöt oli tuolloin jo saatu valmiiksi, ja vain osa betonitöistä oli tekemättä. Keskeneräinen rakennus jouduttiin vesikaton puuttuessa suojaamaan väliaikaisella katolla.

Sota toi mukanaan myös taloudellisia hankaluuksia: kuljetuskustannukset ja rakennustarvikkeiden hinnat nousivat, tilausten saapuminen ulkomailta oli epävarmaa, vuokralaisten saaminen tuleviin liike-, ravintola- ja hotellitiloihin oli vaikeaa ja aiemmat lainalupaukset peruttu. Rahoitusongelmien ratkaisemiseksi talo muutettiin asunto-osakeyhtiöksi, joka tosin lahjoitusten ja lunastusten kautta saatiin kokonaisuudessaan takaisin KY:n hallintaan vuonna 1957.

Keskeytyneitä rakennustöitä päästiin jatkamaan vasta toukokuussa, ja harjannostajaisia vietettiin 1.6.1940. Kesän kuluessa saatiin vuokrattua kaikki asuinhuoneistot ja maantason liiketilat, ja ravintolatoimijaksi tuli Viipurista siirtynyt Ravintola Espilä. Ensimmäisiin asuntoihin muutettiin marraskuussa 1940. Oppilaskoti puolestaan valmistui talkoovoimin seuraavan vuoden tammikuussa, ja rakennus vihittiin käyttöön 22.2.1941. Valmiille rakennukselle etsittiin myöhemmin nimeä erillisellä kilpailulla, mutta mitään ehdotuksista ei kelpuutettu. Niinpä rakennus tunnettiin jatkossa virallisesti KY:n talona, vaikka kaupunkilaiset kutsuivat sitä usein myös Espilän taloksi ravintolan valomainoksen takia.

14. Rakennuksen vihkimistilaisuus toisen kerroksen juhlasalissa helmikuussa 1941. Suurista lasitiili-ikkunoista tulvii valoa. KYA.

Sisätilat

Tasaiselle kulmatontille sijoitettu rakennus muistutti pohjakaavaltaan F-kirjainta, sillä sisäpihan puolelle työntyi vielä yksi lyhyt siipi. Varsinaisia kerroksia oli kuusi, sekä lisäksi kellari ja ullakko. Talon rungon muodostivat tiiliseinät sekä betonipilarit ja -laatat, vain yläpohja oli puurakenteinen. Neljä varsinaista porrashuonetta olivat kaikki hieman erikokoisia ja -mallisia, ja niihin liittyi kuhunkin yksi hissi.

Ravintolaa palveli lisäksi tavarahissi, joka ylsi kellarista toiseen kerrokseen. Espilän keittiöstä puolestaan nousi ruokahissi ylös kerhohuoneen ja opiskelija-asuntolan palvelukseen. Teknillisesti mielenkiintoisin ja myös kallein osa rakennusta olikin kokonaan sähköistetty suurkeittiö jäähdytyshuoneineen. Juhlasalia, ravintolaa, kokoushuoneita ja kerhoa varten oli järjestetty koneellinen ilmanvaihto.

Maan tasolla läntisimpänä Pohjoisen Rautatiekadun siivessä oli U-muotoinen A-porras väljine sisääntuloauloineen. Sen vieressä oli kaksi pientä myymälää, joiden takaa löytyivät wc- ja varastotilat. Seuraavana avautui yhteinen käynti pyöreään B-portaaseen sekä ylioppilaskunnan tiloihin. Niistä katutasossa sijaitsivat vain vaatesäilytys ja wc-tilat, ja aulasta nousi oma porras toisen kerroksen juhlatilaan.

Idempänä oli neljä erikokoista liiketilaa, C-portaaseen johtava ovi sekä kulmamyymlä. Toisen kerroksen ravintolaan taas päästiin erillisiä portaita pitkin Fredrikinkadun puolelta. Pääpiirustuksiin merkitty käynti kellariin sen sijaan muuttui työpiirustuksissa portaiksi yläkerran biljardisaliin. Fredrikinkadun varrella oli lisäksi D-porras kahden myymälän välissä, sekä pohjoisimpana ajoyhteys sisäpihalle. Rakennuksen takasivuilta löytyivät liiketiloihin liittyvät varastot sekä pesutupa ja autotalli.

Toinen kerros oli pääosin ravintolaa keittiöineen ja kabinetteineen, ja Pohjoisen Rautatiekadun puolella siihen liittyi kapea parveke. Ylioppilaskunnan juhlasali sijaitsi pihasiivessä, ja Fredrikinkadun suuntaisen siiven pohjoispäädyssä oli kaksi pientä pihalle avautuvaa asuntoa kylpyhuoneineen. Talon kaksi alinta kerrosta levittäytyivät takana hieman sisäpihan puolelle siipisakaroiden väliin, kun taas ylempänä rakennusrunko oli siltä kohtaa kapeampi.

Kerrokset kolmannelta kuudenteen olivat keskenään melko samanlaisia, ja niiden katujenmyötäisissä siivissä oli yhteensä viisikymmentä asuntoa. Pienimmissä asunnoissa oli vain ahdas wc ja keittokomero, mutta useimmista löytyi oma kylpyhuone ammeineen. Isoimmassa asunnossa oli jopa neljä suurta asuinhuonetta, sekä keittiön yhteydessä erillinen palvelijahuone ja wc. Kaikkiin asuntoihin liittyi ulkoseinällä sijaitseva kylmäkomero, ja syvän ikkunalaudan alla lämmitti levymallinen radiaattori.

Pihasiiven vuokratuotto oli alhaisin, joten siihen sijoitettiin oppilaskoti sekä kolmanteen kerrokseen ylioppilaskunnan omat kerho- ja toimistotilat. Asuntolan huoneet olivat keskenään erikokoisia, osa yhden ja osa kahden hengen asuttavia. Kussakin oli pari komeroa ja pesuallas, mutta wc- ja peseytymistilat olivat yhteisiä. Valmistuneen oppilaskodin 35 huoneeseen mahtui yhteensä 46 opiskelijaa.

Asuntolan sisustuksesta vastasivat innokkaat rahoittajayritykset, jotka saivat palkkioksi nimikilpensä kalustamiensa huoneiden oviin. Nimikkohuoneita olivat muiden muassa Sokeri-Jussin huone, Ville-tohtorin huone, Teräs-huone, Tiklas-huone, Stockmannin huone, Antti Wihurin huone, Enson-huone, Weilin & Göösin huone, SOK:n huone, Fordin huone sekä Kangas-Kallen huone. Seinät olivat maalatut ja jalkojen alla kopisi lankkulattia.

Rakennuksen ullakolle sijoitettiin aluksi vain verkkohäkkikomeroita ja varastokoppeja sekä hissi- ja tuuletuskonehuoneet. Kerros oli sisäänvedetty niin, että katujen puolelle muodostui kapeat kattoterassit. Kellarissa puolestaan oli kattilahuone ja polttoainevarasto sekä väestönsuoja D-portaan yhteydessä. Muu

15. Oppilaskodin asuinhuone. Verholla erotettu peseytymisnurkka altaineen ja peileineen. Ovi johtaa käytävään. KYA.

16. Oppilaskodin ensimmäinen johtajatar ekonomi Karli Francke huoneessaan. Ikkunaseinällä on kylmäkomero ja levyallinen radiaattori. KYA.

17. Ravintola Espilä rakennuksen toisessa kerroksessa. Oikealla taittoseinän takana on ylioppilaskunnan juhlasalin aula. KYA.

pinta-ala oli maalattiaista varastotilaa, josta noustiin sisäpihalle ajoluiskaa pitkin. Alkuperäispiirustuksiin on merkitty myös A-portaan alle väestönsuoja, mutta sen toteuttamisesta ei ole varmuutta.

Ylioppilaskunnan talohankkeen kannattavuus oli alun perin laskettu pitkälti ravintolalta ja hotelleilta saatavien vuokratulojen varaan. Sodan ja säästöpainneiden keskellä suunnitelmia kuitenkin karsittiin ja hotellihuoneet vaihdettiin asunnoiksi. Toinen kerhotila jätettiin pois ja yhteistilojen määrää vähennettiin muutenkin. Sisätilojen laatutasoa madallettiin kauttaaltaan ja varsinkin juhlatilojen osalta. Suurin osa latioista jätettiin puulattioiksi, jotka oli tarkoitus myöhemmin päällystää linoleumilla. Tammiparketin sijasta käytettiin insuliitti- ja koivuparkettia.

Muutoksia suunnitelmiin koitui myös tuotteiden heikosta saatavuudesta. Esimeriksi juhlasalin katto jouduttiin tukemaan paksuilla pilareilla, kun katon kannattimiksi Belgiasta tilatut teräspalkit jäivät saamatta. Tilan korkeudesta muuten johtui, että ylemmissä kerroksissa pihasiipeen piti kiivetä puolenkymmentä askelmaa. Talossa oli alusta lähtien runsaasti erilaisia tasoeroja ja osin sokkeloisiakin käytäväjärjestelyjä.

Juhlatilan lattiana oli kalanruotokuvioon ladottua parkettia ja seinissä koristeellisesti pyöristettyä puupanelointia. Jykevät pyöreät pilarit oli maalattu kiiltäväksi. Saliin teetettiin heti myös koivukehyksiset graniitti- ja marmoritaulut kansalais- ja talvisodissa kaatuneiden ylioppilaskunnan entisten ja silloisten jäsenten muistoksi.

Juhlasaliin johtavan portaikon seinät ja katto olivat valkoiseksi maalatut, ja umpikaiteen päällä kulki lakattu puinen käsijohde sirojen metallikannakkeiden varassa. Itse portaat olivat mosaiikkimarmoria, mutta askelmien otsapinta lautaa. Ylätasanteella salitiloja erottivat puupintaiset taittoseinät. Toisen kerroksen ravintolasalissa oli hillitty ruudullinen lattialaatoitus, ja korkeaa tilaa jakoi tumma paljeovi. Katosta riippuvat lasikupuiset valaisimet olivat tyylitellyn pallomaisia. Ylioppilaskunnan kerhotiloissa kerrosta ylempänä oli samanlainen ruudullinen lattia kuin ravintolassa.

18.

ROUJAINEN
HELSINKI

19.

18. Toisen kerroksen juhlasaliin johtava portaikko siroine kaiteineen. Ylätasanteella ravintolaan avautuva puinen taittoseinä. KYA.

19. KY-talo pian valmistumisensa jälkeen. Erkkerin vuolukivipinnassa on markiisikatosten kiinnikkeitä. Kuvasajankohta 1941-1943. MVA.

Julkisivut

KY-talo oli valmistuessaan virallisesti kuusikerroksinen, ja sisennetyt ullakon edessä levittäytyivät kapeat kattoterassialueet korkeine metalliverkkokaiteineen. Kadun puolella katto oli tiiliverhottu, pihasivuilla peltiä. Dynaamista ilmettä rakennukselle toi katon harjalta alkava ja Fredrikinkadun julkisivua kohtisuoraan sivuva peltipintainen seinäke, joka jatkui toisen kerroksen yläpuolelle saakka. Piirustuksissa ”mainoslevyksi” kutsutun seinäkkeen laella komeilivat valomainokset Espilä ja KY sekä lipputanko.

Kadunpuolen julkisivuissa neljää ylintä kerrosta rytmitti samankokoisten ikkunoiden tasainen ruudukko. Ikkunoiden karmit ja puitteet olivat sävyltään vaaleat, ja jokaiseen liittyi sivulla tuuletusikkuna. Muurattu ulkoseinä oli rapattu siten, että pintaan muodostui selkeä ruutujako.

Toinen kerros oli aavistuksen sisäänvedetty, ja sitä hallitsivat ravintolan isot ikkunat. Kulmauksessa kerros työntyi kuitenkin osittain erkkeriksi, joka antoi samalla suojaa maantason näyteikkunoille ja sisäänkäynneille. Nurkastaan pyöristetyn ulkoneman katolla loisti valomainos Ravintola Espilä Restaurant.

Fredrikinkadulla erkkeri päättyi mainosseinäkkeeseen, mutta Pohjoisen Rautatiekadun puolella se jatkui pidemmälle. Ulokkeen läntisin osa oli jätetty avoparvekkeeksi siroine teräspergoloinen. Kaiteen umpiosa jatkui suurikokoisten ikkunoiden alapuolelle vaaleana vuolukivipäällysteisenä kenttänä. Pystyyn ladotun kapean laatoituksen vaakasaumat osuivat limittäin, pystysaumot päällekkäin.

Samaa vuolukivilaattaa oli myös kahta alinta kerrosta kiertävien pilastereiden pinnassa. Niiden väleissä avautuivat toisen kerroksen laajat ikkuna-aukot, joiden alapuolella oli erkkeriä lukuun ottamatta pystysuuntainen lautaverhous. Pohjoisen Rautatiekadun länsireunassa oli ikkunoiden yllä lisäksi vierivieressä kuusi vaakasuoraan asennettua

lipputankoa. Ensimmäinen kerros oli sillä kohtaa selvästi sisennetty, niin että kaarevamuotoiset syvät pilasterit jatkuivat maahan pilareina.

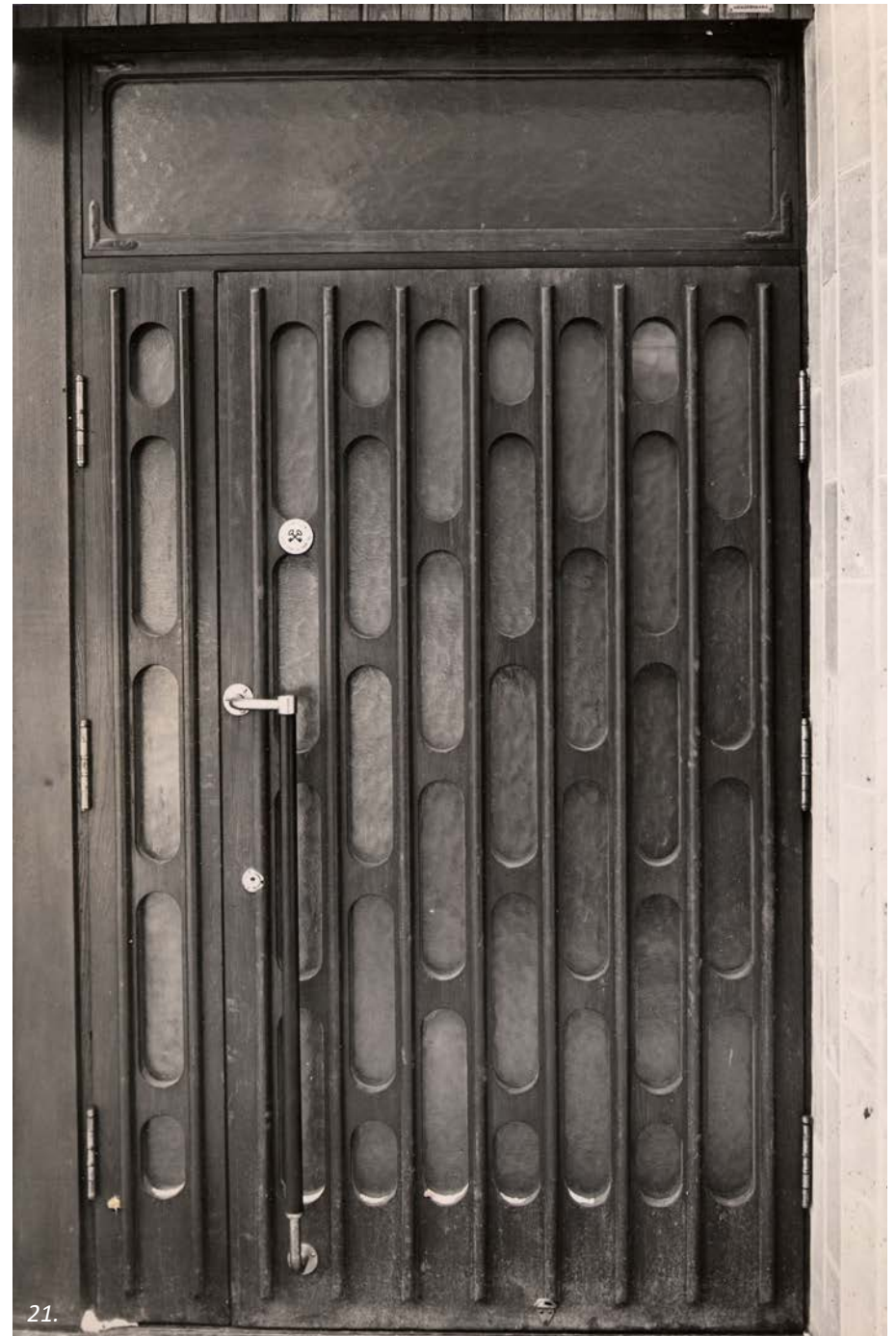
Maantason liiketiloilla oli suuret näyteikkunat ja yksinkertaiset metalliovet. Korkean lasiaukon vieressä pitkä hoikka metallivedin ylsi oven alareunaan asti. Porrashuoneiden ovia sen sijaan näkyy korostaneen vaakasuuntainen rimoitus. Erikoisin oli kuitenkin ravintola Espilään johtava puinen ulko-ovi. Sen yläpuolella oli röpelöinen kuviolasi, ja samaa lasia oli myös itse ovesa. Harvat pystysuuntaiset rimat pyöristettyjen lasiaukkojen väleissä täydensivät hillityn geometrinen koristeellisuutta. Pitkä pystyvedinkin erosi hieman muista.

Pihan puolella julkisivut olivat hajanaisemmat etenkin alemmissä kerroksissa. Asuinkerroksissa ikkunat tosin asettuivat sielläkin melko tasaiseen ruudukkoon. Porrashuoneisiin järjestettiin valoa muun muassa lasitiliaukkojen läpi. Tuuletusparvekkeita oli A- ja C-portaiden välitasanteilla, asuntolasiiven päädyssä sekä ilmeisesti myös eräiden keittiöiden yhteydessä.

Alkuperäisissä julkisivupiirustuksissa ilmoitetaan, että erkkerin ulkoseinä tuli 120 cm tontinrajan ulkopuolelle, ja ensimmäisen ja toisen kerroksen pilarit 10 cm tontinrajan sisäpuolelle. Määritellyt pintamateriaalit vaihtuivat toteutusvaiheessa toisiin: suunnitelmissa julkisivun päällystykseksi on merkitty luonnonkiveä tai keinotekoisia laattoja, pilareihin metallipäällystys esimerkiksi patinoitua kuparia ja erkkerin etusivuun tiiltä. Rakennusaikaisen valokuvan perusteella ulkoseinät olivat enimmäkseen muuratut, mutta piirustuksissa esiintyy myös huomio, että kaikki betonirakenteiset ja vastaavat ulkoseinät lämpöeristettäisiin korkilla vastaamaan kahden kiven tiiliseinää. Ullakon seinärakenteeksi mainitaan suunnitelmissa puurunko, laudoitus ja aaltopelti.

20. KY-talon julkisivua Pohjoisen Rautatiekadun varrella 4.12.1940. Toisen kerroksen ikkunoiden alapuolella on lautaverhous. Valokuvaaja Viljo Pietinen. MVA.

21. Ravintola Espilän ulko-ovi Fredrikinkadun puolella. Kuvio-lasein koristettu ovi oli erilainen kuin muiden liiketilojen ja porrashuoneiden sisäänkäynnit. Ovi ei ole säilynyt. KYA.

ALKUPERÄISPIIRUSTUKSET 1939–1940

Seuraavien sivujen piirustukset ovat kopioita kohteen vanhimmista rakennuslupapiirustuksista. Merkittävistä rakennusaikaisista muutoksista johtuen esitetään sekä ensimmäisen että toisen lupavaiheen piirustukset. Ensimmäinen rakennuslupa myönnettiin 29.7.1939 (rakennuslupatunnus: Ke-0237-39-A) ja muutokset hyväksyttiin 24.10.1940 (rakennuslupatunnus: Ke-0039-40-C). Rakennuslupapiirustusten mikrofilmikortteja säilytetään Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston piirustusarkistossa. Aineisto on siirretty sähköiseen muotoon rakennusvalvontaviraston Arskapalveluun.

HELSINGIN KAUPUNGIN KIINTEISTÖLAUTAKUNNAN
HYVÄKSYMÄ heinäkuun 24 p:nä 1939

Viran puolesta:

Jarvo Hauste,

SAAP - 4 VII 1939
KORTTELIN N:O 18/6 / 283

MAISTRAATIN
ARKISTO
N:o 14097 / 11 kpl.

Suomen 1939 heinäkuun 29 päivänä on Helsingin kaupungin Maistraatin lausuntoja ja muutamia muutamia valvontaan tällöin piirustuksen, l' on mainittu päivänä... k. S:n kohdalla laadittu postimerkki l' on mainittu esillä; todistaa: Helsingin raatihuoneella, kuten yllä.

Lautakunta / maistraatti

*Viran puolesta
Koffel
vt*

KUVINE 76/002797

N:O 1 Pää - PIIRUSTUS
Uutisrakennus
HELSINKI. KORTTELI N:O 410
TONTTI N:O 56 *Frederik KATU*
Rohj. RAUTATIE KATU 21
Asemapiirros

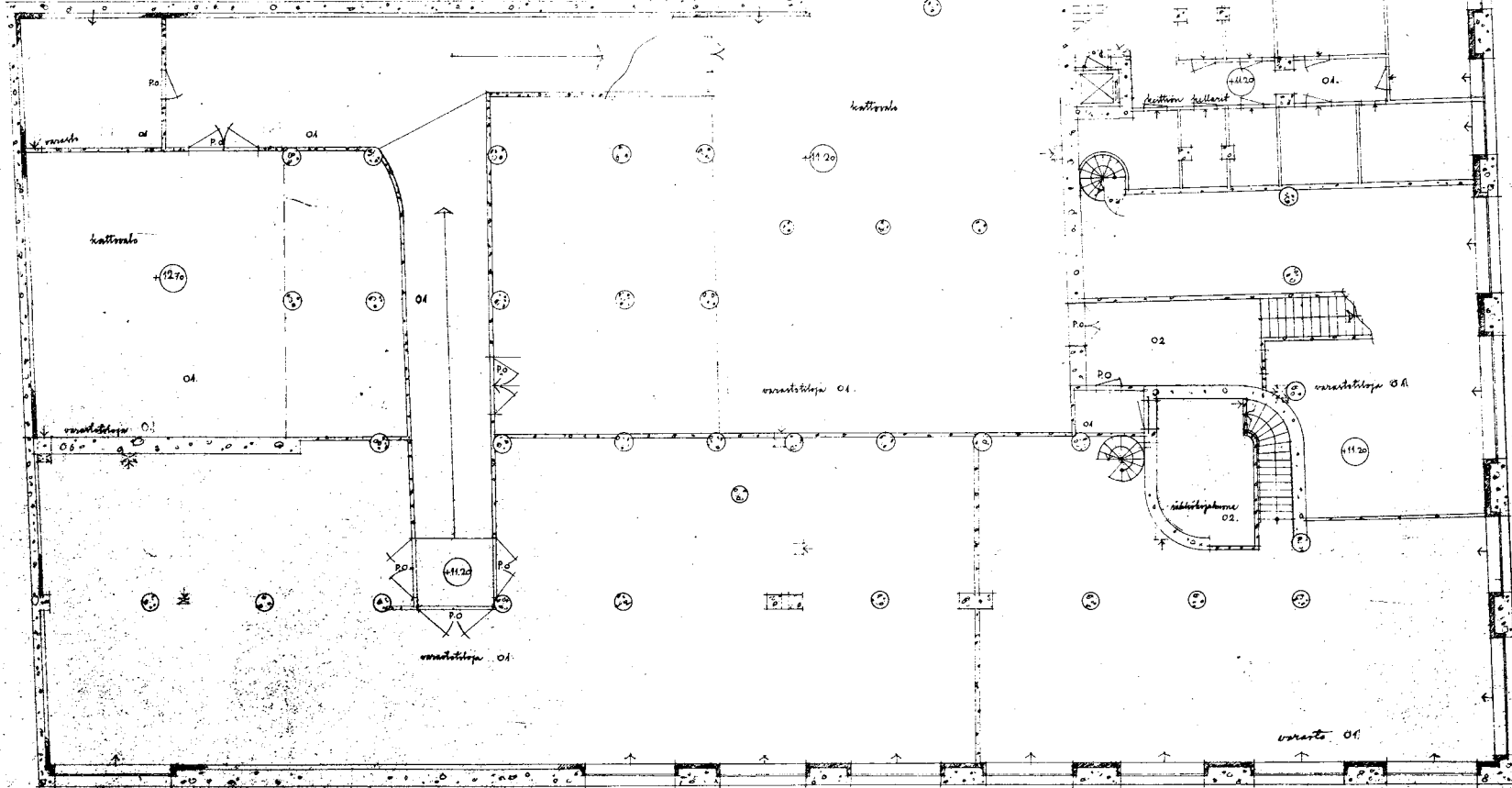
*237-30
1A*

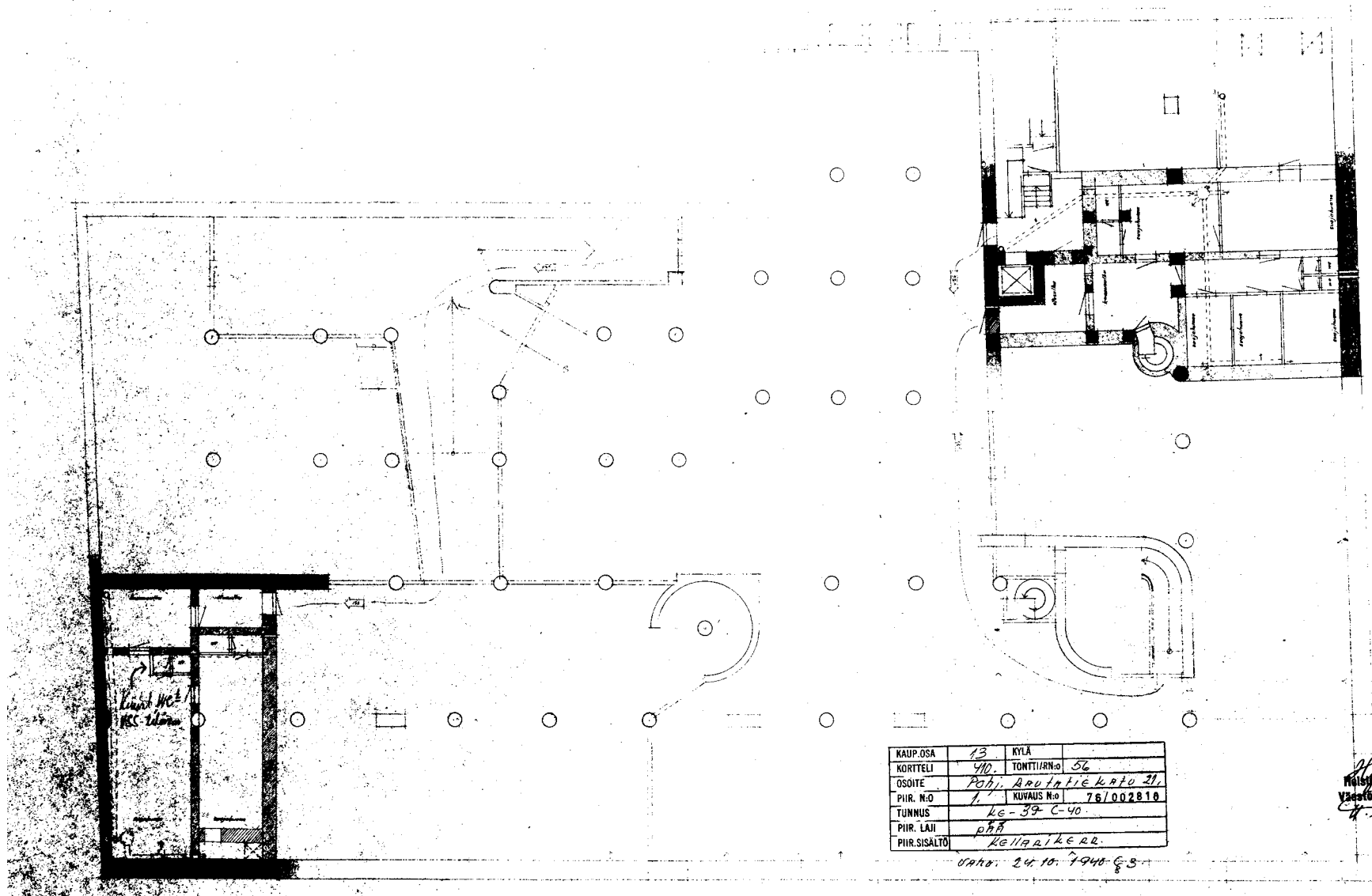
Pääpiirustuksen leimoja

KÄY. SA	13	VII
KO. JELI	470	TONTI/ARNO
OMIIE	Pohjoisrantaatiekatu 21	
PIIR. N.0	2	NUVAUS N.0
IUNNUS	KE-237-A-39	
PIR. LAH	PAA	
PIR. SISÄLTÖ	KELLARI KERROS	

Ulk. 29.7.1939 86.

KAUP.OSA	13	KYLÄ	
KORTTELI	40	TONTTI/RN:o	56
OSOITE	Pohj. Arvontiekatu 21.		
PIIR. N:o	1.	KUVAUS N:o	76/002810
TUNNUS	KE-39 C-40.		
PIIR. LAJI	pää		
PIIR. SISÄLTÖ	Kellarikerros.		

vuoto: 24.10.1940 E.S.

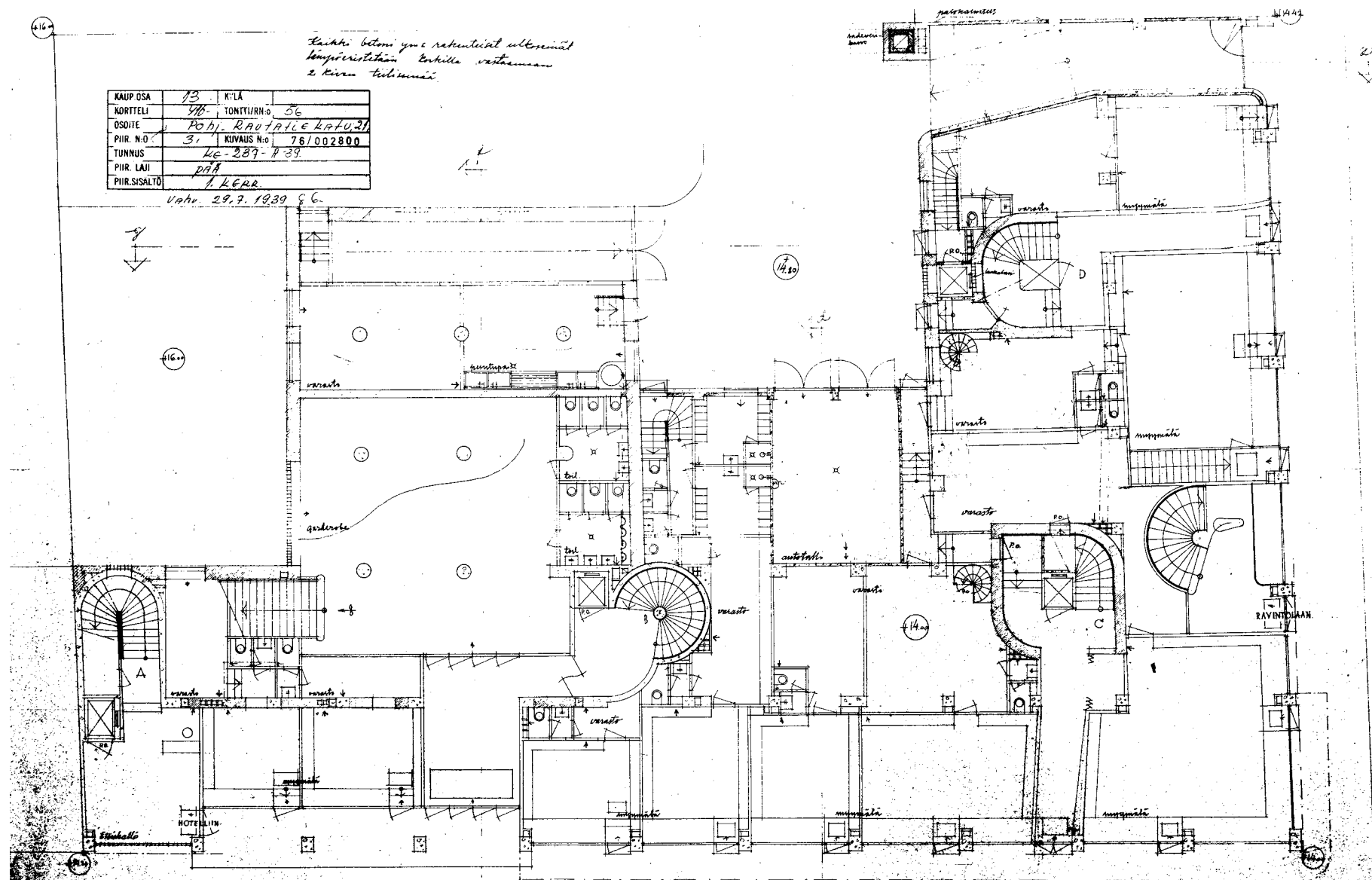
Handwritten signature and date:
 4/6/40
 Väestönsuojeluvirasto
 H. M. Malm

Kellarikerros 1940

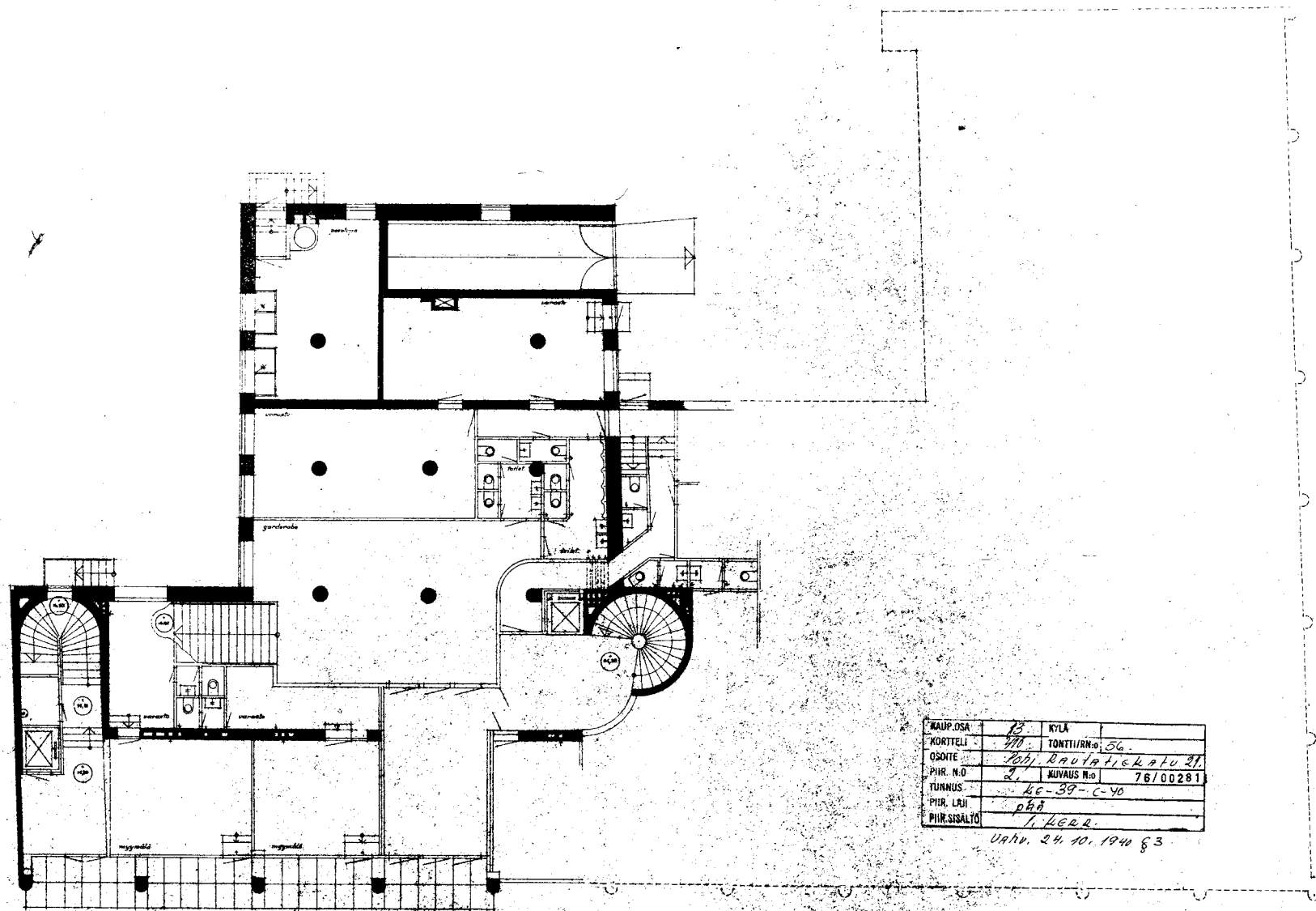
kaikki betoni ym. rakenteet ulkoseinät
kylpyhuoneiden lisäksi vatsan
2 kiven tulisimä

Kaup. Osa	13	K:LA	
Kortteli	410	Tontti/RN:o	56
Osoite	Pohj. Rautatiekatu 21		
Piir. N:o	31	Kuvaus N:o	76/00280.0
Tunnus	Kc-239-139		
Piir. laji	pää		
Piir. sisältö	1. KERR		

Vuok. 29.7.1939 & 6.

1. kerros 1939

Fredrikinkatu

KAUP. OSA	13	KYLÄ	
KORTTELI	771	TONTTI/R.N.º	56
OSOTE	1001, Rautatiekatu 21		
PIIR. N.º	2	KUVAUS N.º	76/00281
TUNNUS	66-39-C-40		
PIIR. LAJI	pää		
PIIR. SISÄLTÖ	1. KERR.		

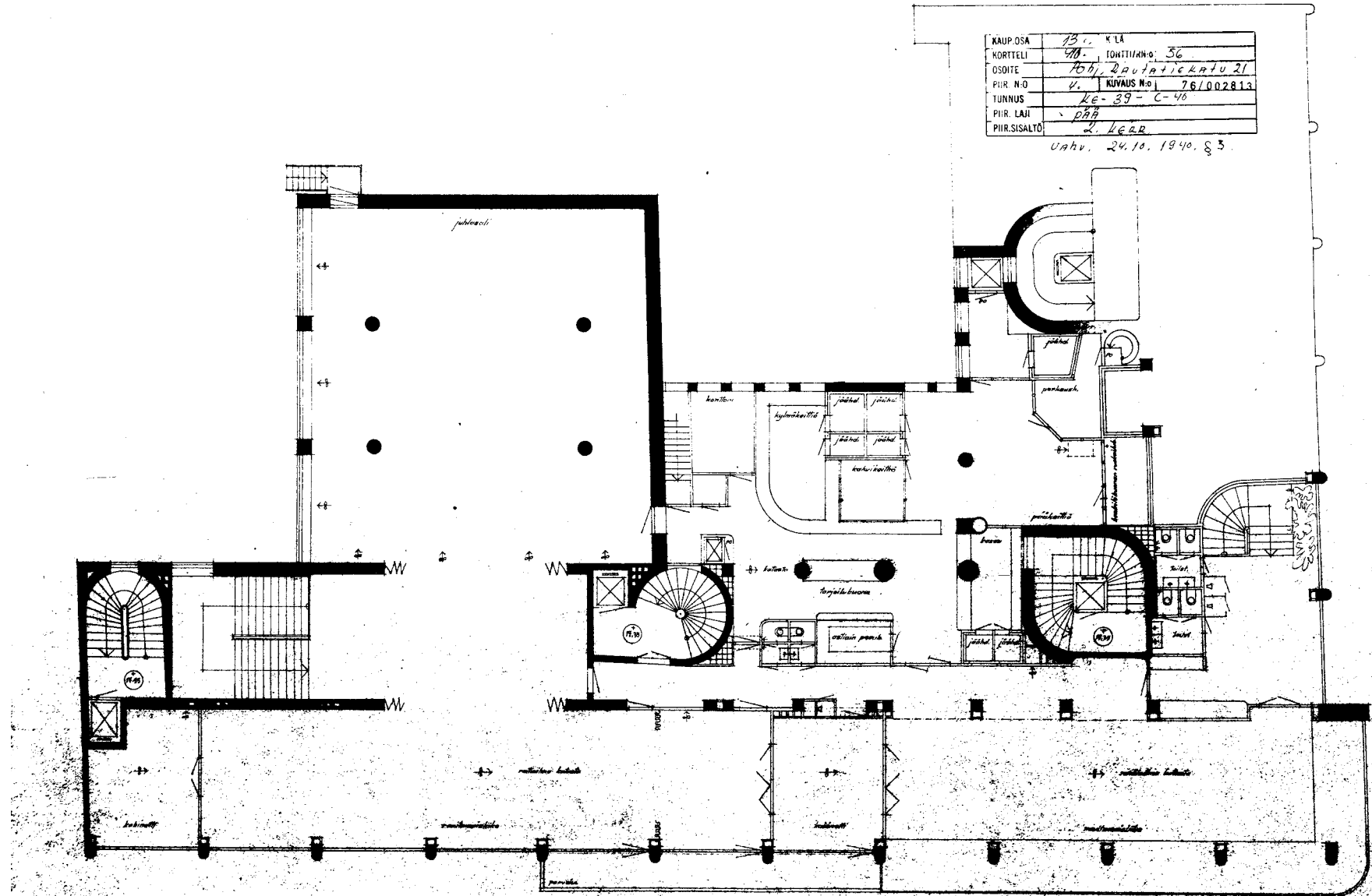
Utko, 24. 10. 1940 § 3

1. kerros 1940

KAUP. OSA	13. K L A
KORTTELI	40.
OSOITE	104, Lautatienkatu 21
PIIR. N:O	V.
TUNNUS	Ke-39-C-46
PIIR. LAJI	PHB
PIIR. SISÄLTÖ	2. KERR

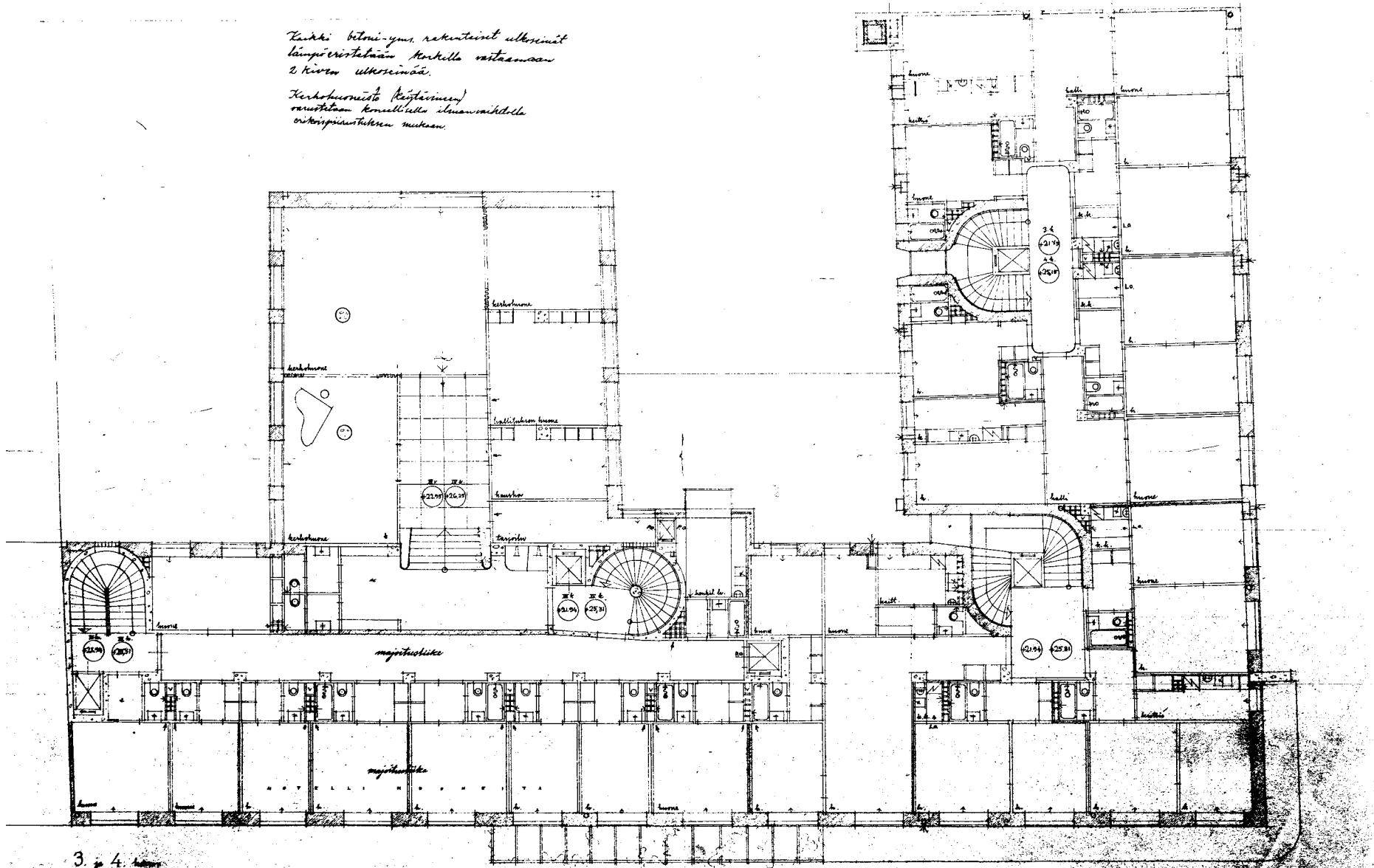
Uahv. 24.10.1940. § 3.

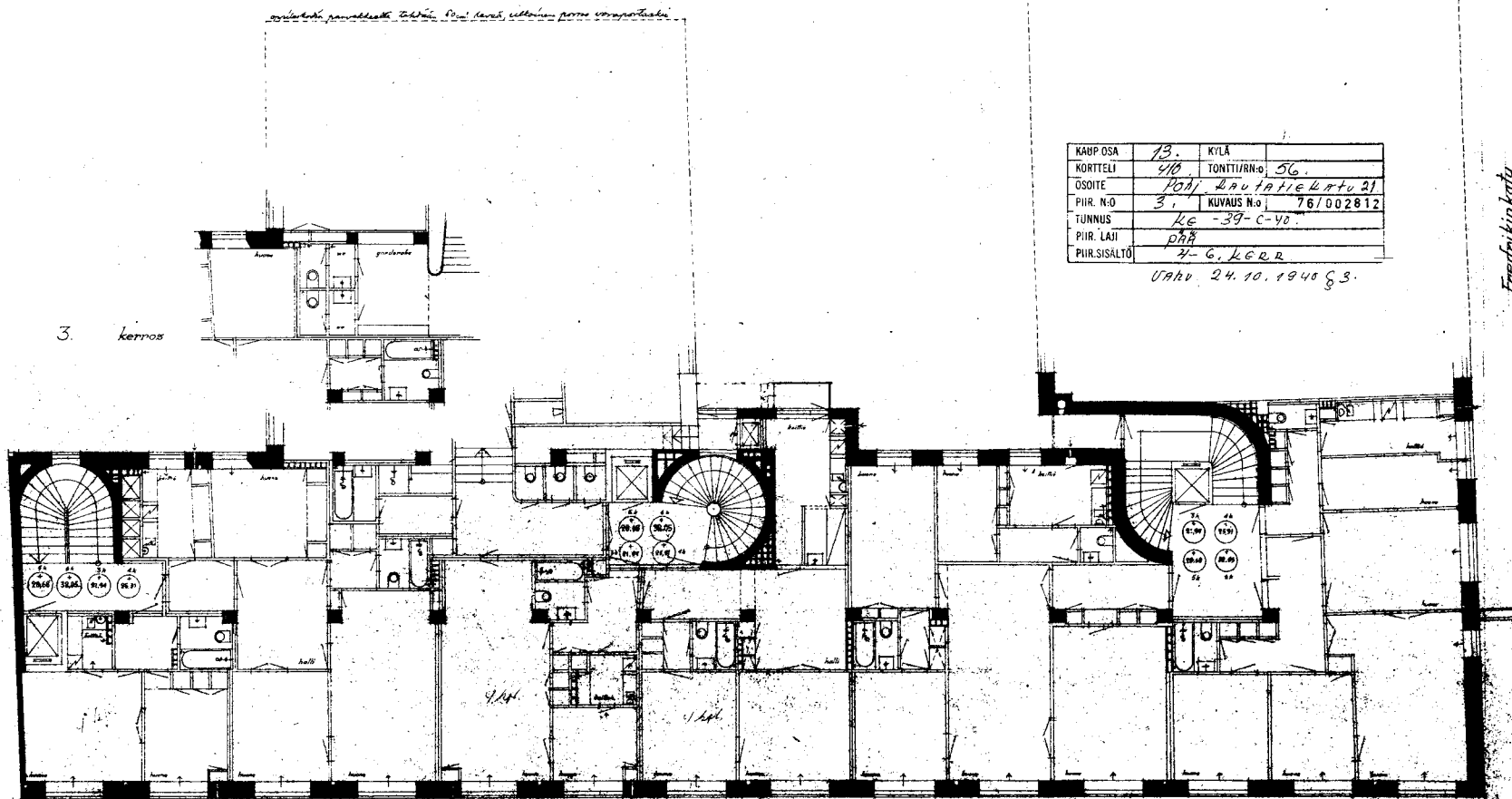
2. kerros 1940

*Tuikki betoniymp. rakenteiset ulkoseinät
 lämpöeristötään korjalla viittäosaan
 2 kivien ulkoseinää.*

*Kerhohuoneisto (Käyttämö)
 varustetaan konsollilla ilmasäätölle
 örtöjärjestelmään mukaan.*

3. 4.

KAAP OSA	13.	K/LA	
KORTTELI	40.	TONTTI/RY- N:o	56.
OSOITE	Pohj. Lautatiekatu 31		
PIIR. N:o	3.	KUVAUS N:o	76/002812
TUNNUS	KE -39- C-40.		
PIIR. LAJI	PÄÄ		
PIIR. SISÄLTÖ	3-6. KERROS		

Urahu. 24. 10. 1940 § 3.

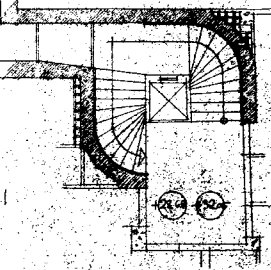
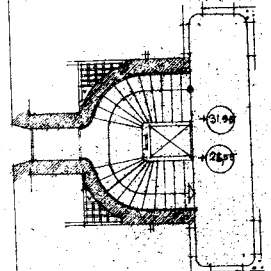
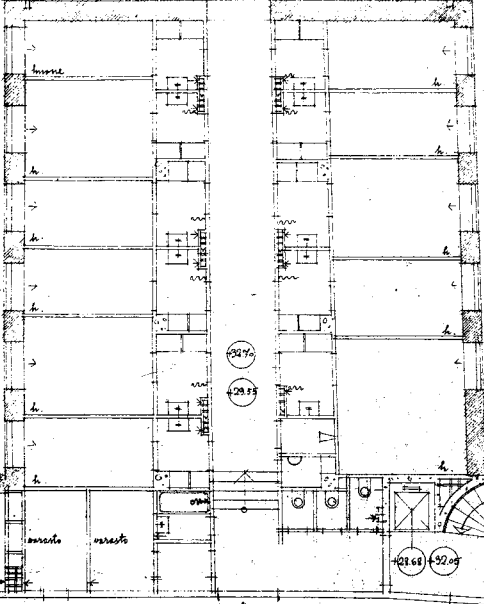
Fredrikinkatu

3. - 6. kerros 1940

Kaikki betoni-ymä rakenteiset alkoivat
lämpöeristään korkeilla vrttamaa
& keuru tulsiinää.

ammunantapa katon 3-4. kerros

oppilaitokse

hollalle katon 3-4. kerros

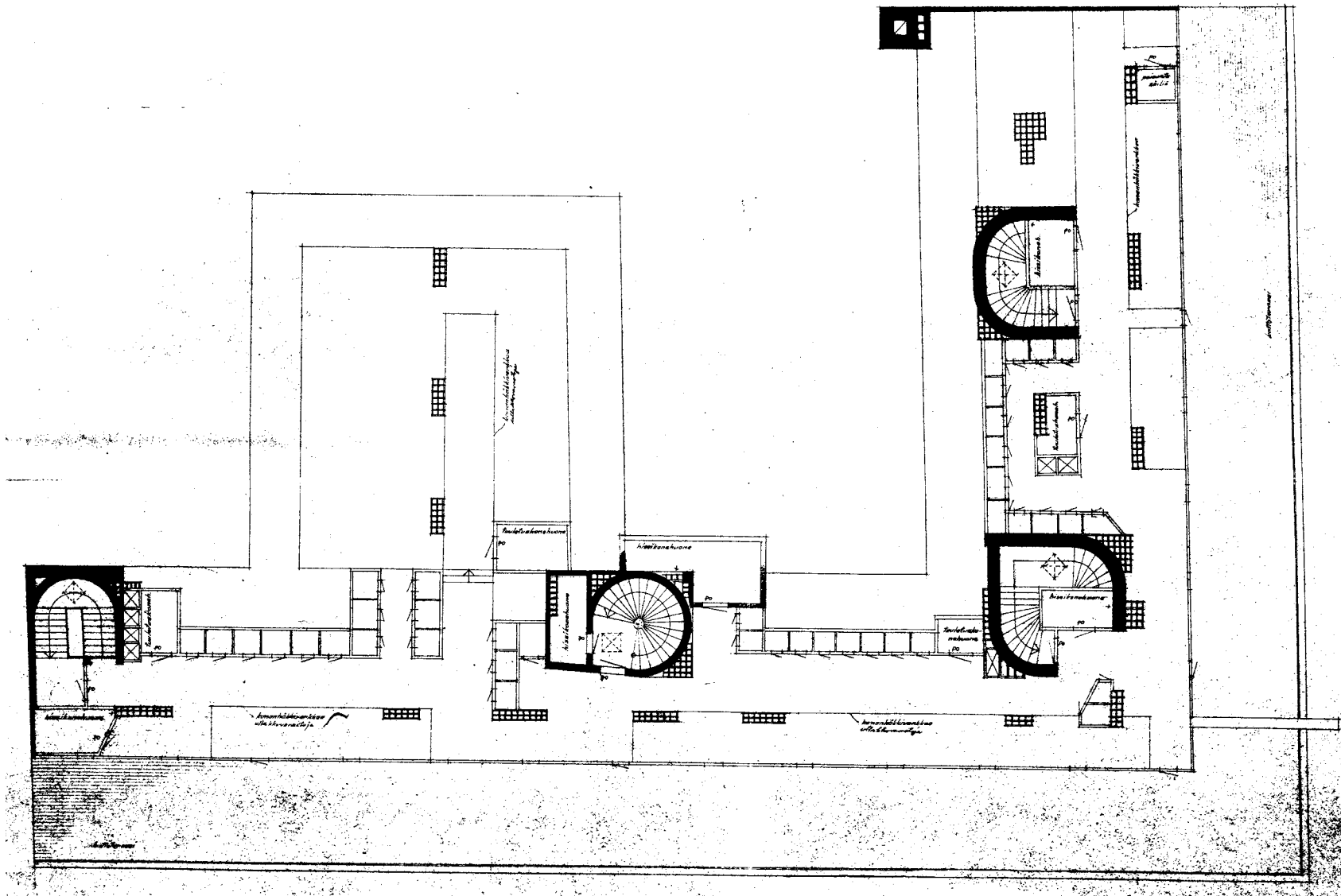
ammunantapa katon 3-4. kerros

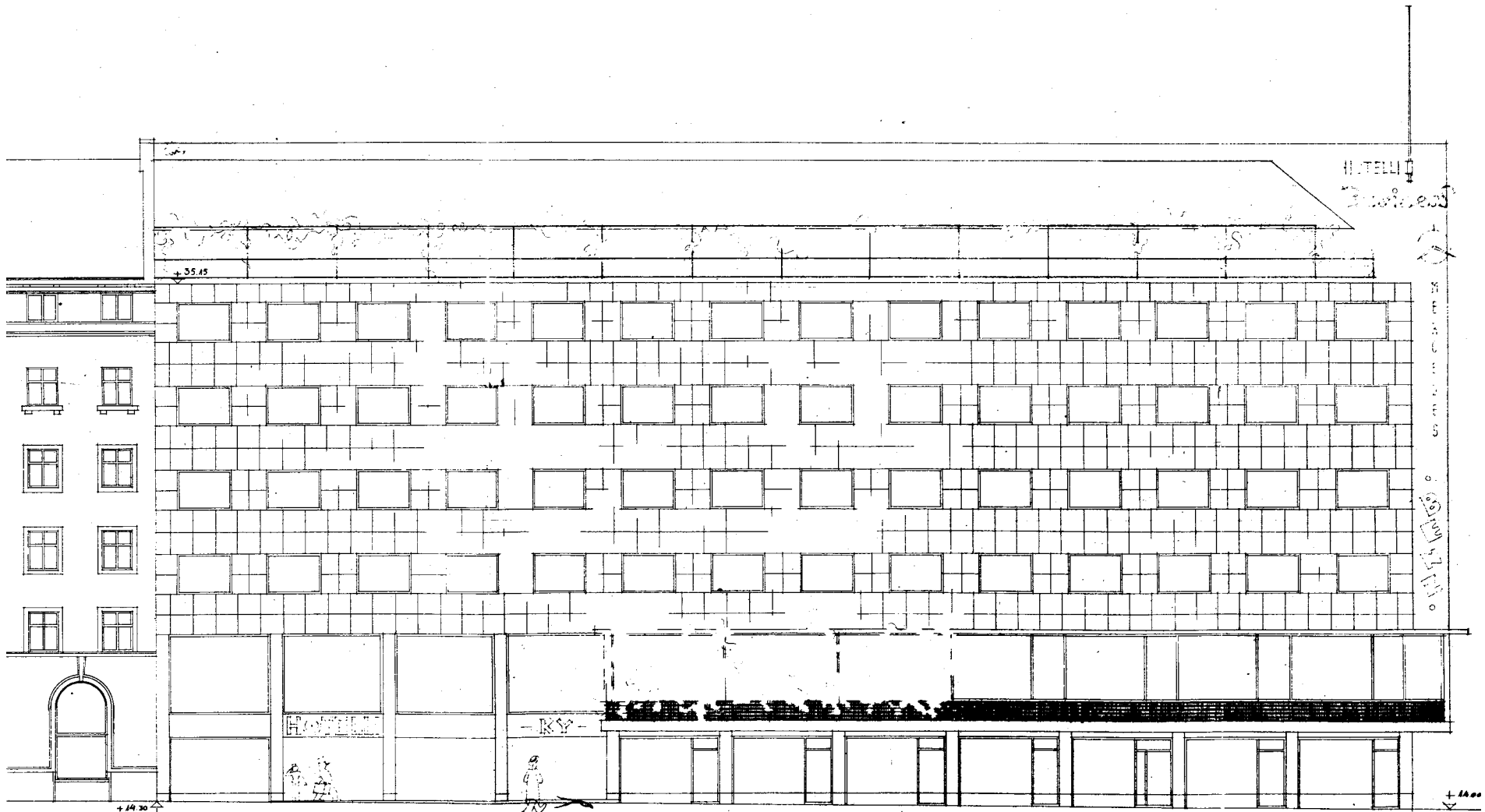

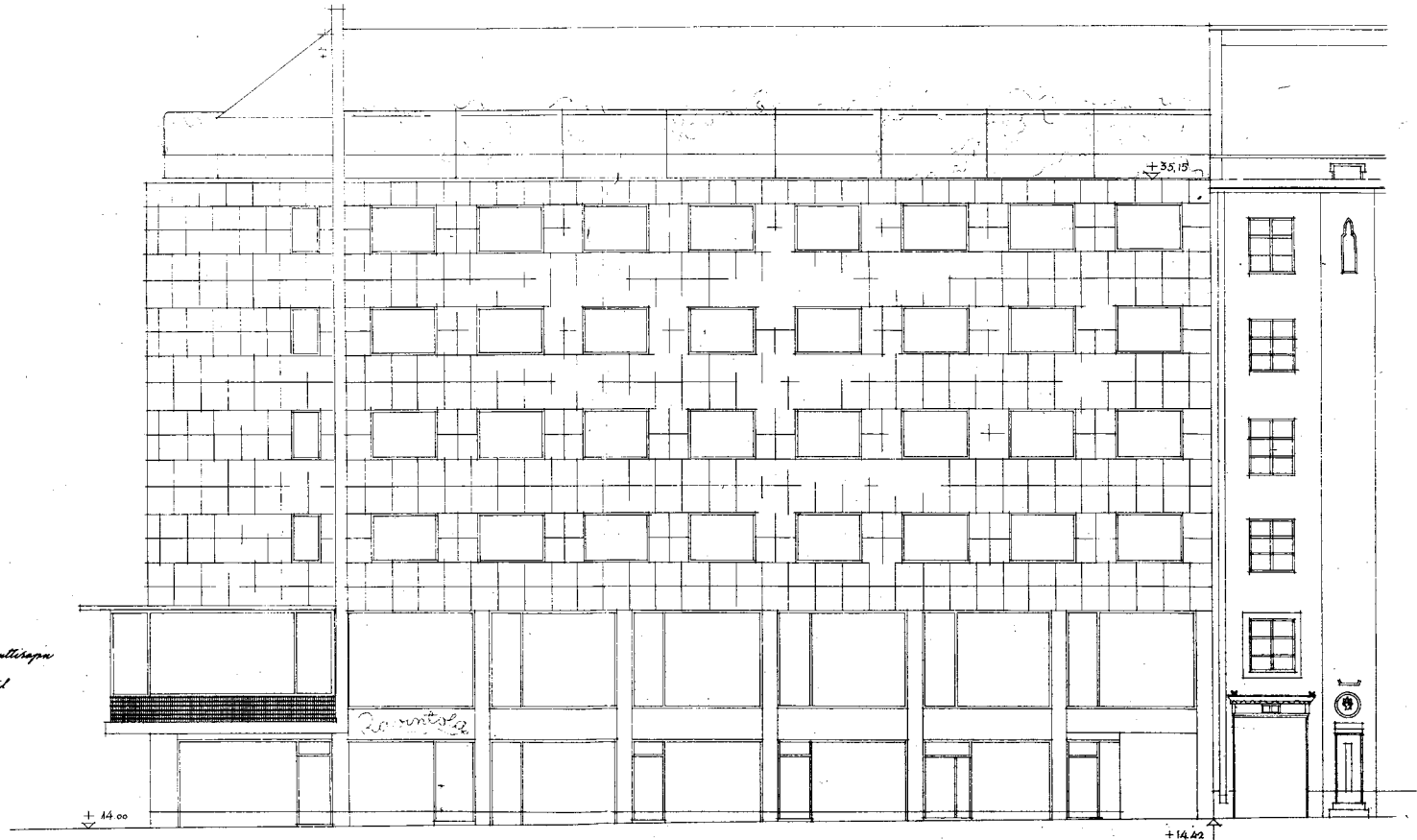
Ullakkokerros 1940

julkisivu Pohj. Rautatiekadulle 1:100
 julkisivunäköalasta luonnokkuna tai kinnokki laatuja.
 tilat asutettaviksi (pöytä, kupa, tms.)
 mainostilaa nähtävyyksiä muuttamalla.
 katon päällä: asutettavaksi, tiskit, tms.
 edessä: lasin tms.
 ikkunas peräkkäin-ikkunat ja samalla markkinat

Julkisivu etelään Pohjoiselle Rautatiekadulle 1939

Etäkannet ulkoveroina 120 cm kattokorpu
 ulkopuolella.
 Kattom. ja tornin kerroksen paksuus
 10 cm kattokorpu sisäpuolella.

Julkisivun Kadunkäytävälle 1:100
 julkisivunpäätytyy koronkorissa lasi kinnitetä laattajä-
 jäntä ulkopuolelta (katon kumman lusa.)
 katon päätytyy archeduattolus, tälli tälli.
 ikkunal perspektiiv. ikkunal.

Helenselkä 1939
 Tarmo Paatola Arkkitehti

Julkisivu itään Fredrikinkadulle 1939

KÄYTTÖ JA MUUTOKSET 1941–2018

Opiskelijaelämää

1940-luvun alussa opiskelijoiden oli vaikea saada asuntoa kaupungista, ja vuokrat olivat kalliit. Uusi oppilaskoti tarjosikin kipeästi kaivattuja huoneita asuntoja erityisesti lahjakkaille ja varattomille Kauppakorkeakoulun opiskelijoille. Tavoitteena oli ”todellinen ylioppilaskoti, jossa olisi lukukammionsa ja yhteinen seurustelutilansa”. Ylin kerros oli varattu naisille, kaksi alempaa miehille. Asuntolaa valvoi ja hallinnoi johtajatar, ja niin yleisten kuin yksityistenkin huoneiden puhtaudesta huolehti siivooja.

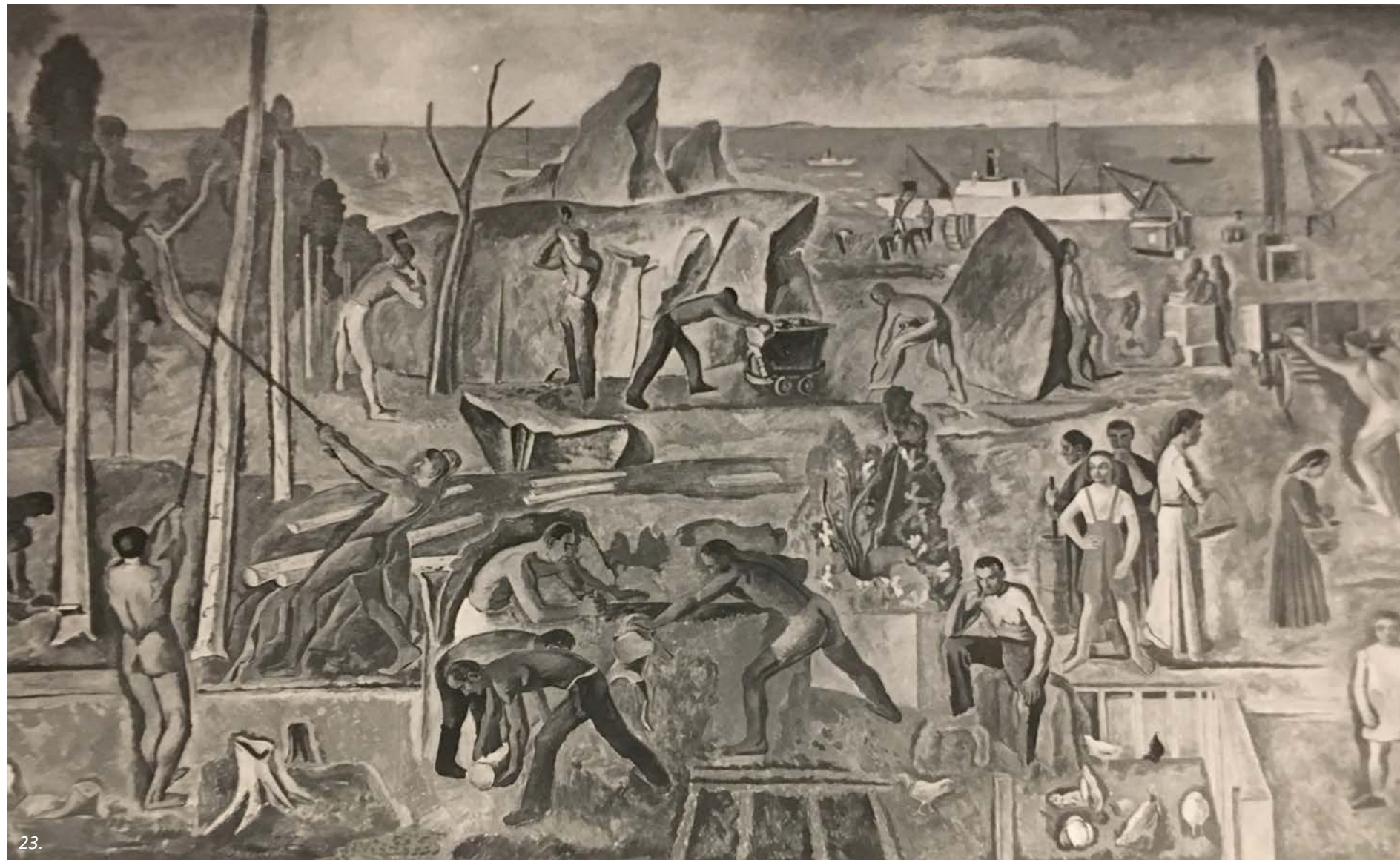
Yhtenä suunnittelun tavoitteista oli alun alkaenkin ollut joustavuus myöhempiä muutoksia silmällä pitäen. Ensimmäinen uudistus tehtiinkin jo 1946–1947, kun ullakko otettiin oppilaskodin käyttöön. Talon korkeus ei kasvanut ja katon profiilikin pysyi ennallaan, mutta kadun puolen ikkunoita piti suurentaa ja pihasivulle avata kokonaan uusia. Pohjoisen Rautatiekadun suuntaiseen siipeen ja pihasiipeen valmistui yhteensä 30 uutta huonetta, niin että syyslukukauden alkaessa vuonna 1947 asuntola pystyi majoittamaan yli 70 opiskelijaa. Ullakkolaajennuksen suunnittelusta vastasi Seppo Hytönen, toinen talon alkuperäisistä arkkitehteistä.

Vuonna 1944 saatu nimetön lahjoitus puolestaan mahdollisti seinämaalauksen tilaamisen ylioppilaskunnan juhlasaliin. Kevään lopulla julistettiin kilpailu, jonka tuomaristoon nimettiin muun muassa toinen rakennuksen suunnittelijoista, arkkitehti Toivo Paatela. Seinämaalauksen tuli ”symbolisoida nuoruutta ja yrittäjämieltä erikoisesti liike-elämää ajatellen”, minkä lisäksi siltä toivottiin juhlallista ja iloista värisommitelmaa.

Sodan jaloissa kilpailuaikaa päätettiin pidentää, ja vuoden päästä määräajan viimein koittaessa ehdotuksia oli tullut liki 80. Täydellisesti tavoitteita vastaavaa luonnosta ei löytynyt, mutta kilpailun voitti ja työn sai tehtäväkseen taiteilija Aarre Heinonen. Työ ja vienti -niminen, noin 35 neliömetrin kokoinen monumentaalimaalaus toteutettiin kesällä 1947. Kankaat ja värit saatiin niin ikään lahjoituksena. Teoksen värit oli soinnutettu ruskeaan ja vihertävään, ja sen mainittiin sopivan yhteen salin ruskean seinälaudoituksen kanssa. Maalaus paljastettiin 28.9.1947 ja samassa yhteydessä vihittiin käyttöön upouusi seitsemäs kerros.

Juhlasalia vuokrattiin 1940-luvulla usein myös ulkopuolisille tahoille. Jatkosodan aikana vuosina 1941–1943 rakennus palveli lisäksi Valtion tiedoituslaitoksen käytössä. Ylioppilaskunnan kolmannen kerroksen kerhohuoneistoa laajennettiin talon sisällä useaan otteeseen. Vuonna 1953 siihen lisättiin toimistotiloja, ja kolme vuotta myöhemmin niin kutsuttu pieni kerho eli Ekonomikerho. Vuonna

22. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan syystanssiaiset 27.10.1951. Kuva otettu luultavasti juhlasalin aulasta. Takana hämöttävät ravintolan kattovalaisimet sekä ikkunat verhoineen. KYA.

23. Mustavalkoisessa valokuvassa näkyy osa juhlasaliin teetettyä seinämaalausta tai sitä varten laadittua luonnosta. KYA.

1958 varsinaista kerhotilaa kasvatettiin entisestään seiniä purkamalla. Myös kabinetteja tuli lisää, kun hallitus ja virkailijat siirtyivät kerrosta ylempäs.

Vuokrasäännöstelyn vapautuessa ja Helsingin yleisen asuntotilanteen helpottuessa opiskelija-asuntojen kysyntä laski. KY-talon oppilaskodissakin oli 1950-luvun loppuvuosina lukukausien alussa vielä täyttämättömiä paikkoja. Asukkaiden kokoonpano naisistui, kun yhä useampi miesopiskelija hakeutui mieluummin muualle. Tästä huolimatta asuinhuoneiden määrää lisättiin edelleen, niin että syksyllä 1960 talossa asui 136 kauppatieteiden ylioppilasta.

1960-luvulla alettiin muutenkin pohtia KY-talon entistä tehokkaampaa käyttöä. Uudistuksista huolimatta esimerkiksi kolmannen kerroksen kerhotilat tuntuivat jäsenmäärän kasvaessa ahtailta. Kellarissa taas oli siihen asti ollut pääasiassa lämmittämätöntä maalattiallista varastotilaa ulkopuolisille vuokrattuna. Sota-aikana kiireessä ja vähillä raudoituksilla valetut betonirakenteet tarvitsivat sitä paitsi kunnostusta, joten huomio kääntyi maanalaisten tilojen uudistamiseen.

Ensimmäisiä hankkeita oli 1960 haettu lupa pistooliampumaradalle, joka kuitenkin purettiin jo vuoden lopussa. Seuraavaksi kellariin avattiin B-portaan kyljessä olevasta liiketilasta uusi portaikko, joka korvattiin pian toisella leveämmällä. Vuosikymmenen puolivälissä kellarikerrokseen valmistui kerhotiloja, iso juhlatila, KY:n oma kirjapaino sekä valokuvausstudio pimiöineen. Ajoluiska korvattiin portaalla, ja kattoon puhkaistiin ikkunoita tuomaan pihakannelta valoa. Piirustuksissa kerhohuoneisto esiintyi aluksi näyttelyvarastona, sillä virallinen lupa käyttötarkoituksen muutokselle haettiin vasta muutamaa vuotta myöhemmin.

Toista kerrosta hallinnut Espilä puolestaan toimi hienona ruokaravintolana aina vuoteen 1958 asti. Tuolloin omistaja vaihtui, ja tilalle tuli Suomen ensimmäinen striptease-esityksiä tarjoava viihderavintola, joka saavuttikin suuren suosion. Julkisivusta otettujen valokuvien perusteella ravintolan erkkeriin liittynyt parveke

muutettiin sisätilaksi viimeistään 1960-luvulle tultaessa. 1950-luvun kuvissa maantason liiketiloja varjostavat kangasmarkiisit, ja vesikatolle ulottuvan peltiseinäkkeen harjalla kohoaa lipputanko sekä Espilän ja KY:n valomainokset.

Alimpaan kerrokseen avattu Kylterikellari oli KY:n ensimmäinen oma ravintola rakennuksessa, ja sitä varten tehtiin myös pyöreä kabinetti B-portaan perustuksiin. Anniskelulupien saamisessa oli aluksi vaikeuksia, mutta virallinen ravintolatoiminta päästiin aloittamaan syksyllä 1969. Toiseen kerrokseen tuli opiskelijadiskoteekki Kynssit, ja 1970-luvun alussa vanhaan juhlasaliin lisättiin kapea parvikerros. Myös opiskelijayhteisöjen yhdessä vuonna 1969 perustama Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö HOAS sai ensimmäisen, kahdenkymmenen neliömetrin suuruisen ”pääkonttorinsa” KY-talon D-portaasta.

24. Ylioppilaskunnan kerhohuoneisto pihasiiven kolmannessa kerroksessa. 1970-luvulla otetussa valokuvassa pilari on vielä kiiltäväksi maalattu kuten rakennuksen valmistuessa. KYA.

25. 1970-luvun alun valokuvassa kerhotilan pääty-nurkkauksessa on vielä alkuperäinen avotakka. Ikkunoiden puitteet ovat vaaleat. KYA.

26. Kulkue KY-talon edustalla. Erkkerin jatkona ollut ravintolan parveke on jo muutettu sisätiläksi. Kuva 1950-luvulta. KYA.

27. Valokuva kerhotilan takkanurkkauksesta 1970-luvun puolivälin jälkeen. Ikkunanpuitteet ovat tummat ja kalustuskin on päivitetty ajan henkeen. KYA.

Toimistotalo

1970-luvulla rakennus oli huonokuntoinen, ja sodan keskellä puutteellisista materiaaleista rakennettu talo kaipasi perusteellista korjausta. Kustannusten kattamiseksi ja parempien vuokratuottojen saamiseksi asunnot päätettiin muuttaa toimistoiksi. Ratkaisu jakoi ylioppilaskunnan johdon kahtia, sillä keskeisellä paikalla sijaitsevat pikkuasunnot olivat suosittuja, ja moni piti asuntolaa tärkeänä yhteisöllisyyden ylläpitäjänä. Etenkin seitsemännen kerroksen asukkailla oli välillä villiäkin hauskanpitoa, kuten vuotuiset hiihtokisat katolla.

KY-talon käyttötarkoituksen muutokselle haettiin kuitenkin lupa keväällä 1972. Varsinaiset muutostyöt asuintalosta toimistoiksi toteutettiin useassa vaiheessa vuosina 1974–1976. Ensimmäinen osuus valmistui keväällä 1975, ja vuokralaiseksi tuli Vesihallitus. Toimistokerroksissa eli kolmannesta seitsemänteen tilajärjestelyt muodostuivat monilta osin nykyisenlaisiksi, esimerkiksi keittiöiden ja wc-tilojen sijainnit sekä väliseinien paikat. Myös talotekniikkaa uusittiin, ja kellariin eriytettiin lisää tiloja sitä varten.

Pihasiiven päädyistä purettiin vanha ulkopuolinen poistumistieporras, ja sen tilalle tehtiin sisälle uusi E-porras. B-portaan yhteyteen puolestaan asennettiin toinen hissi. C-porras hisseineen purettiin kolmannesta kerroksesta ylöspäin, mutta kantavien seinien vuoksi sen kaareva sisämuoto jäi muistoksi näkyviin. Loput C-portaasta siirtyi toisen kerroksen kulmaravintolan käyttöön, kun sen oma vanha porras poistettiin kokonaan. Sisäänkäynti ravintolaan vaihtui samalla Fredrikinkadulta Pohjoisen Rautatiekadun puolelle.

A-portaan sisäänkäynnin vierestä avattiin uusi ulko-ovi ja suora porras kellariin. Myös kulku kadulta B-portaaseen erotettiin juhlasaliin johtavasta sisäänkäynnistä. Fredrikinkadun puolella maantason myymälöissä tapahtui isompiakin uudelleenjärjestelyjä, ja D-portaan käynti siirrettiin sisäpihalle vievään porttikäytävään. Muutenkin ulko-

ovia joko poistettiin tai lisättiin tiuhaan. Tilanne selkiytyi osaltaan, kun Fredrikinkadun siiven liiketilat yhdistettiin yhden ja saman päivittäistavarakaupan käyttöön.

1970-luvun puolivälissä uusittiin muutenkin kaikki ensimmäisen kerroksen ulko-ovet ja näyteikkunat. Uudet olivat vanhojen lailla teräsrakenteisia, osa ovista oli kuitenkin tammipintaisia. Toisen kerroksen kadunpuoleiset ikkunat puolestaan lasitettiin kaksinkertaisilla eristyslaseilla vanhoihin karmeihin. Samalla tehtiin alakerrosten kaikki kupariset seinä-, katos- ja ikkunapellitykset. Erkkerin ja pilarien vuolukiviverhoukset vaihdettiin ruskeisiin klinkkerilaattoihin. Ladonta tehtiin pystyyn kuten aiemmin, mutta vaakasaumat tulivat nyt samaan linjaan eikä limittäin.

Toimistokerrosten puuikkunat kunnostettiin asentamalla vanhan karmin sisäpuolelle uusi ikkuna karmeineen ja puitteineen. Osa ikkunoista oli sen jälkeen kaksinkertaisia, osa kolminkertaisia, ja sisimpänä kaikissa oli lämpölasia. Sisäpihalla A-portaan vieressä ikkunoita pienennettiin, sillä niiden taakse tuli uusia wc-tiloja. Rapatut julkisivut saivat maalaus käsittelyn, samoin mainoslevyn peltipinta. Kymmenkunta vuotta myöhemmin otetussa valokuvassa seinäkkeen huipulla kohoaa iso KY-valomainos, ja sivussa lukee allekkaisin kirjaimin Valintatalo.

28. Sisäänkäyntejä Pohjoisella Rautatiekadulla 7.5.1969. Erkkerin otsapintaan kiinnitetyt kangasmarkiisit on vedetty sisään. HKA.

29. Espilän sisäänkäynti ja muita ovia Fredrikinkadun puolella. Valokuva vuodelta 1974 tilanteesta ennen julkisivumuutoksia. HKA.

30. Näkymä Fredrikinkatua pitkin 1970-luvun alkupuoliskolla. HKA.

Vuonna 1974 ravintola Espilä siirtyi KY:n perustaman Kylteri Oy:n omistukseen. Striptease-ravintolana tunnettu paikka palautettiin siistiksi ruoka- ja tanssiravintolaksi, ja sille annettiin nimi Espilä Feelings. Julkisivuun uuden valomainoksen alapuolelle asennettiin kaartuva kangasmarkiisi, joka varjosti ravintolan ikkunoita koko erkkerin leveydeltä.

Kynssit sen sijaan sai väistyä vuonna 1980 avatun uuden yökerhon KY-Exitin tieltä. Kallis uudistus maksoi yli neljä miljoonaa markkaa. Entinen Kylterikellari puolestaan muutettiin Radio 21 -nimiseksi musiikkipubiksi kolmella miljoonalla markalla. Exitin mainitaan olleen Suomen ensimmäisiä amerikkalaistyyppisiä yökerhoja, ja siitä tulikin nopeasti yksi kaupungin suosituimmista paikoista. Jo viisi vuotta myöhemmin Exitiä remontoitiin jälleen, ja uutta korkeatasoista sisustusta täydensivät parvelle rakennetut toiset portaat.

1980-luvun puolivälissä tehtiin muutoksia myös ylioppilaskunnan kolmannen kerroksen kerhohuoneistoon sekä siihen liittyviin tarjoilu- ja apukeittiötiloihin. Sisäpihan kaksikerroksisen osan päälle lisättiin uusi takahuone, parveke sekä puku- ja pesutilat, ja itse löylyhuone sijoiteltiin vanhaan rakennusrunkoon. Katutason pienemmät liiketilat alkoivat muuttua yksi toisensa jälkeen baareiksi ja ravintoloiksi, minkä johdosta rakennuksen takapuolelle ilmestyi yhä lisää erilaisia ilmanvaihtokanavia.

Vuonna 1986 KY-talon vanhan julkisivun päälle asennettiin peltikasetit ja niiden päälle ohut rappaus. Vuosikymmenen vaihteessa taas saneerattiin Espilää, missä yhteydessä sisäänkäyntiä muokattiin ja keittiöön lisättiin ikkunoita. Kellarikerroksessa tehtiin perusteellinen remontti keväällä 1998. Uudistetusta ”biletilasta” puhkaistiin uusi käynti pyöreään oleskeluhuoneeseen, joka ristittiin Moynen kabinetiksi. Siellä kuten muissakin ylioppilaskunnan käyttämissä tiloissa toteutettiin korjauksia usein myös osaksi talkoovoimin.

Esteettömyyskysymyksiin alettiin kiinnittää enemmän huomiota 2000-luvulle tultaessa. Eräänkin ravintolan väljä inva-wc tosin sijoitettiin ahtaan ja tiukasti kääntyvän käytävän päähän. Yläkerran

kulmaravintolaa uudistettiin jälleen, ja sen aulaan järjestettiin invahissi. Rakennuksen tiloja muokattiin kerhoille sopivammiksi, ja Pohjoisen Rautatiekadun julkisivuun erkkerin yläpuolelle asennettiin valomainos KY Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta.

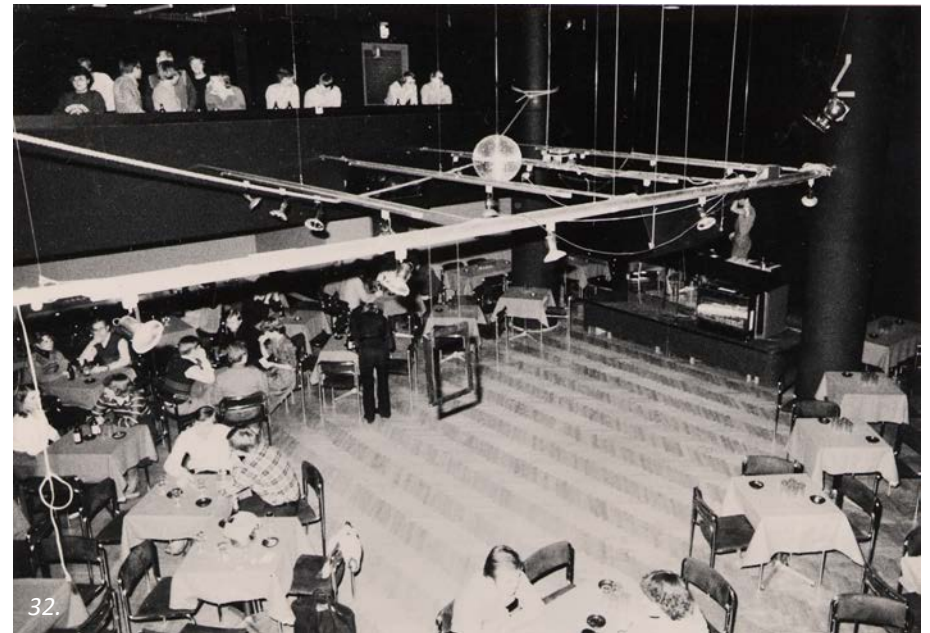
2000-luvulla toteutettiin paljon teknisiä kunnostuksia, kuten vesi- ja viemärijärjestelmien peruskorjaus. Kattoja kunnostettiin, ikkunoita maalattiin ja huollettiin, pääsisäänkäyntiä ehostettiin ja portti sekä pihaa rajaava aita uusittiin. Lipputanko vaihdettiin vuonna 2005 ja mainosseinäkkeen peltiverhous seitsemän vuotta myöhemmin. Vuonna 2007 tehty IV-konehuoneen laajennus vaati osittaista katon korottamista sisäpihan puolella.

Samoihin aikoihin muutettiin ravintolaksi viimeinenkin myymälä, Fredrikinkadun varrella sijaitseva tila. Toisen kerroksen ravintolat yhdistettiin, keittiöt poistettiin ja tanssisalista purettiin parvi. Viimeisin arkistoitu rakennuslupa on vuonna 2013 hyväksytty mainoslaitteiden yleissuunnitelma. Siinä maantason liiketilojen mainokset on määritelty kaupungin yhtenäisten käytäntöjen mukaan. Levyseinäkkeen harjalle ja erkkerin yläpuolelle on merkitty kiinteistön omistajan valomainokset. Fredrikinkadun puolelle kulman ikkunattomaan kenttään on lisäksi hahmoteltu uusi mainostamisalue omine sääntöineen.

31. ja 32. Yökerho KY-Exitin sisäänkäynti ja sali parvineen. Entisen juhlasalin lattia on kuvassa yhä kalanruotoparkettia. KYA.

33. Kellarin ravintolatila. Valokuva vuodelta 1978. KYA.

34. KY:n omat toimistotilat remontissa vuonna 1996. KYA.

35. Striptease-ravintola Espilän kulma ja Fredrikinkadun vilinä Simo Ristan valokuvassa vuodelta 1974. HKM.

36. Ravintola Espilä Feelings ja Valintatalon mainos. Valokuva tilanteesta ennen 1980-luvun julkisivukorjausta. HKA.

37. Vuonna 1995 kauppana oli Alepa ja yläkerrassa toimi ravintola Bier Akademie. KYA.

36.

37.

38.

38. KY-talon julkisivu Pohjoiselle Rautatiekadulle vuonna 1974. Länsiosan kuusi lipputankoa on siirretty alapuolisiin pilastereihin ja kiinnitetty pystympään asentoon. HKA.

39. Pohjoisen Rautatiekadun julkisivu pahoin rapistuneena 1980-luvun puolivälissä. HKA.

39.

40.

40. KY-talo 1970-luvun julkisivumuutosten jälkeen. Yläkerrosten ikkunanpuitteet ovat alkuperäisiä tummemmat. KYA.

41. KY Helsingin Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta -valomainos erkkerin yllä. Valokuva 2000-luvulta. KYA.

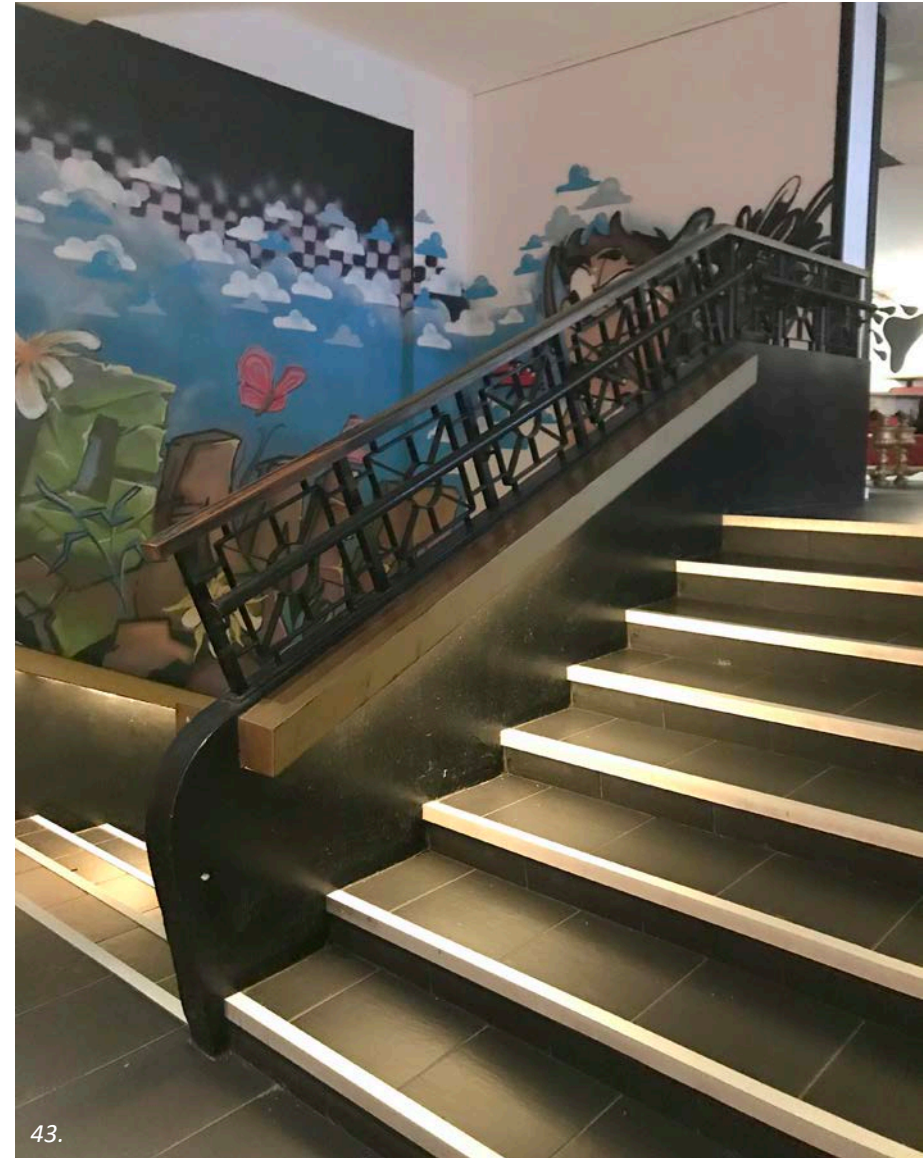
41.

NYKYTILA JA SÄILYNEISYYS 2019

Nykytilanteen piirustuksista laskettuna KY-talon kerrosala on 8 842 m². Kiinteistörekisteriin sen kerrosalaksi on merkitty 8 708 m² ja kokonaisalaksi 9 786 m². Seitsenkerroksisen rakennuksen tilavuudeksi ilmoitetaan 32 881 m³. Talo on tällä hetkellä ravintola- ja toimistokäytössä, joskin kerrokset neljännestä seitsemänteen ovat tyhjillään. Kellarissa ja kolmannessa kerroksessa on KY:n perillisen, Aalto-yliopiston kauppatieteiden ylioppilaiden toimisto-, juhla- ja kerhotiloja. Niitä ja toisen kerroksen kulmaravintolaa lukuun ottamatta on rakennuksen käyttö muuttunut alkuperäisestä lähes täysin.

42.

43.

42. Yökerho Herculeksen tanssilattia lavarakenteineen sijaitsee entisessä juhlasalissa.

43. Vanhasta juhlasalin portaikosta on säilynyt rakenteiden lisäksi vain umpikaiteen kaareva muoto.

Sisätilat

Rakennuksen sisällä ei ole yhtään tilaa tai tilakokonaisuutta, joka olisi täysin alkuperäisessä asussaan: pintoja on vähintäänkin maalattu tai rakennusosia vaihdettu. Parhaiten säilyneitä ovat porrashuoneet, etenkin A ja D. Alkuperäisen mosaiikkibetonilattian lisäksi löytyy A-portaasta siro metallinen pinnakaide, jonka pyöreä puinen käsijohde on lakkapintainen. B- ja D-portaissa seinään kiinnitetty käsijohde on huoltomaalattu mustaksi, mutta kellarista entisestä C-portaasta löytyy samaa maalaamattomana. Portaiden mosaiikkibetonisia välitasanteita koristavat yksinkertaiset, muuta lattiaa vaaleammat raidat. Kellarissa D-portaan loppupäässä musta pinnakaide ja lattian ruskeat Hovi-laatat ovat samanlaiset kuin 1970-luvulla rakennetussa E-portaassa.

B-portaan hissit ovat kumpikin uusia, mutta A- ja D-portaissa on jäljellä alkuperäiset Koneen hissit vuodelta 1940. Korin sisäpintoja on todennäköisesti uusittu molemmissa, mutta varmasti ainakin D-portaassa. Siellä myös hissien ovet on maalattu pariinkin otteeseen, nykyisen valkoisen maalipinnan lohkeamista nimittäin pilkottaa sekä kirkkaanpunaista että turkoosinsinertävää. A-portaassa sen sijaan hissien ovien vaalean turkoosi väri voisi mahdollisesti olla alkuperäinen. Ravintolan vanha tavarahissi on poistettu käytöstä, ja ruokahissi purettu 1970-luvulla.

Levymallisten lämpöpattereiden lisäksi alkuperäisiä rakennusosia on jäljellä vähän: pari vanhaa wc-ovea kolmannen kerroksen käytävällä sekä muutama ovi D-portaan toisen kerroksen asunnossa. Talon ainoassa asuinhuoneistossa on säilynyt myös maalaamatonta lautalattiaa sekä kylmäkomero ikkunan vieressä.

Kellarin, maantason ja toisen kerroksen ravintolatiloissa sekä pintaverhoukset että kalusteet on uusittu moneen otteeseen, ja maalikerroksiakin on kertynyt useita. Entinen juhlasalin portaikko on muuttunut täysin kaiteita ja käsijohteita myöten. Salitilan lattia

on kokonaisuudessaan korotettu, ja sen päällä on lisäksi vielä muita koroke- ja lavarakenteita. Laajat lasitiili-ikkunat on peitetty ja jykävät pyöreät pilarit maalattu kirjavin värein. Samaan ravintolaan kuuluu kellarin länsiosa, jonka valoaukot ovat jääneet piiloon alakaton taakse.

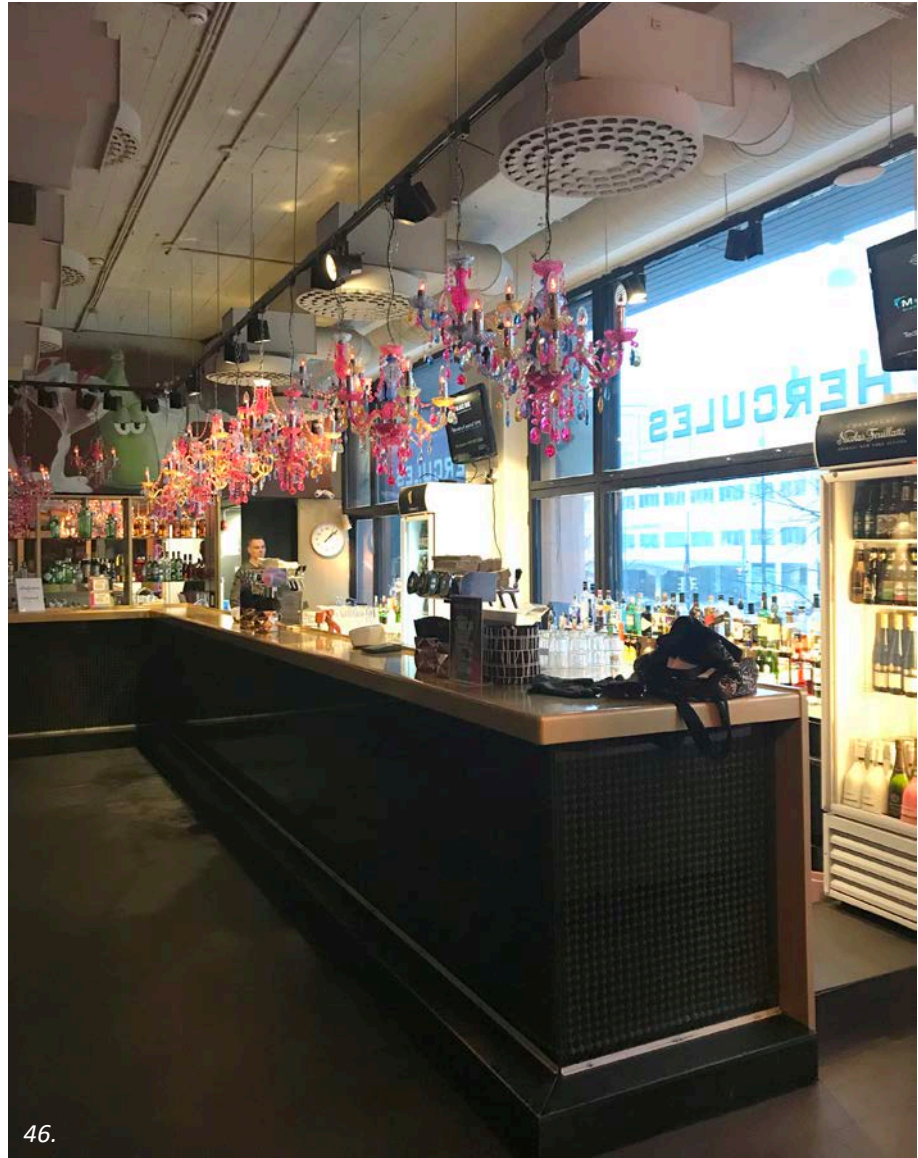
Toisen, Espilän paikalla sijaitsevan yökerhon puolelle on niin ikään lisätty erilaisia korokkeita ja tasoeroja. Kaikki ikkunat Fredrikinkadun varrella ja koko erkkerin mitalta on lisäksi levytetty sisäpuolelta peittoon. Samoin on ummistettu myös purettuun ravintolakeittiöön valoa tuoneet ikkunat sisäpihan julkisivussa.

Kolmannen kerroksen kerhotilassakin on pinnat uusittu lattiasta kattoon. Sinne johtavat kivipintaiset askelmat tosin lienevät varhaista perua. Vanha avotakka on jossakin vaiheessa purettu, ja ikkunalaseihin on liimattu art deco -henkiset pintalistat. Aiemmin kiiltäväksi maalatut pilarit on nyt päällystetty mosaiikkilaatoin.

Toimistokerroksia on remontoitu eri aikoina, ja osa on jo varsin kulahtaneessa kunnossa. Tilajaot noudattelevat pitkälti 1970-luvun pohjapiirroksia, ja käytäviä reunustavat erikokoiset toimistohuoneet. Vanhana ullakkona nykyinen seitsemäs kerros on muita hiukan matalampi ja rungoltaan kapeampi.

Rakennuksen vaihteleva korkomaailma on nähtävissä niin pihasiipeen nousevissa portaissa kuin loivana luiskana Fredrikinkadun suuntaisella käytävällä. Porrashuoneiden kaarevat kyljet on monin paikoin piilotettu pieniin tekniikkatiloihin, paitsi D-portaan pohjoispuolella. Useimmista tiloista löytyy edelleen syvät betoniset ikkunalaudat.

KY-talon kellarikerros palvelee enimmäkseen Aalto-yliopiston kauppatieteiden ylioppilaiden juhla- ja kerhotiloina, minkä lisäksi sieltä löytyy joitakin varastoja ja teknisiä tiloja. Koilliskulmassa sijaitsevaa vanhaa väestönsuojaa ei ole juurikaan paranneltu, ja hädän hetkellä se toimiikin vain niin kutsuttuna sirpalesuojana.

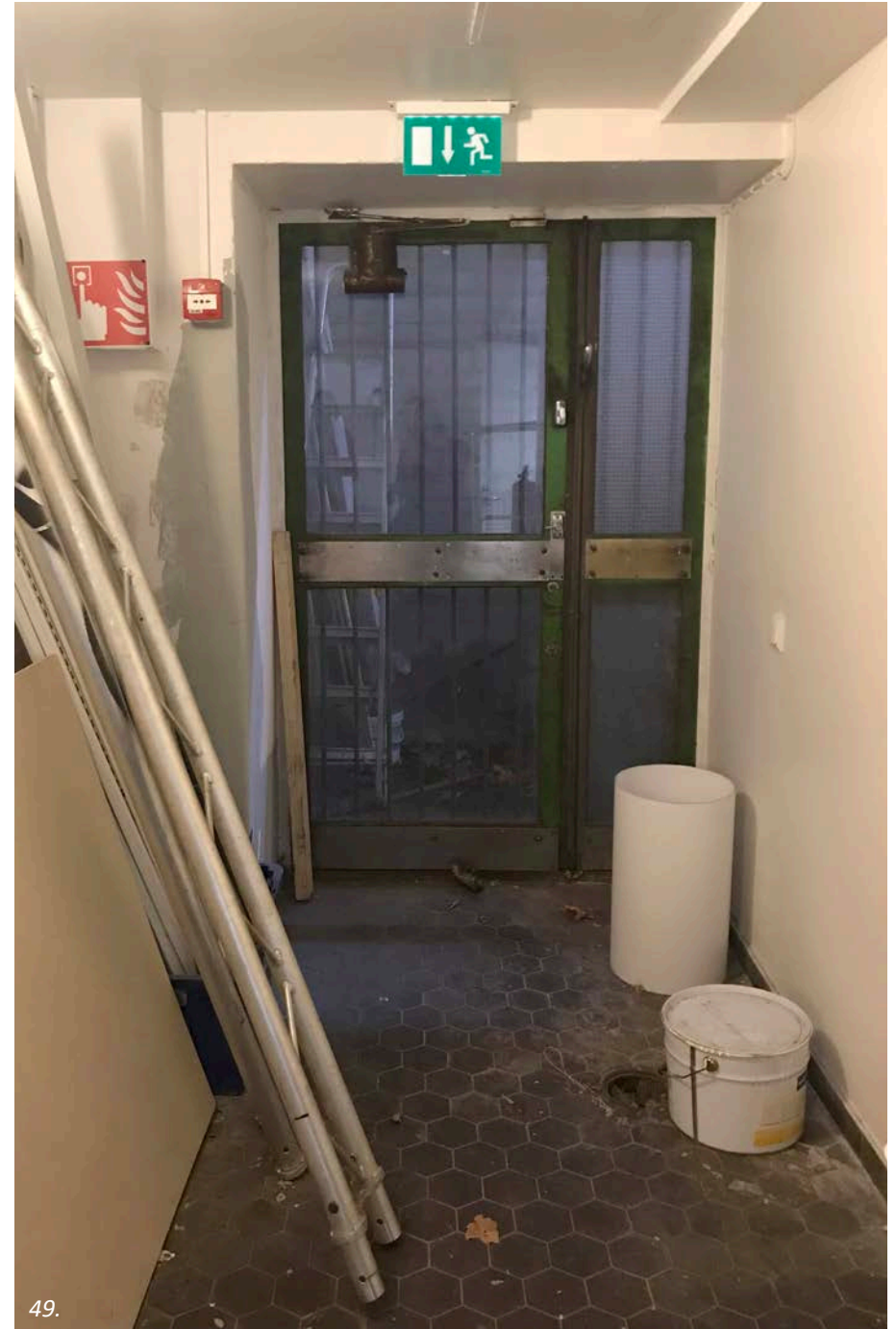
44. ja 45. Hercules-ravintolan sisäänkäynti ja toiseen kerrokseen johtavat portaat.

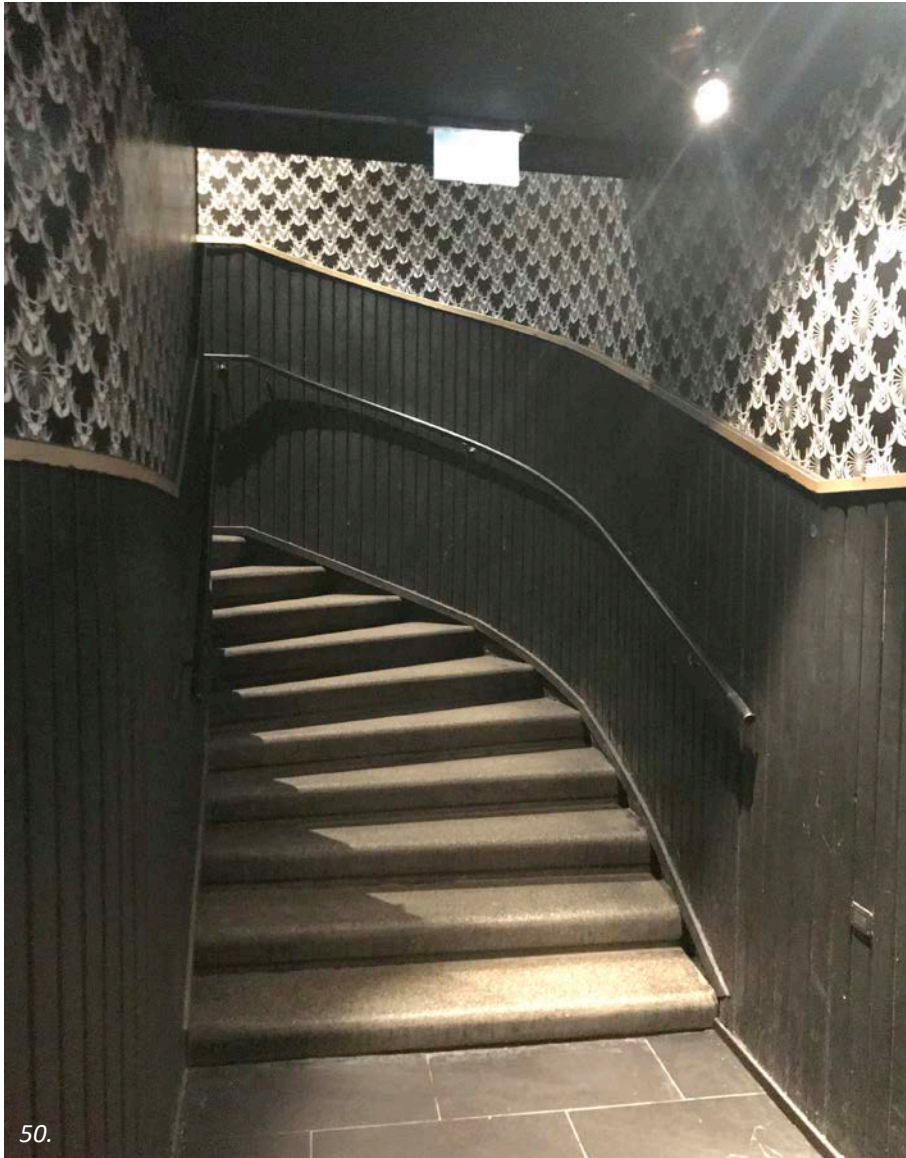
46. Yläkerran baaritiskin takana ovat alkuperäisiin karmeihin lasitetut suuret ikkunat.

47. Ravintolan alakertaan
pääsee eteisaulasta
kapeaa porrasta pitkin.

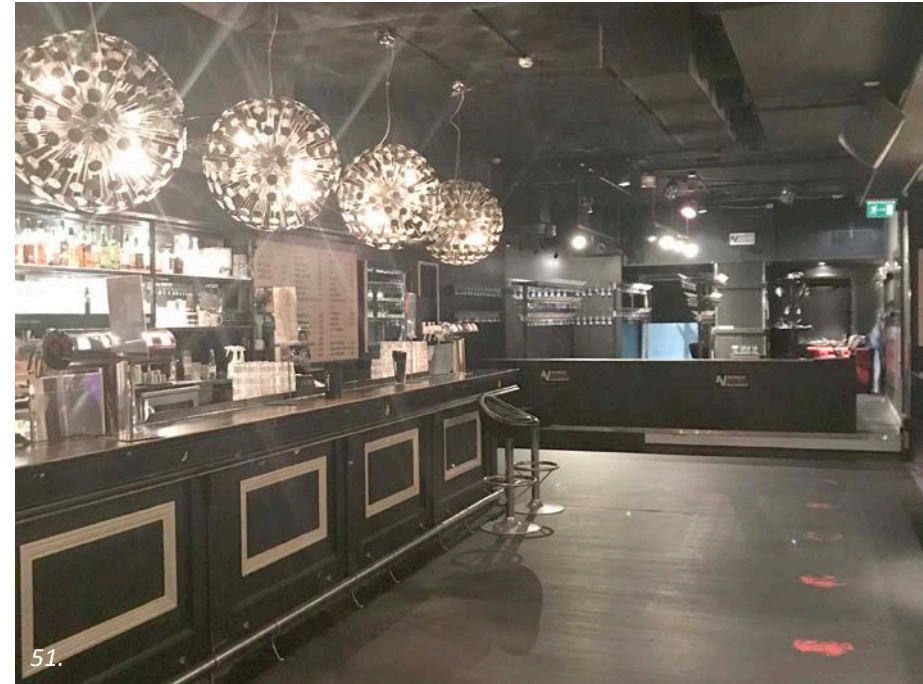
48. Kellarikerroksen
ravintolatila. Kattoikkunat
ovat alakaton takana
baaritiskin yläpuolella.

49. Kellarin poistumistie
johtaa sisäpihalle.

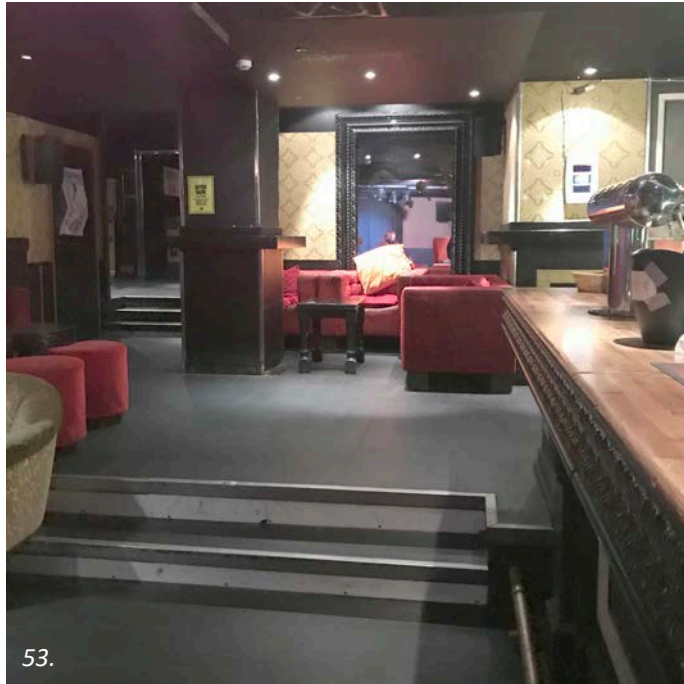

50. ja 51. Toiseen yökerhoon johtaa vanha C-porras. Ravintola Baarikärpänen on tehty Espilän entisiin tiloihin.

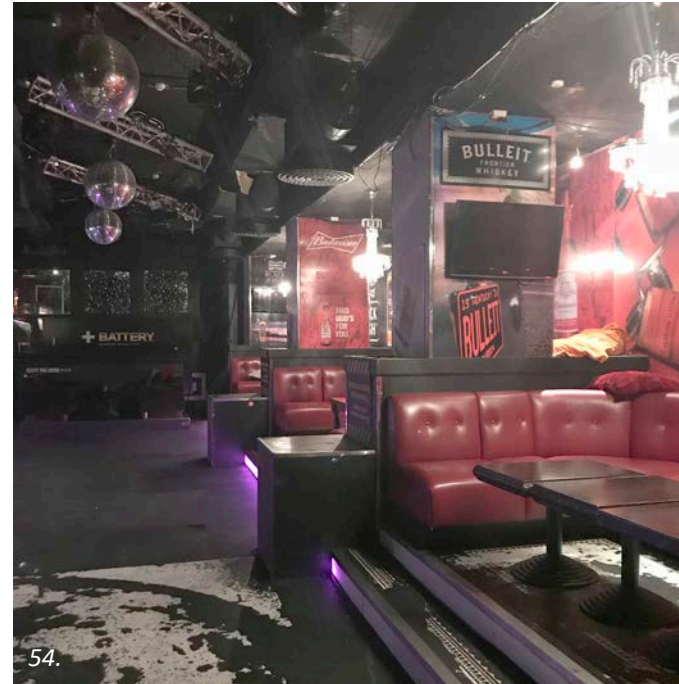

52. Katutasossa on yökerhon yhteydessä toimiva Bar Bäckäri auki taittavine lasiseinineen.

53.

54.

53. ja 54. Toisen kerroksen ravintolassa on paljon tasoeroja ja ikkunat peitetty kauttaaltaan.

55. ja 56. Aikaisemman päivittäistavarakaupan tiloissa toimii nyt sushiravintola.

55.

56.

57.

57. ja 58. Toisen kerroksen asunnossa on jäljellä kylmäkomero sekä muun muassa alkuperäinen kylpyhuoneen ovi.

58.

59. Keittiön ja olohuoneen lattiat sekä eteisen askelmat ovat yhä lautapintaiset. Myös lämpöpatteri on alkuperäinen.

59.

60. WC-tilojen ovet kolmannen kerroksen käytävällä ovat alkuperäiset, heloitus tosin on vaihdettu.

61. Kulman iso toimistohuone tyhjiään KY-talon kolmannessa kerroksessa.

62. Kolmannen kerroksen käytävä, jonka varrella sijaitsevat KY:n toimistot. Vasemmalla kerhotilaan johtavat teräs-lasiovet.

63. Fredrikinkadun suuntainen käytävä kolmannessa kerroksessa.

64.

64. Sisääntulo kolmannen kerroksen kerhotilaan.

66.

65. Kerhotilan portaissa on erikoinen kivipinta.

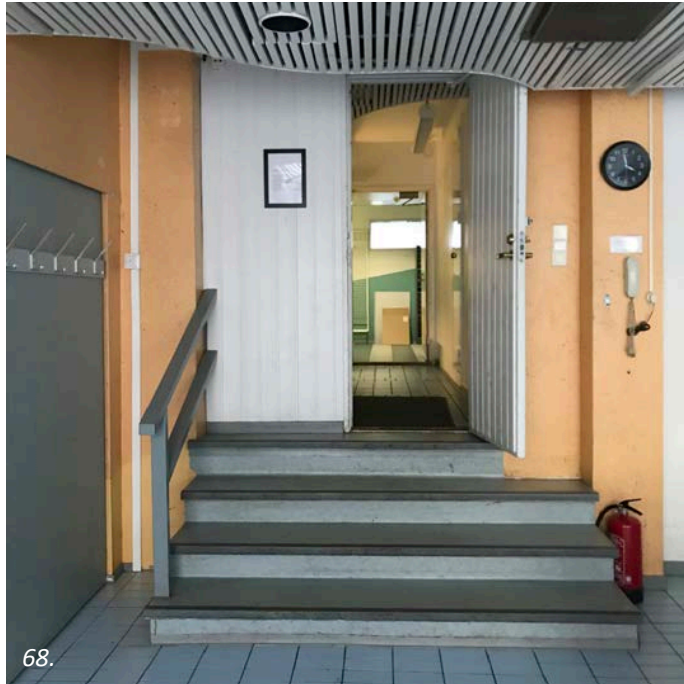
65.

66. Kerhotilassa on oma baaritiski. Vasemmalla ovet E-portaaseen ja tuolivarastoon.

67.

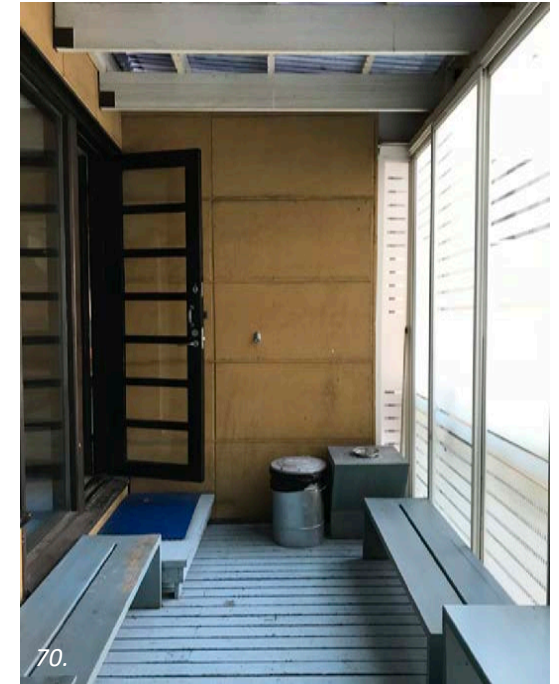
67. Ikkunoihin on lisätty päälle art deco -henkiset pintalistat ja alun perin maalatut pilarit on päällystetty oransseilla mosaiikkilaatoilla.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

68. 1980-luvulla rakennettu saunaosasto sijaitsee hieman muuta kerrosta alempana.

69. ja 70. Ovet pukuhuoneisiin ja vilvoitteluterassille. Ulkotilaa suojaavat valokate ja lasitus.

71. ja 72. Takkahuoneen, pukuhuoneen ja pesuhuoneen perällä on lasitiili-ikkunat entisessä ulkoseinässä.

73. Pesuhuoneesta nouseaan saunaan monta askelmaa.

74. Pihasiipeen johtavat portaat rakennuksen neljännessä kerroksessa.

75. Neljäs kerros on väritykseltään keltainen. Toimistot ovat tyhjiä.

76. Taukokeittiö Fredrikinkadun siivessä. Ovi johtaa tekniikkatilaan D-portaan kyljessä.

77.

78.

79.

77. Pihasiiven käytävä viidennessä kerroksessa.

78. Viidennen kerroksen väri on roosa. Käytävän päässä ovi A-portaaseen.

79. Tyypillinen 1970-luvulta peräisin oleva painike viidennessä kerroksessa.

80. ja 81. Tyhjiä toimistohuoneita. Toisessa on nähtävissä D-portaan kaareva muoto.

80.

81.

82.

83.

82. Avotoimistotilaa sekä käynti E-portaaseen kuudennen kerroksen pihasiiven päädyssä.

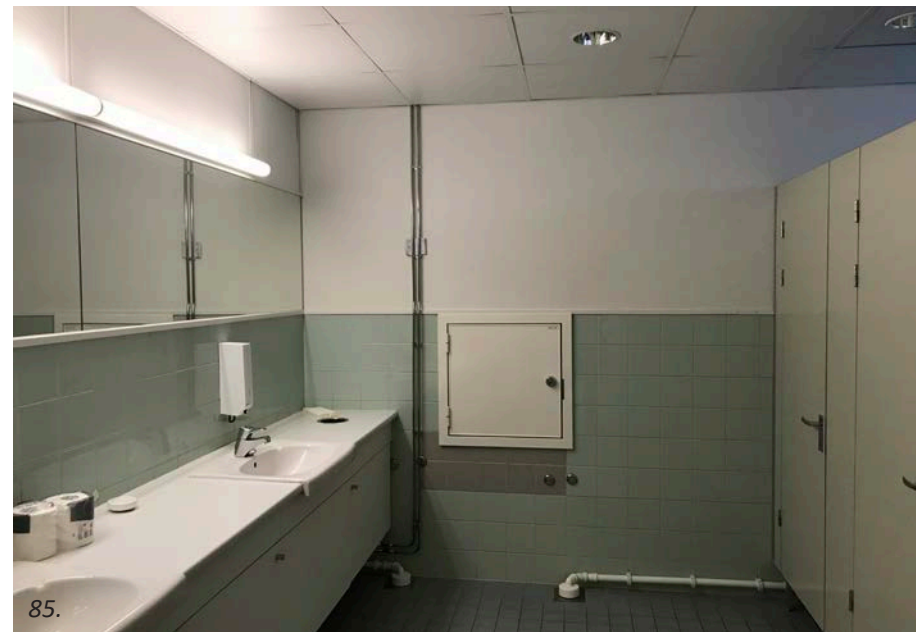
83. Kuudennessa kerroksessa on muotoilija Timo Sarpanevan vuonna 1964 suunnittelema punaisia Pallo-ovenkahvoja.

84. A-portaan kerrostaso-ovi suuressa toimistuhuoneessa.

85. WC-tiloja Pohjoisen Rautatiekadun siivessä lähellä A-porrasta.

84.

85.

86.

87.

86. Kuudennen kerroksen käytävää Pohjoisen Rautatiekadun siivessä.

87. Siivouskomero on tehty puretun C-portaan paikalle, mistä muistuttaa kaareva kantava seinä.

88. Isompi taukokeittiö on samassa kohtaa muissakin toimistokerroksissa.

89. Kulman toimistotilasta löytyy kalanruotokuvioon ladottua parkettilattiaa.

88.

89.

90.

90. Pihasiiven käytävä
KY-talon seitsemännessä
kerroksessa.

91.

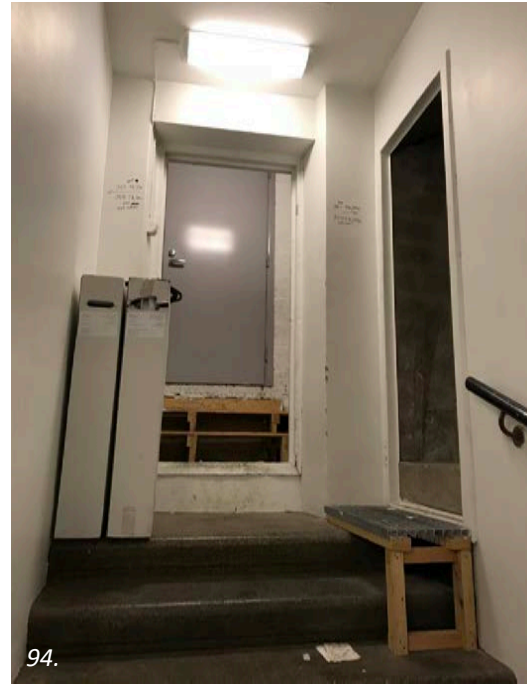
91. ja 92. Vanhana ullakkona seitsemäs
kerros on muita kerroksia matalampi.
Lattiat on pääsääntöisesti päällystetty
muovipohjaisilla laatoilla.

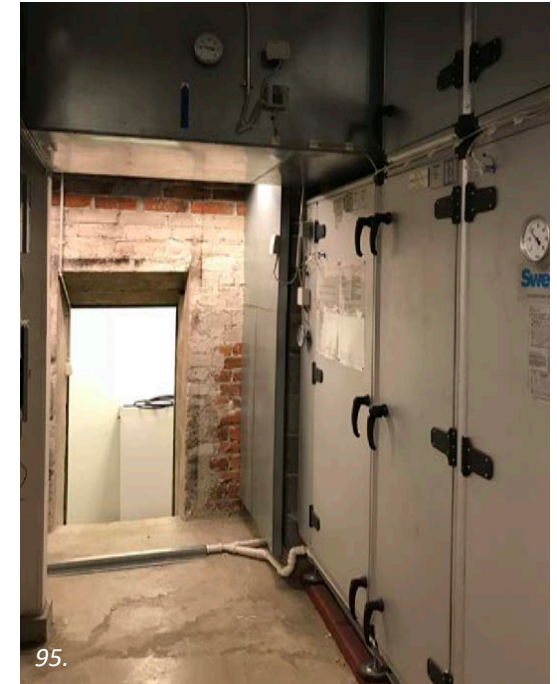
92.

93.

94.

95.

96.

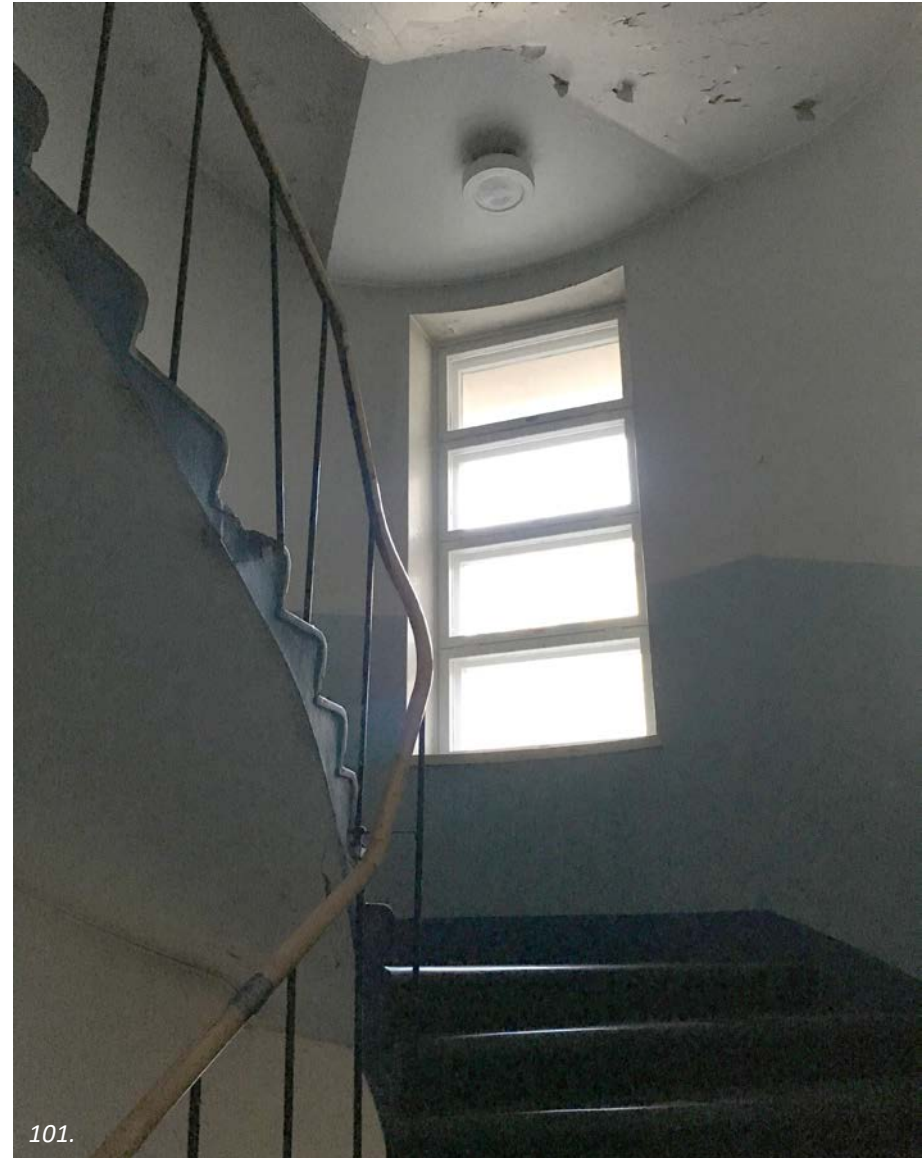
97.

93. Tyypillinen toimistohuone seitsemännessä kerroksessa.

94. ja 95. Ylimmässä kerroksessa sijaitseviin ilmanvaihtokonehuoneisiin kuljetaan D-portaasta.

96. Lähes kaikkialla talossa on jäljellä alkuperäiset levymalliset radiattorit.

97. Näkymä ullakon IV-konehuoneesta.

98. ja 99. Näkymä A-portaan ylätasanteelta sekä ovi tuuletusparvekkeelle.

101. A-portaan välitassanne ikkunoineen.

100. Portaan alkuperäinen kaide ja pelkistetty muotokieli.

102.

103.

106.

104.

105.

102. ja 103. A-portaan hissi on alkuperäinen.

104. Hissikorin sisäpintoja on uusittu.

105. A-portaan ala-aula on osin varastokäytössä.

106. A-portaan ulko-ovi.

107.

108.

109.

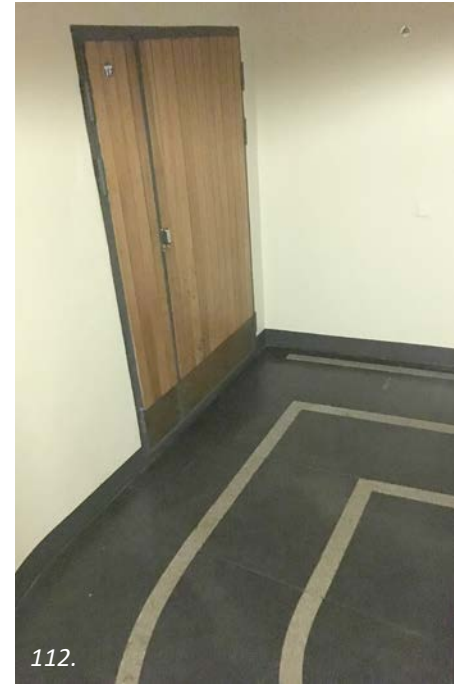
110.

107. B-portaan ulkokaarteessa käsijohde on alkuperäinen, mutta lienee ollut aluksi lakkapintainen. Pilaria kiertävä käsijohde on muovipäällysteinen ja todennäköisesti lisäys.

108. Teräs-lasi-ikkuna ja -ovi seitsemännessä kerroksessa.

109. Neljännen kerroksen portti on lisäys. Väri johtuu valaistuksesta.

110. B-portaaseen tulee luonnonvaloa lasitiili-ikkunoista. Syvennyksen katossa on lisäksi valaisin.

111. ja 112. Alkuperäisen mosaiikkibetonilattian vaaleita raitoja B-portaan alemmilla tasanteilla.

113. B-portaan ala-aula. Vasemmanpuoleinen hissi yltää ainoana rakennuksen seitsemänteen kerrokseen saakka.

114. B-porras toimii pääsisäänkäyntinä toimistokerroksiin.

115.

115. 116. ja 117. D-portaassa hissikuilun rakenteet ja ovet ovat alkuperäisiä mutta vuosikymmenten kuluessa uudelleen maalattuja. Väriyksen kerroksellisuus on nähtävissä ovien kuluneissa kohdissa.

116.

117.

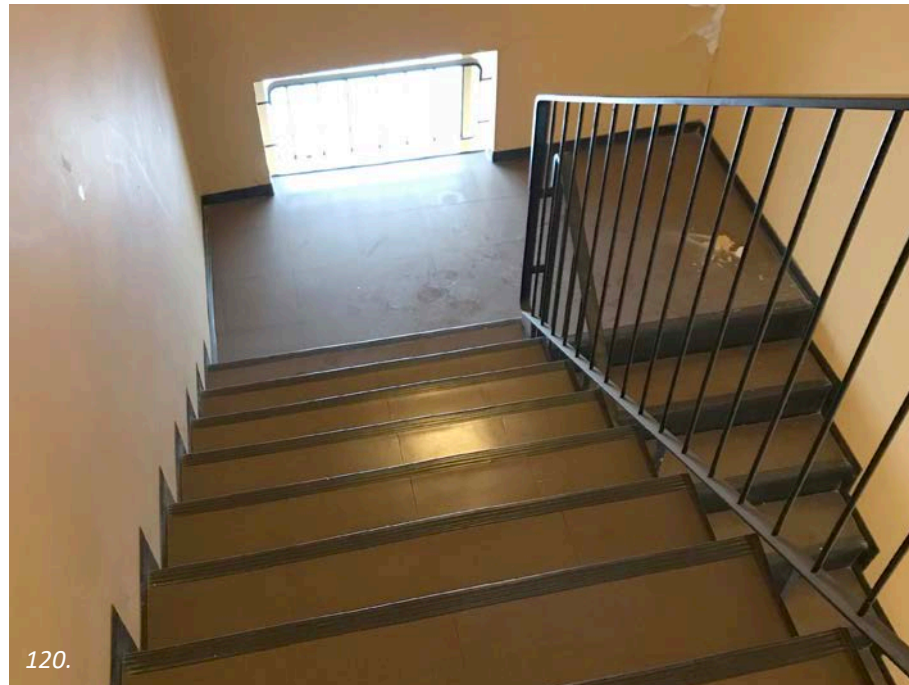

118.

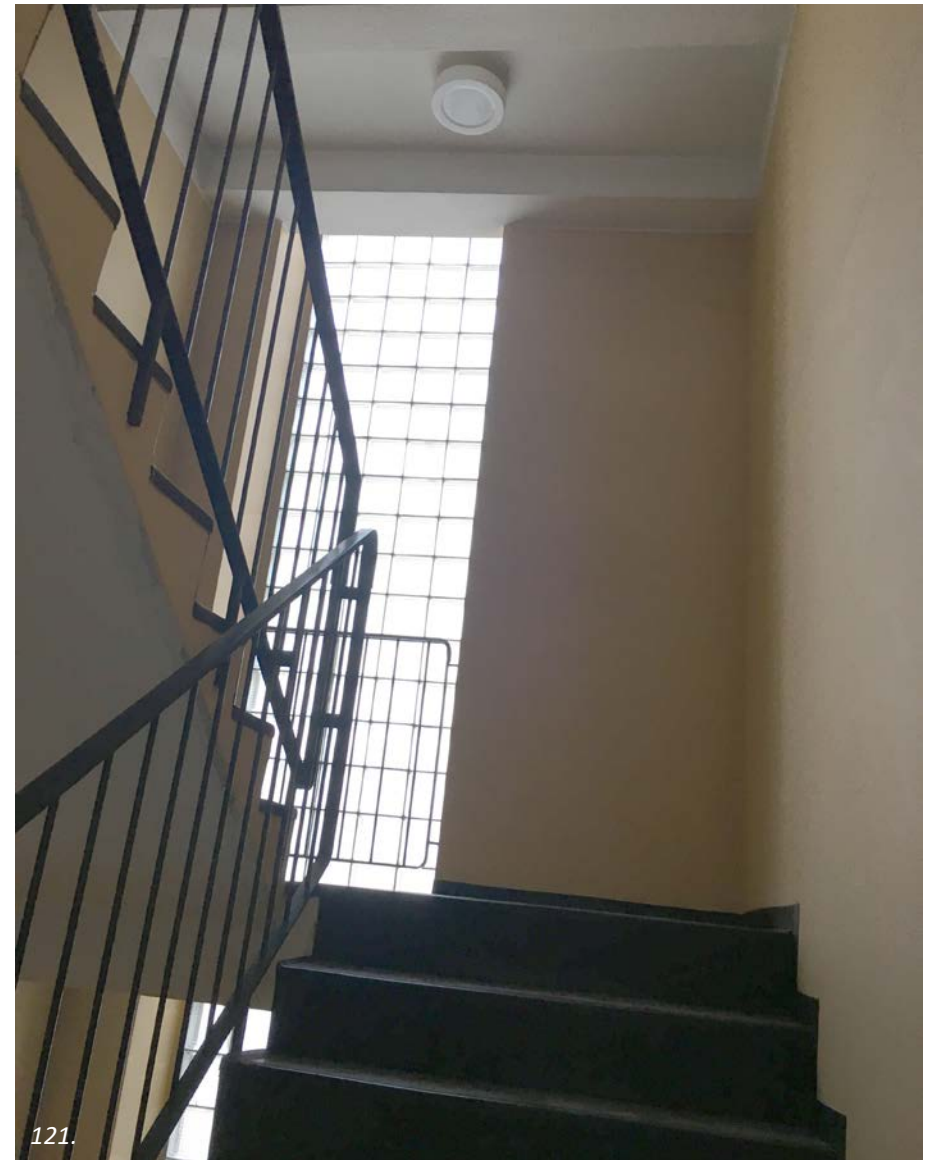
118. ja 119. Alkuperäisen käsijohteen pään yksinkertaista detaljointia ja toisen kerroksen tasanne D-portaassa. Vasemmanpuoleinen ovi johtaa asuntoon.

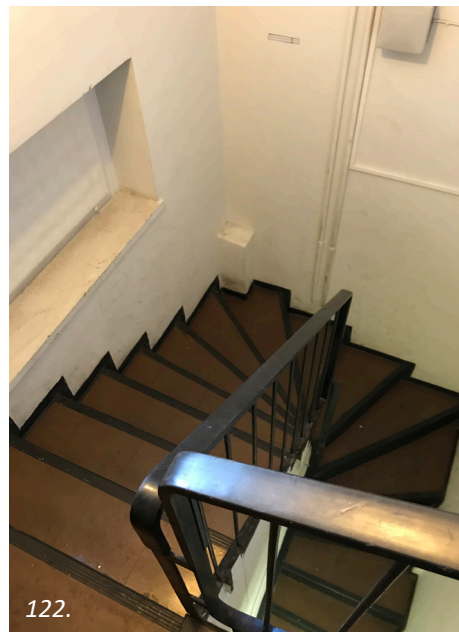
119.

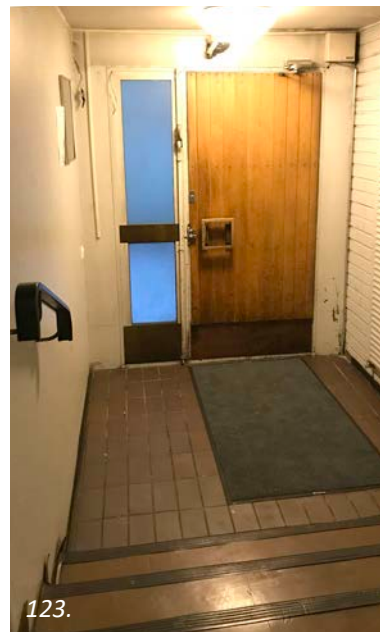
120.

121.

122.

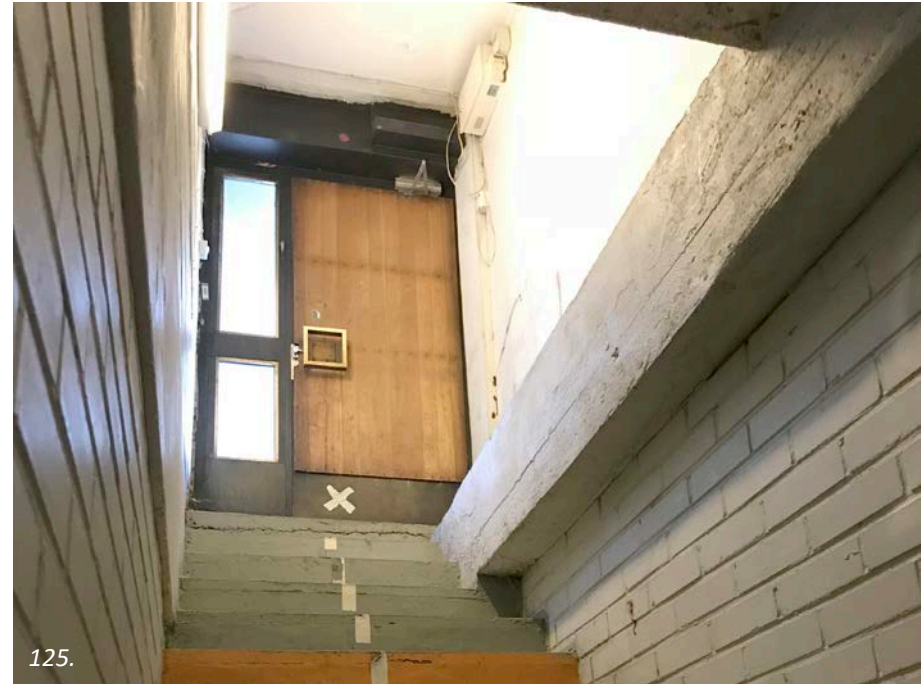
123.

120. ja 121. 1970-luvulla rakennettu E-porras eroaa selvästi muista niin rakenteeltaan, pinnoiltaan kuin detaljeiltaan.

122. ja 123. D-porras jatkuu kellariin asti. Ala-aula ulko-ovineen on peräisin 1970-luvulta, jolloin D-portaan sisäänkäynti siirrettiin kadulta porttikäytävään.

124.

125.

126.

127.

124. Kellarikerros on
enimmäkseen KY:n
juhlatiloina.

125. Suora käynti kellarin
Pohjoiselta Rautatiekadulta
A-portaan vierestä.

126. Kellarin kattoikkunat
ovat juhlatilan perällä.

127. Pyöreä Moynen
kabinetti sijaitsee
B-portaan alapuolella.

128. Sirpalesuojan ovia kellarissa.

129. Porras johtaa kellarista käytävän
kautta sisäpihalle. Askelmat ja käsijohde
ovat alkuperäisiä, törmäyssuojat sen
sijaan on lisätty myöhemmin.

130. Aukossa on ollut kierreporras
liiketilasta kellarivarastoon.

131. Pohjavesipumppaamo.

132. ja 133. Kellarikäytävän varrella on
lähinnä KY:n kerho- ja varastotiloja.

128.

129.

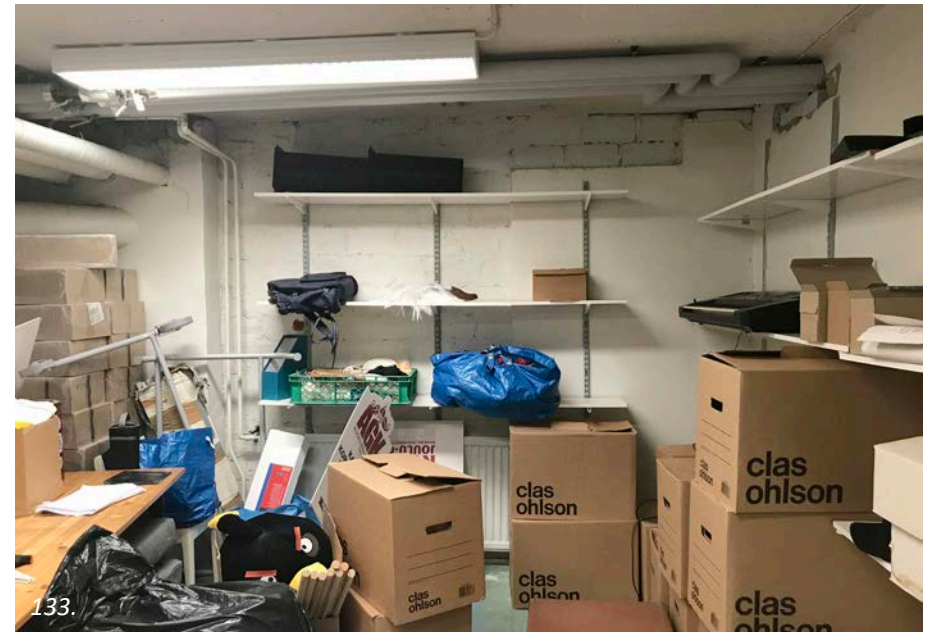
130.

131.

132.

133.

Julkisivut

Vanhojen valokuvien perusteella KY-talon yleisilme on ollut alun perin huomattavasti nykyistä vaaleampi. Vuolukivipinnat pilastereissa ja erkkerin alareunassa ovat vaihtuneet ruskeisiin klinkkerilaattoihin, ja yläkerrosten vaaleakarmiset ikkunat on käsitelty tummanruskeiksi. Toisen kerroksen ikkunoiden alapuolella on puupintojen tilalla vihertäväksi patinoitunutta kuparipeltiä. Jokaisen pilasterin alaosaan on lisäksi kiinnitetty päälle sileät mustat pellit, jotka suojaavat laattapintoja kilpien tavoin parin metrin korkeudelle saakka. Vuodenajasta riippuen uudet pellit ovatkin enemmän tai vähemmän erilaisten mainostarrojen ja julisteiden peitossa.

Ensimmäisen kerroksen kaikki ikkunat sekä ulko-ovet tuulikaappeineen on uusittu, ja suurin osa on peräisin 1970-luvun muutoksista. Viimeisin on 2000-luvun alussa asennettu auki taittuva lasiseinä baarissa, joka liittyy yläkerrassa toimivaan yökerhoon. Toisen kerroksen suuret ikkunat sitä vastoin on kunnostettu siten, että ulkopuoliset puukarmit ovat säilyneet. Erkkerin laseja hallitsevat kuitenkin tällä hetkellä huomiota herättävän isokokoiset teippaukset, ja muutenkin ravintolan sisäpuolelta peitetyt ikkunat katsovat kadulle sokean oloisina.

Toiseen yökerhoon vievän sisäänkäynnin ylle on lisätty katos suoraan erkkerin jatkeeksi. Katoksen päällä loistaa samaisen ravintolan valomainos, kun taas Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan mainoskirjaimet ovat hävinneet ylempää. B-portaaseen johtavien ovien kohdalle on rakennettu erkkeristä ulostyöntävä ohuempi lippa.

Rakennuksen ikkunoita on aikojen saatossa kunnostettu monin eri tavoin, ja esimerkiksi kolmannen kerroksen kerhotilassa näkyy ulkopuolelle asennettuja lisälaseja. Seitsemännen kerroksen ikkunoita suurennettiin 1946 asuntolan laajennuksen yhteydessä.

Kattoterassin peltipinta on Pohjoisen Rautatiekadun puolella maalattu vaaleanharmaaksi ja Fredrikinkadun puolella ruskeaksi. Yläosastaan

sisälle kaartuvat, haalistuneen punaruskeat metalliverkkokaiteet lienevät alkuperäiset. Niitä on kuitenkin huoltomaalattu, sillä 1980-luvun värivalokuvissa sävy on vielä vaaleanharmaa. Raitisilmakammion edessä on uusi metallisäleikkö, ja sileä seinärappaus on uusittu yhtä aikaa alempien julkisivujen kanssa. Fredrikinkadun kattoterassilla näkyy, että räystään alapinnan vanhaa rimoitusta on paikkailtu: uusi on selvästi vaaleampaa ja leveämpää. Mainoslevyn pellitys on uusittu vuonna 2012, ja lipputanko siirretty alkuperäisestä kiinnityskohdastaan toiselle puolelle seinäkkeen harjaa. KY:n valomainos on vaihdettu hiljattain.

Kadunvarren ja sisäpihan julkisivujen välillä on alun pitäenkin ollut iso kontrasti, mutta jako edustavaan paraatipuoleen ja nuhjuiseen nurjaan puoleen on entisestään korostunut pihasivun mukautuessa muuttuviin käyttötarkoituksiin. Siinä missä kadun puolella on punaiset tiilikatot ja klinkkeripintaiset sokkelit, on pihan puolella peltikatot ja betonisokkelit.

Sisäpihalla on vuosien varrella tehty paljon muutoksia niin katolla kuin julkisivuissa. Huomattavin on kolmannen kerroksen saunalaajennus, johon liittyy valokatteinen lasitettu terassi. Varsinkin valkokarminen lasitus poikkeaa selvästi ympäristöstään, kun taas umpiseinän keltainen väriytyy saattaa olla muistuma muiden julkisivujen aiemmasta sävystä. C-portaaseen liittyneet sisennetyt tuuletusparvekkeet on puolestaan muutettu IV-kuiluksi, ja vain A-portaassa on jäljellä vanhat ulkonevat tuuletusparvekkeet terästankokaiteineen.

Pihasiiven länsisivulla näkyvät juhlasalia valaisseet laajat lasitiilikentät, jotka ovat nyt sisäpuolelta peitossa. Yksi kolmesta on ummistettu myös ulkona. Ikkunoita on muutenkin poistettu, lisätty, pienennetty ja suurennettu. 1970-luvulla rakennetun E-portaan korkea lasitiilinauha on saanut mallia D-portaasta.

Kaikissa julkisivuissa on säilytetty rappauspintojen omaleimainen ruutujako, mutta alkuperäisestä väristä ei ole tarkkaa tietoa. Toimistomuutoksen yhteydessä 1970-luvun puolivälissä rapatut julkisivut käsiteltiin kauttaaltaan Kenitex-pinnoitteella. Katusivuille valittiin tuolloin vaaleankellertävä sävy 118 ja pihanpuolelle okraan vivahtava sävy 133. Vain kymmenen vuotta myöhemmin pahoin rapistuneet julkisivut päällystettiin ohuilla teräskaseteilla, joiden pintaan tehtiin uusi rappaus. Koko talolle määriteltiin vaaleankeltainen sävy Flexon T-103.

134. ja 135. KY-talon julkisivun yläosaa Pohjoisella Rautatiekadulla. Valokuvat 1970-luvun ja 1980-luvun alusta. HKA.

136. KY-talon yläkulma 2010-luvulla. Katto-terassin kaide on sävyltään punertava. KYA.

137. KY-talon 1970-luvun julkisivumuutoksiin liittyvä värityssuunnitelma. HKA.

138. KY-talo Pohjoisen Rautatiekadun varrella Kari Haklin valokuvassa vuodelta 1984. HKM.

139.

139. KY-talo naapureineen kuvattuna kesäkuussa 2017.

140.

141.

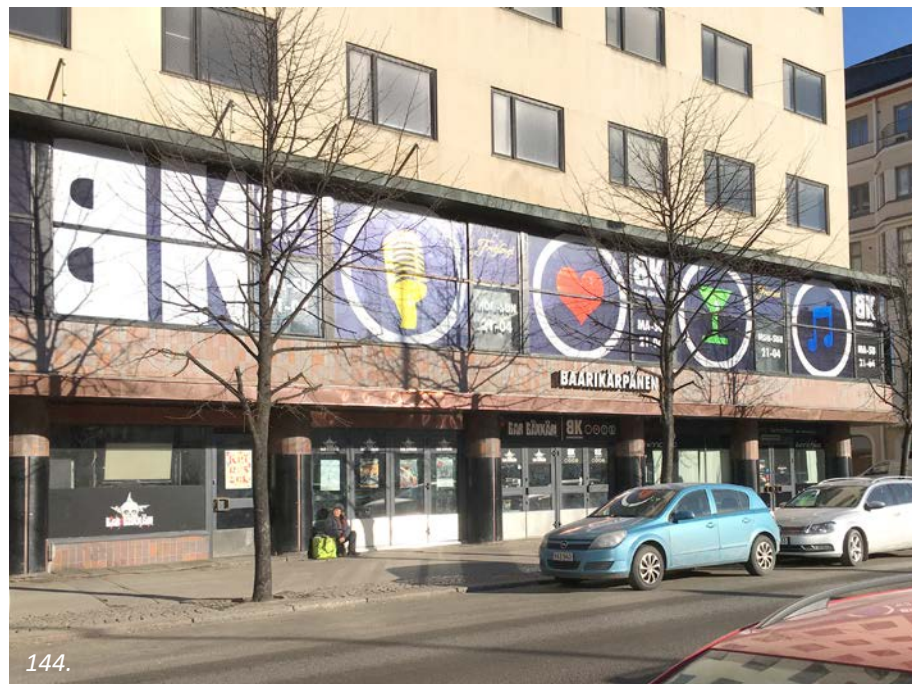
142.

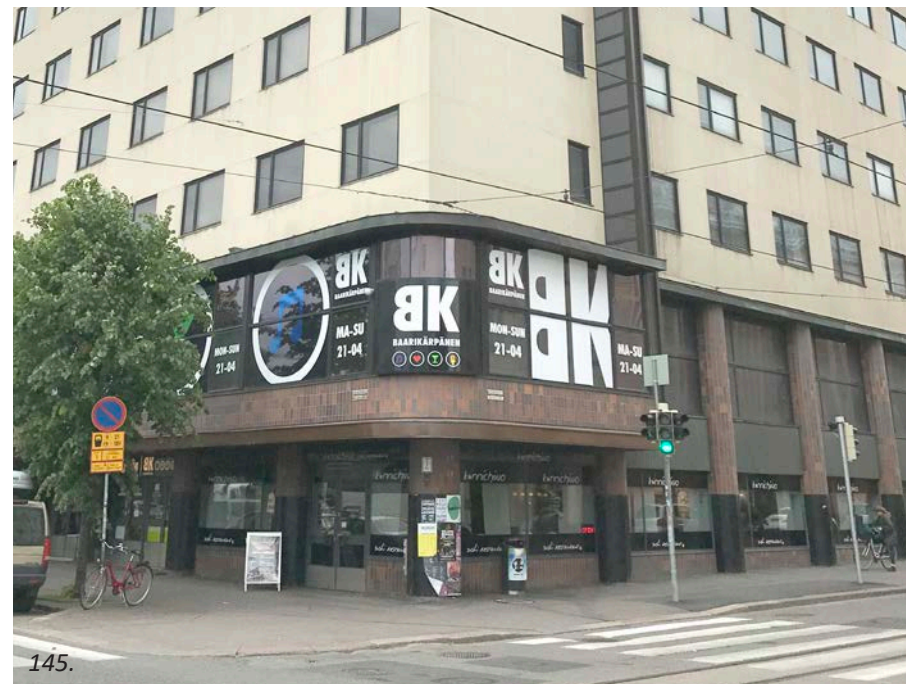
143.

140. ja 141. A-portaan ja kellarin sisäänkäynnit sekä katutason pieni ruokaravintola terasseineen.

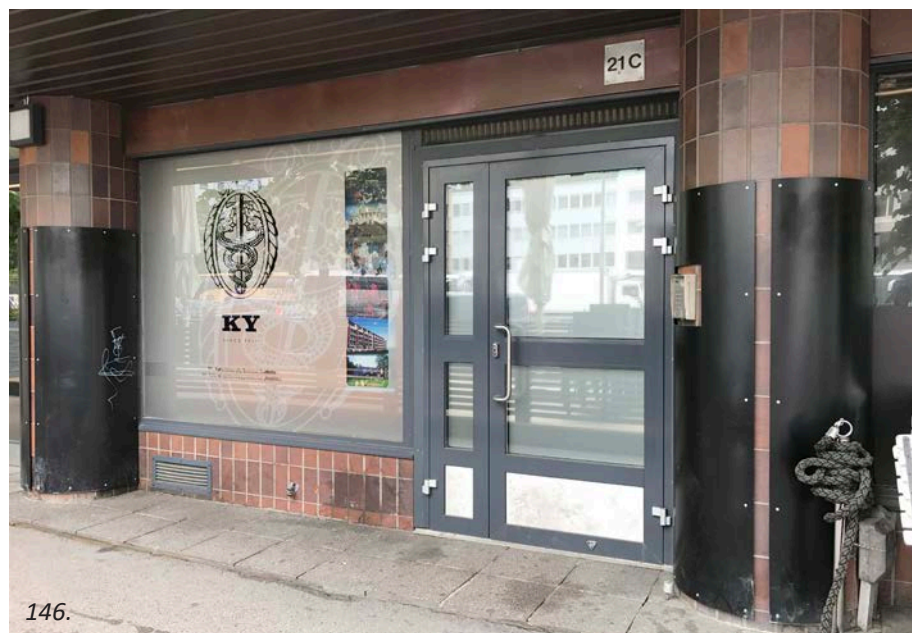
142. ja 143. Kulmassa sijaitsevan yökerhon ja siihen liittyvän baarin sisäänkäynnit sekä Herculeksen ja B-portaan uudet katosrakenteet.

144.

145.

146.

147.

144. Erkkerin ikkunat ovat sisältä peitetyt ja ulkoa teipatut. Valokuva maaliskuulta 2017.

145. KY-talon kulma kesäkuussa 2017.

146. Sisäänkäynti KY:n omiin juhlatiloihin kellarissa. Narikka sijaitsee katutasossa.

147. Fredrikinkadun siipeä hallitsee katutasossa iso sushiravintola. Sisäänkäynti on Pohjoisen Rautatiekadun puolelta.

148. Kattoterassin peltikate on Pohjoisen Rautatiekadun puolella maalattu harmaaksi. Kaide on alkuperäinen mutta huoltomaalattu.

149. Fredrikinkadun puolella kattoterassin peltipinta on ruskea. Seinärappaus on uusittu yhtä aikaa muiden julkisivujen kanssa. Kaide on alkuperäinen.

150.

150. Seitsemännessä kerroksessa on paikkailtu räystäään alapinnan rimoitusta.

151.

151. KY:n vanha valomainos väliaikais-säilytyksessä ylimmän kerroksen lattialla.

152.

152. Luminen kattoterassi Fredrikinkadun puolella.

153. Fredrikinkadun suuntaisen siiven julkisivua sisäpihalla. Lasitiili-ikkuna tuo valoa D-portaaseen. Korotettu katto on IV-konehuoneen alueella.

154. Pihan puolella julkisivut ovat melko levottomat. Matalan osan kolmas kerros on rakennettu 1980-luvulla saunaosastoksi vilvoitteluterasseineen.

155. Sisäpihalle avautuvia julkisivuja ja kattokuvut tontin länsilaidalla. Lasitiili-ikkunat liittyivät alun perin juhlasaliin. Tuuletusparvekkeet palvelevat A-porrasta.

156. Vanhan julkisivun päälle on lisätty peltikasetit ja niiden pintaan uusi rappaus.

157. Pelti paistaa jo paikoin esiin ohuen rappauserroksen alta.

158. Pihasiiven päätyyn on 1970-luvulla tehty uusi E-porras lasitiili-ikkunoineen. Ylempien kerrosten ikkunat ovat olleet alusta asti kapeammat kuin alempana.

Piha

KY-talon sisäpihalle päästään Fredrikinkadulta matalan ajokäytävän kautta. Portti on uusittu ja koneellistettu vuonna 2003, ja sisäänajon yhteyteen on lisätty erilaisia törmäyssuojia. Pohjoispuolella naapureita erottava, betonimuurin päälle pystytetty ruskea lauta-aita on sekin vain kymmenisen vuotta vanha. Viereisen hotellin tonttia rajaa korkea metalliverkkoaita, jonka päällä on lisäksi kaksi piikkilankaa.

Pihan reunoilta löytyvät myös kattokuvut, joista pohjoissivulla sijaitsevat neljä valaisevat kellaria edelleen. Länsilaidalla on rivissä kahdeksan lisää, mutta ne on ummistettu sisältäpäin. Yksi ikkunoista on myöhemmin muutettu savunpoistoluukuksi. Ajatus kellarin kattovaloista esiintyy jo aivan ensimmäisissä piirustuksissa. Valoaukot toteutettiin kuitenkin vasta 1960-luvulla, samalla kun pihakannella tehtiin lämpö- ja vesieristystöitä. Viimeksi eristeitä ja asfalttia on korjattu 2000-luvun taitteessa.

Ahtaalla pihalla on muutama maalattu parkkiruutu lämmitystolppineen, jätepuristin sekä ilmeisesti ravintolahenkilökunnan tupakkapaikka. Vanha autotalli siipisakaroiden välissä palvelee jätehuoneena ja olutvarastona. Monet rakennuksen poistumisteistä johtavat sisäpihalle. Esimerkiksi A-portaaseen ja vanhaan juhlasaliin liittyy betonitasanne ja teräsportaat tankokaiteineen. Pihasiiven päädyssä puolestaan nousee kaksi uloskäyntiä maan alta: lyhyt portaikko ensimmäisestä kerroksesta, sekä toinen katettuna kellarista.

Fredrikinkadun puolella KY-talon julkisivu liittyy saumattomasti asfaltoituun jalkakäytävään, mutta Pohjoisella Rautatiekadulla erkkeri, katokset ja hienoiset sisennykset muodostavat kapeita sisäänkäyntivyöhykkeitä. Niiden betonikiveyksiä ja metalliritilöitä on oletettavasti uusittu yhtä aikaa ovien kanssa, ja päällystys onkin hieman erilaista eri kohdissa.

159. Kellarin kattokupuikkunat on varustettu törmäyssuojin, samoin ajokäytävä.

160. D-portaan sisäänkäynti on nykyään sisäpihan porttikäytävältä.

160.

161.

161. Kellarista nousee katettu varatieporras sisäpihalle.

162. Ensimmäisen ja toisen kerroksen hätäpoistumistiet sisäpihalla.

163. Pihasiiven päätyä.

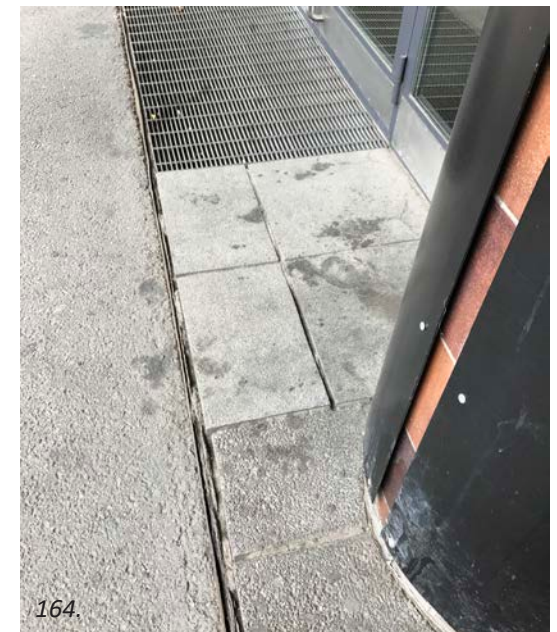
164. Pohjoisen Rautatiekadun puolella on erinäköisiä ja -ikäisiä laatoituksia ulko-ovien edustoilla.

162.

163.

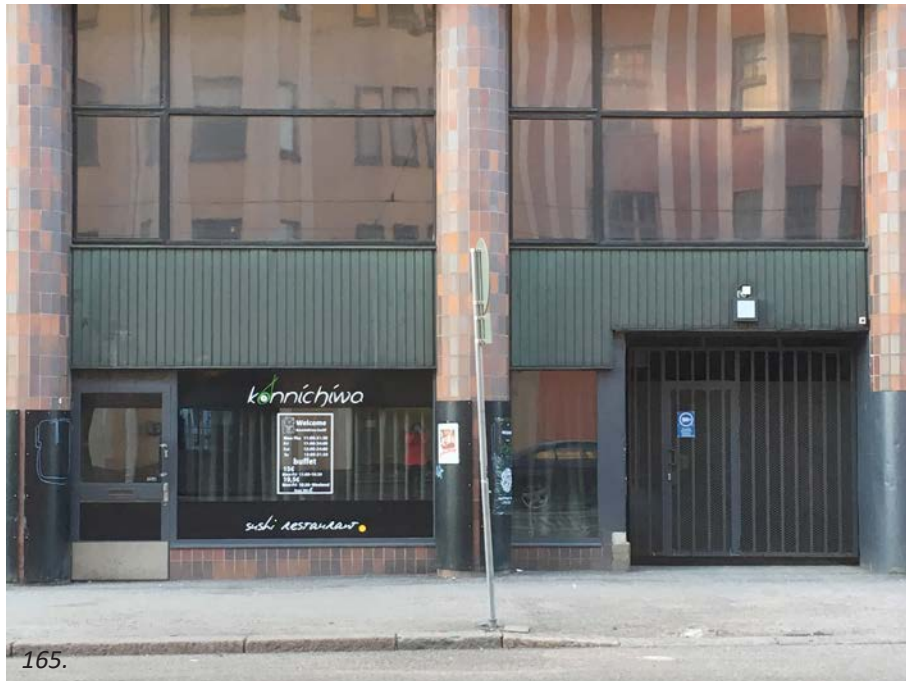

164.

AJANTASAPIIRUSTUKSET

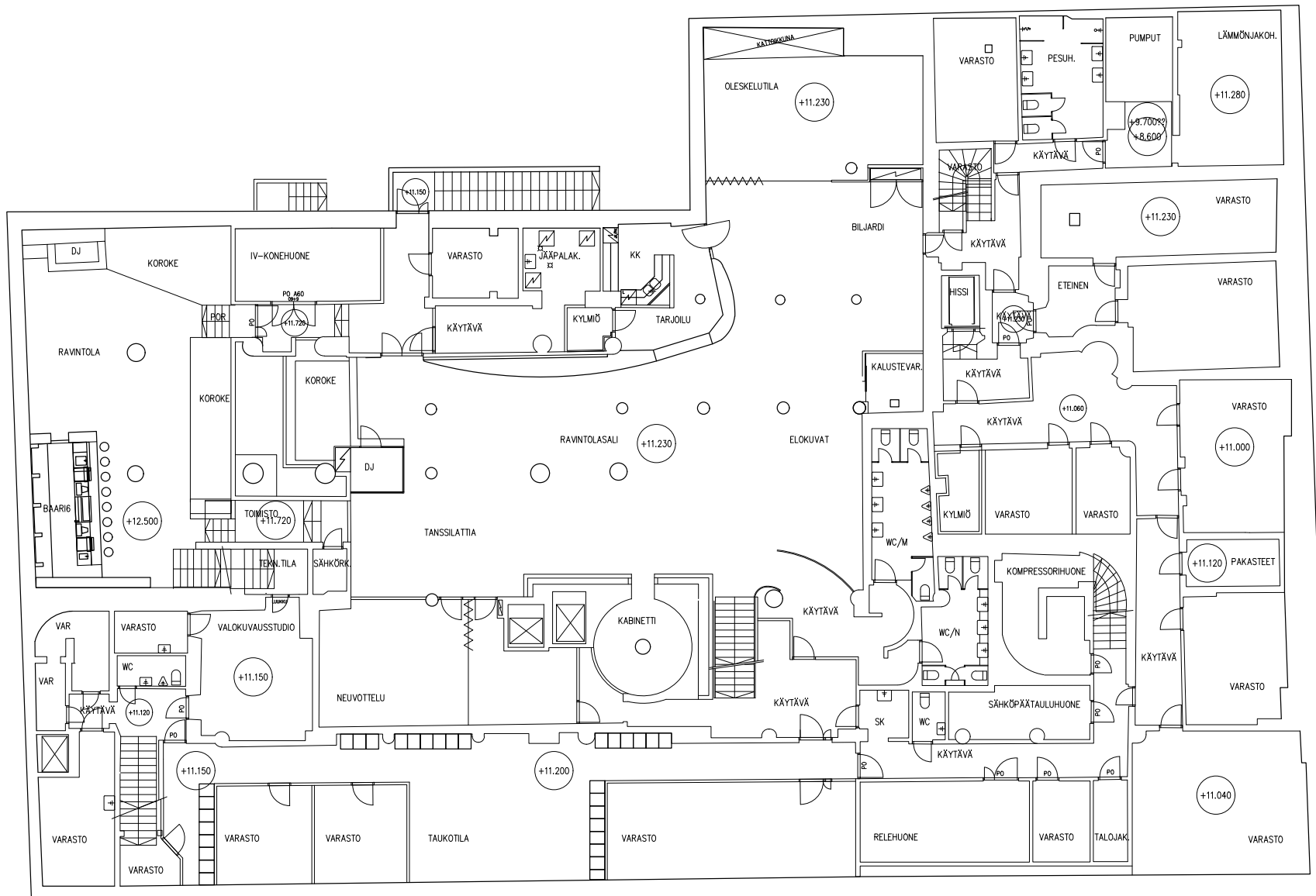
Piirustukset KY-talon nykytilanteesta eivät kaikkien tilojen osalta välttämättä vastaa tarkasti todellisuutta. Rakennuksen ajantasapiirustukset on laatinut Arkkitehtisuunnittelu Oy ja ne on päivätty 18.6.2013.

165. Sushiravintolan varapoistumistie ja sisäpihalle johtavan ajokäytävän portti Fredrikinkadun varrella. Kerrosten väliset kuparipellitetyt alueet olivat alun perin puulla verhoiltuja.

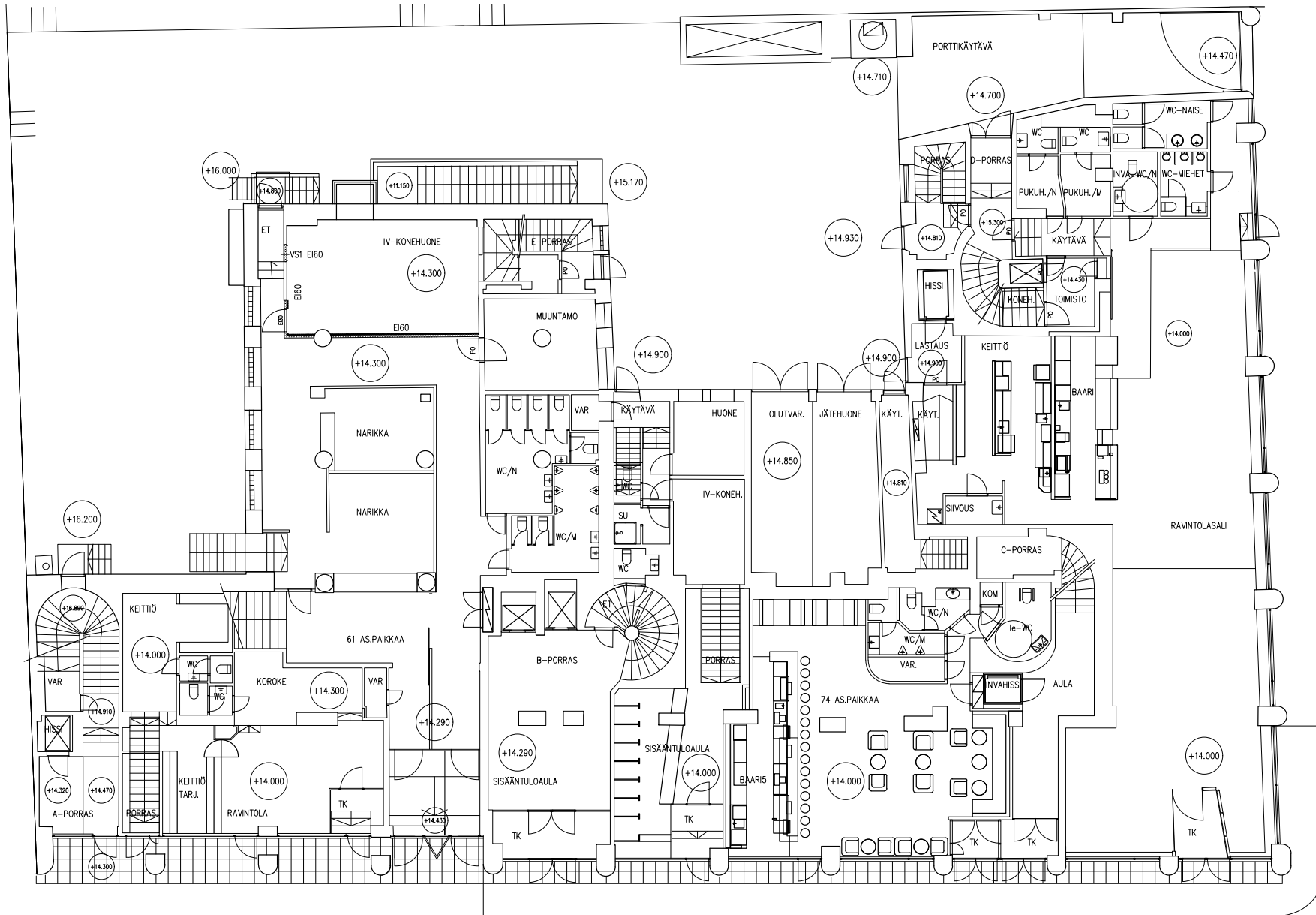

166. KY-talon julkisivu Pohjoiselle Rautatiekadulle valokuvassa kesällä 2017.

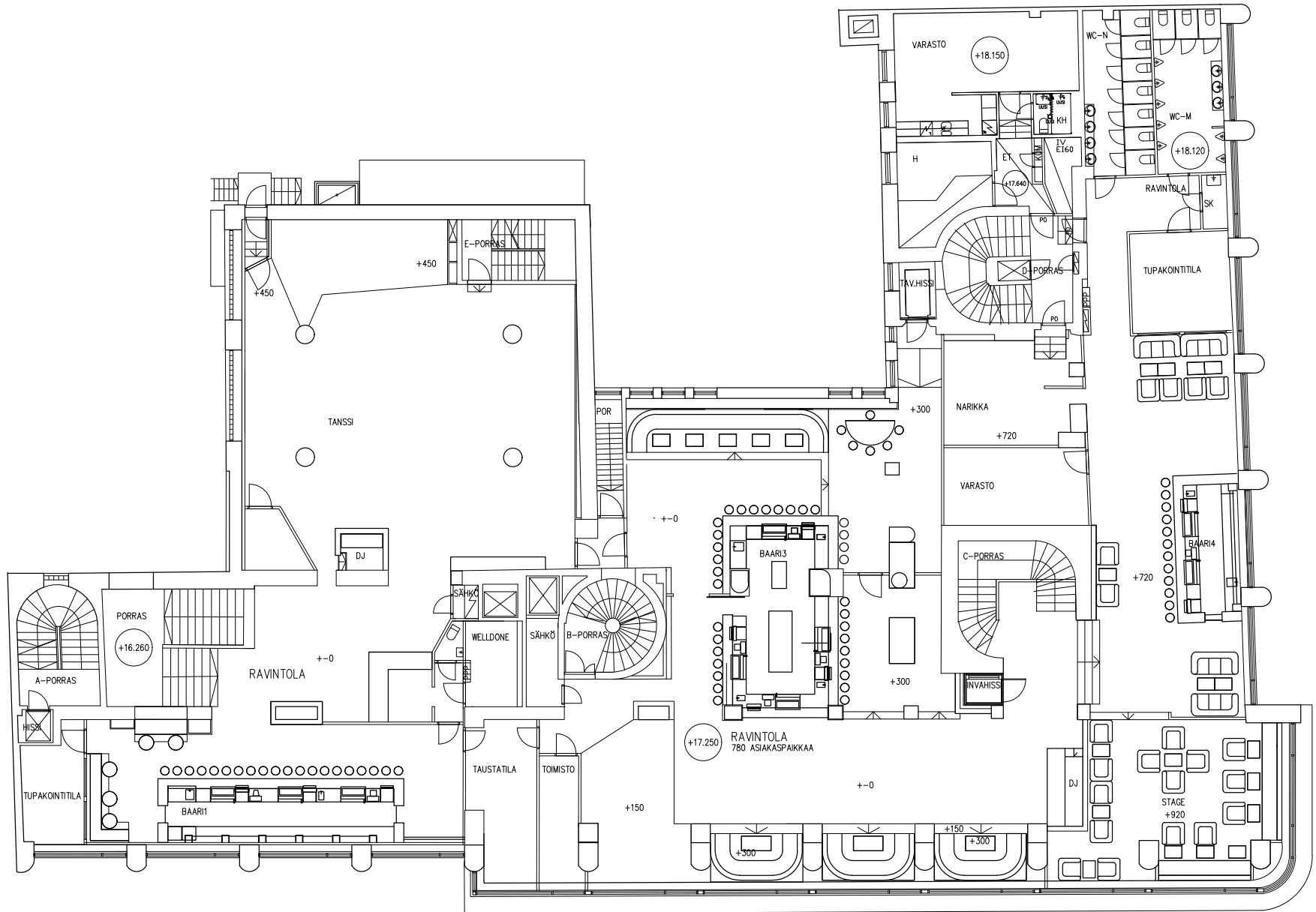

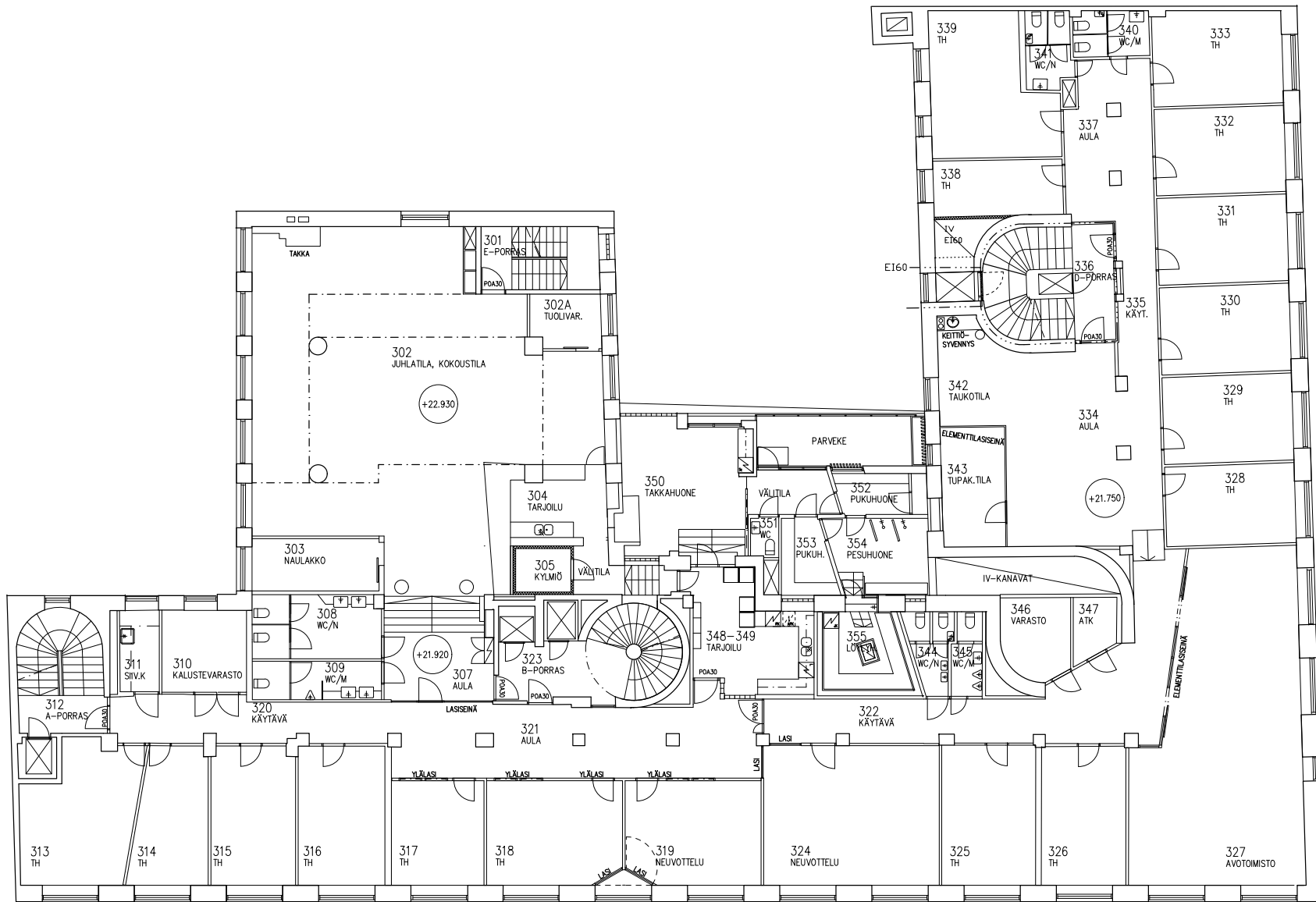
Kellarikerros

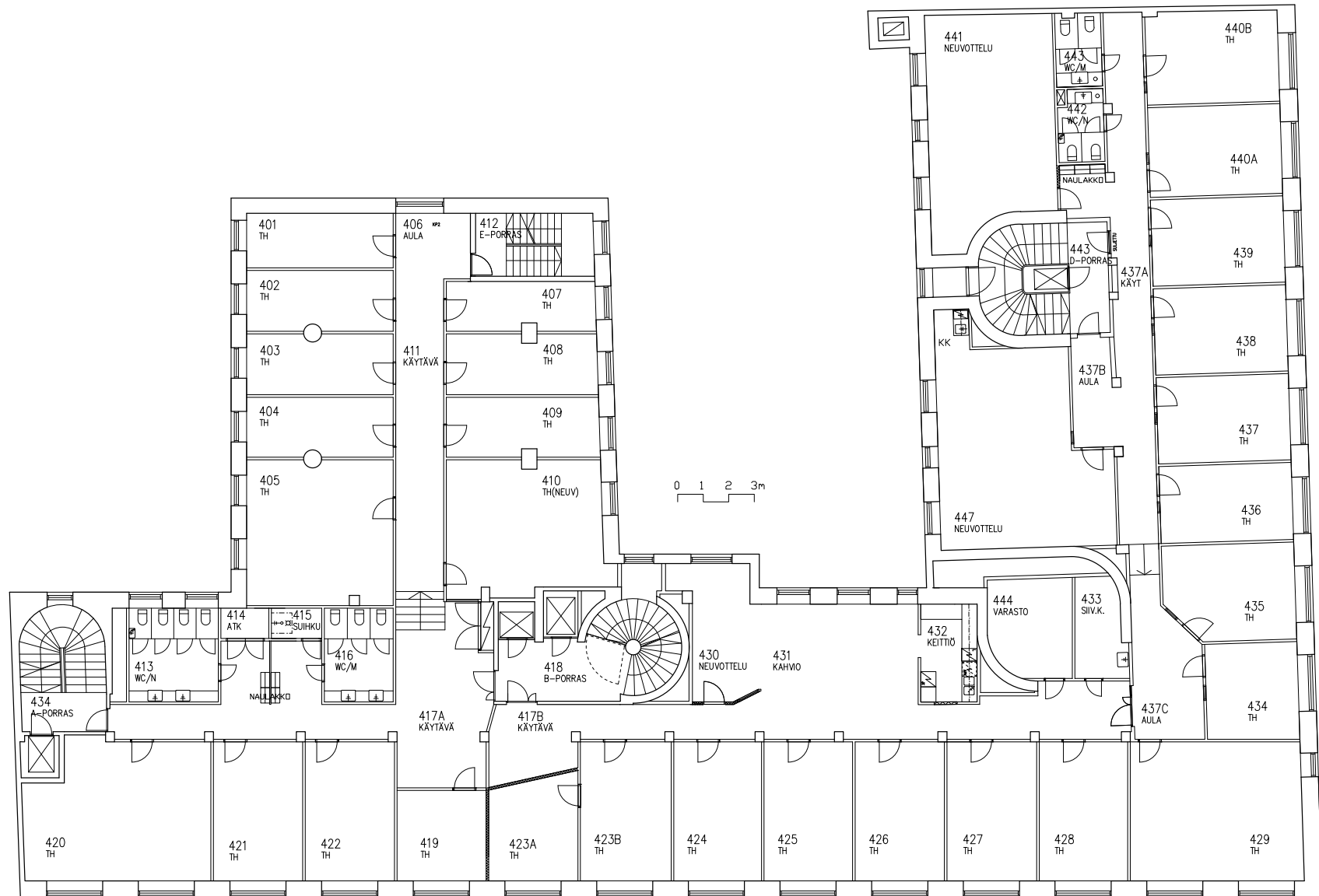
1. kerros

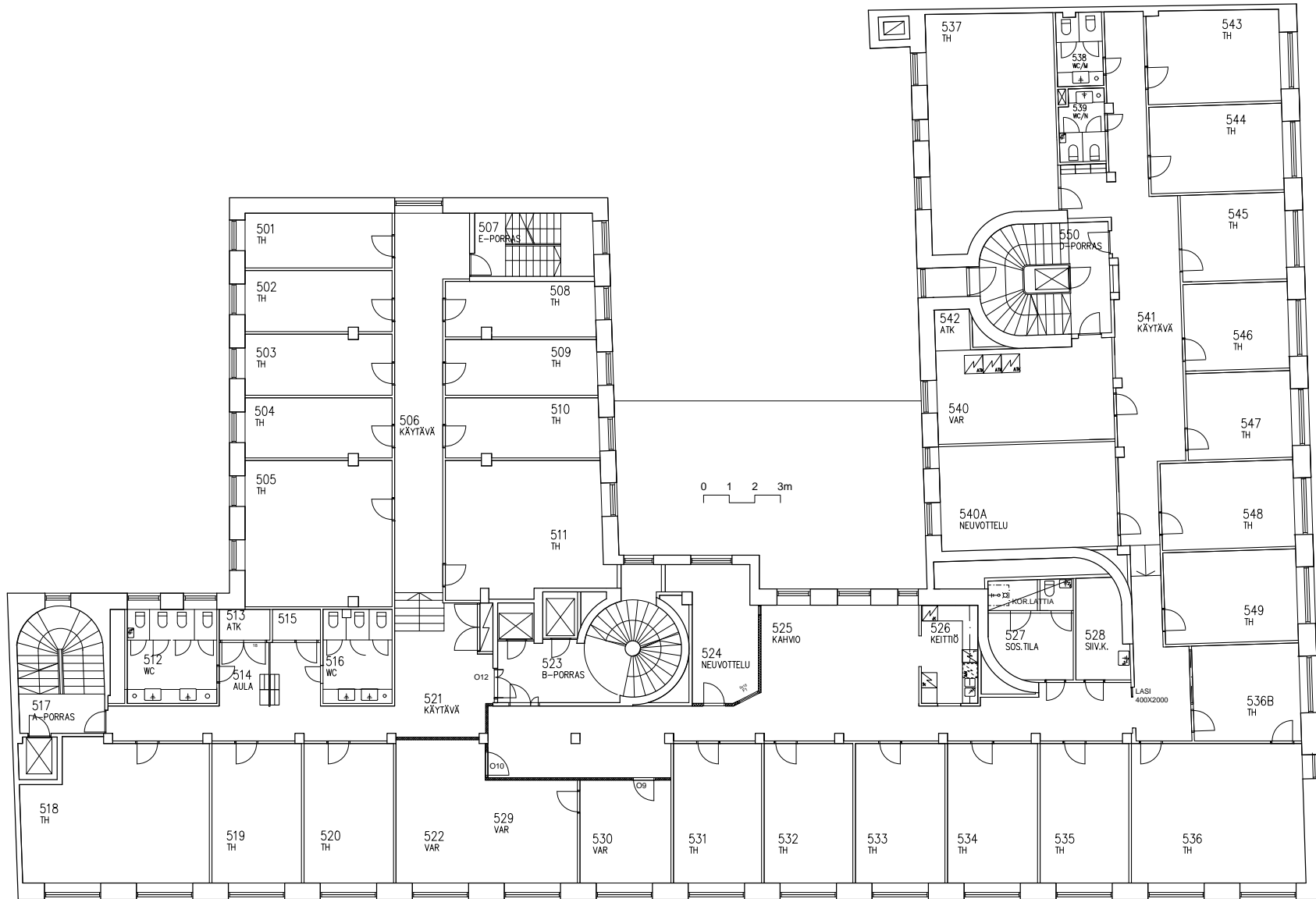
2. kerros

3. kerros

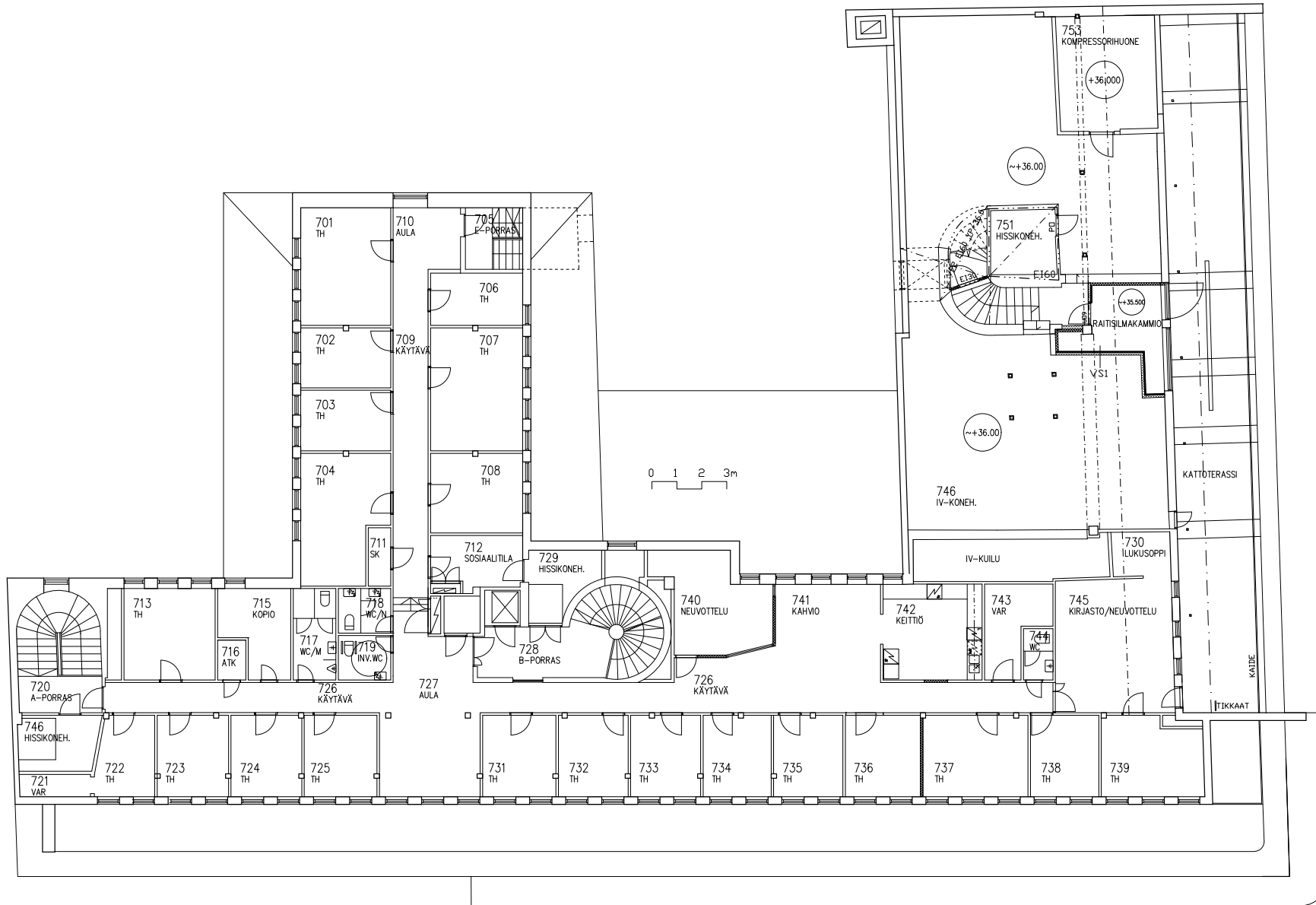
4. kerros

5. kerros

6. kerros

7. kerros

YHTEENVETO

KY-talo on Helsingin keskusta-alueella, Pohjoisen Rautatiekadun ja Fredrikinkadun kulmauksessa sijaitseva liike- ja toimistorakennus, joka valmistui vuonna 1941 alun perin pääasiassa asunnoiksi ja Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan tiloiksi. Rakennus on hieman uudempi kuin moni naapurinsa, mutta muotonsa ja korkeutensa puolesta se istuu hyvin Etu-Töölön umpikorttelirakenteeseen.

Sijainti asuinalueen rajalla, vilkkaan Rautatiekadun varrella, perustelee osaltaan aavistuksen dynaamisempaa julkisivujäsentelyä, joka rauhoittuukin jo Fredrikinkadun puolella. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan kokoontumispaikkana talolla on myös alusta asti ollut puolijulkinen luonne, mitä tukee toisessa kerroksessa katkeamatta jatkunut ravintolatoiminta.

Rakennusmassa on säilynyt melko hyvin, vaikkakin Pohjoisen Rautatiekadun puolella toisen kerroksen parveke on sulautunut osaksi erkkeriä. Sisäpihalla kolmas kerros on laajentunut matalan osan päälle, ja seitsemännen kerroksen kattoa on jouduttu korottamaan IV-koneiden vuoksi. Julkisivupintoja sen sijaan on uudistettu rajustikin, ja säilyneitä ovat vain toisen kerroksen ikkunankarmit.

Vaalea rappaus noudattelee alkuperäistä ruudutusta, mutta se on tehty vanhan julkisivun päälle lisättyjen metallikasettien pintaan. Erkkerin ja pilastereiden vuolukiviverhoukset on korvattu ruskeilla klinkkerilaatoilla, ja suurten ikkunoiden alapuoliset puupinnat kuparipellillä. Katutason ulko-ovet ja näyteikkunat on kaikki uusittu, ja niiden jakokin on vuosien varrella muuttunut.

Sisätilojen säilyneisyys on vielä matalampi, eikä yksikään tila tai tilakokonaisuus erotu erityisemmin edukseen. Alkuperäisiä materiaaleja on nähtävissä lähinnä porrashuoneissa, mutta nekään eivät muodosta yhtenäistä sarjaa. Myös rakennuksen käyttö on muuttunut lähes täysin. Oppilaskodin ja asuntojen tilalla on toimistoja, ja maantason pikkumyymälät sekä ylioppilaskunnan juhlasali on otettu ravintolakäyttöön.

Talo on tällä hetkellä tyhjillään neljännessä kerroksesta ylöspäin, ja myös KY:n eli Aalto-yliopiston kauppatieteiden ylioppilaiden omat kerho- ja toimitilat ovat pikkuhiljaa siirtymässä muualle. Rakennukseen ei kohdistu suojelumääräyksiä, mutta Museovirasto on arvottanut koko Etu-Töölön kaupunginosan valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Vireillä oleva asemakaavan muutos edellyttää rakennushistoriallisen selvityksen laatimista.

167. KY-talo 1970-luvun alkupuolella kuvattuna. Isoja julkisivumuutoksia ei ole vielä toteutettu. HKA.

167.

LÄHTEET

Arkistot:

Helsingin kaupunginmuseo. Kuva-arkisto. Helsinki. (HKM)

Helsingin kaupunki. Kaupunginarkisto. Piirustus- ja asiakirjakokoelma. Helsinki. (HKA)

Helsingin kaupunki. Rakennusvalvonnan arkisto. Piirustus- ja asiakirjakokoelma. Helsinki. (RVA)

Kansallisarkisto. Helsingin maistraatin arkisto. Asiakirjakokoelma. Helsinki. (KA)

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan arkisto. Kuva- ja asiakirjakokoelma. Helsinki. (KYA)

Museoviraston arkisto. Historian kuvakokoelma. Helsinki. (MVA)

Internet:

Helsingin karttapalvelu, 2019. Osoitteessa: <https://kartta.hel.fi/> (21.1.2019)

Museovirasto, 2009. Osoitteessa: http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1561 (21.1.2019)

Kirjallisuus:

Kärkkäinen, Hannu, 1961. *Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta 1911–1961.* Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta. Helsinki.

Sohlstén-Nederström, Jemina, 2011. *Sata vuotta opintojen tiellä. KY 1911–2011.* Otava. Helsinki.

Viherjuuri, Matti, 1941. *KY. Toteutunut unelma.* Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta. Rakennustoimikunta. Helsinki.

Kuvat tekijöiden ellei toisin mainita.

